

TALLINNA KESKKONNAKAITSE ARENGUKAVA 2013 – 2018

Eelnõu 04.04.2013

Tallinn 2013

Sisukord

1. Arengukava koostamise eesmärk.....	3
2. Arengukava koostamise protsess.....	3
3. Arengukava koostamise metoodika kirjeldus	4
4. Lähteolukorra analüüs.....	5
4.1. Looduse mitmekesisus	5
4.2. Haljastu.....	6
4.3. Pinna- ja põhjavesi.....	7
4.4. Sademevesi ja rannikumeri	7
4.5. Välisõhk. Radoon. Müra	7
4.6. Jäätmed	8
4.7. Keskkonnaharidus	8
4.8. Linnaruumi planeerimine	9
4.9. Liikuvus ja transport	9
4.10. Keskkonnajuhtimine.....	10
4.11. Kliima ja energia	10
5. Arengukava visioon	11
6. Eeldused Euroopa Rohelise Pealinna tiitli saavutamiseks.....	11
7. Arengukava strateegilised eesmärgid ja meetmed.....	13
7.1. Looduse mitmekesisus	13
7.2. Haljastu.....	13
7.3. Pinna- ja põhjavesi.....	14
7.4. Sademevesi ja rannikumeri	14
7.5. Välisõhk. Radoon. Müra	15
7.6. Jäätmed	16
7.7. Keskkonnaharidus	16
7.8. Linnaruumi planeerimine	17
7.9. Liikuvus ja transport	18
7.10. Keskkonnajuhtimine.....	18
7.11. Kliima ja energia	19
8. Tegevuskava ja finantsplaan.....	20
9. Riskid ja nende maandamise võimalused	22
10. Seire ja muutmise kord	25
11. Kasutatud materjalid	25
Lisad.....	27
Lisa 1. Tallinna keskkonnakaitse arengukava tegevuskava aastateks 2013 – 2018 ja finantsplaan	28
Lisa 2. Euroopa Rohelise Pealinna tegevuskava ja finantsplaan 2013 – 2018	48
Lisa 3. Ülevaade Euroopa Rohelise Pealinna tiitli laureaate 2010-2014 keskkonnanäitajatest.....	60

1. Arengukava koostamise eesmärk

Tallinna keskkonnakaitse arengukava 2013-2018 koostamine algatati Tallinna Linnavolikogu 17. mai 2012 otsusega nr 73 "Tallinna keskkonnakaitse arengukava 2013-2018 koostamise algatamine ja lähteülesande kehtestamine" (edaspidi keskkonnakaitse arengukava või arengukava).

Arengukava koostamine algatati eesmärgiga viia ellu Tallinna Linnavolikogu 16. juuni 2011 a otsusega number 107 kehtestatud „Tallinna keskkonnastrateegia aastani 2030“ (edaspidi keskkonnastrateegia). Arengukavas ettenähtud meetmed ja tegevused peavad tagama Tallinna keskkonna hea seisundi ning loodusressursside säästliku kasutamise. Keskkonnakaitse arengukavas määratletakse Tallinna linna prioriteetsed tegevused aastani 2018 Tallinna keskkonnastrateegias esitatud keskkonnaeesmärkide saavutamiseks. Arengukava koosneb selgitavast teksti osast (arengukava eesmärgi, koostamise protsessi ja meetodika kirjeldus, lähteolukorra analüüs, arengukava visioon, eeldused Euroopa Rohelise Pealinna tiitli saavutamiseks, strateegilised eesmärgid ja meetmed), tegevuskavast ja finantsplaanist aastateks 2013 – 2018.

Tallinna esmatähtsad strateegilised keskkonnaeesmärgid, mille saavutamiseks on Tallinna keskkonnastrateegias ette nähtud meetmed (tegevussuunad), on järgmised:

- looduse mitmekesisuse säilitamine ja elurikkuse suurenemine (looduskaitse, looduslik mitmekesisus, rohevõrgustik);
- tervikliku ja optimaalse haljastu kujundamine (haljastus, rohevõrgustik);
- veekeskkonna kaitse korraldamine ja seisundi parandamine (põhjavesi, pinnavesi, rannikumeri, sademevesi);
- välisõhu kvaliteedi parandamine (lisaks välisõhule ja keskkonnamürale ka radoon);
- jäätmetekke vähendamine ja jäätmete keskkonnaohutu käitlemine (jäätmekäitus, jääkreostus);
- keskkonnateadlikkuse suurendamine (keskkonnaharidus);
- säästliku linnaruumi ning tervisliku elukeskkonna tagamine (keskkonnakorraldus, linnaruumi planeerimine);
- Rohelise Pealinna tiitli saavutamine aastaks 2018 (lähtudes Rohelise Pealinna tiitli indikaatoritest).

Tallinna keskkonnastrateegias aastani 2030 on muuhulgas seatud eesmärgiks Euroopa Rohelise Pealinna (ERP) tiitli saavutamine aastaks 2018, mil oma 300. juubelit tähistab Kadrioru Park. Roheliseks Pealinnaks kandideerimine eeldab olulist panust linna keskkonnaseisundi parandamiseks ja keskkonnasäästlikuks muutmiseks ning selleks meetmete rakendamist. Selleks koostati ülevaade Euroopa Rohelise Pealinna tiitli laureaate (seisuga detsember 2012) keskkonnanäitajatest arengukava ühe osana. Selle alusel on arengukavas toodud meetmed ja tegevused, mis on olulised selleks, et Tallinn saaks kandideerida Rohelise Pealinna tiitlile.

2. Arengukava koostamise protsess

Tallinna keskkonnakaitse arengukava 2013-2018 tööversioon on koostatud Tallinna Keskkonnaameti spetsialistide ja sihtasutuse Säästva Eesti Instituudi, Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna keskuse (SEI Tallinn) ekspertide koostöös ajavahemikul august 2012 jaanuar 2013. Arengukava tööversioon saadeti 2013. a jaanuaris seisukohtade ja ettepanekute saamiseks Tallinna linnaametitele, linnaosavalitsustele, linnaasutustele ja volikogu esindajatele, kes olid kutsutud ka arengukava tutvustavale arutelule, mis toimus 18.01.2013 linnavalitsuste istungite saalis. Esitatud ettepanekuid on valdavalt

arvestatud ja neid on arutatud ka kohtumistel linnaametitega. Samuti kaasati arengukava koostamise huvirühmi, asumiseltse, erialaliite, eksperte jt asjast huvitatud isikuid, kel oli 2013.a märtsis võimalik esitada ettepanekuid arengukava tööversiooni täiendamiseks. Arengukava võimalikult laiapõhjaliselt arutamiseks toimus nimetatud osapooltega ka kohtumine 26. märtsil 2013 Tallinna Ülikoolis. Arengukava tutvustamiseks linnaelanikele ja laiemale üldsusele korraldati avalik väljapanek 5. aprillist 25. aprillini 2013. a ja avalik arutelu 25.04.2013. a.

3. Arengukava koostamise meetodika kirjeldus

Tallinna keskkonnakaitse arengukava 2013-2018 koostamisel on lähtutud kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, Tallinna põhimäärusest, Tallinna arengudokumentide menetlemise korrast, strateegiast „Tallinn 2030“, Tallinna arengukavast, Tallinna keskkonnastrateegiast aastani 2030, linna eelarvestrateegiast, üld- ja teemaplaneeringutest ning teistest kehtivatest asjakohastest Tallinna arengudokumentidest. Arengukava arvestab nii riiklike kui Euroopa Liidu strateegiliste arengudokumentidega, sh juhindub Eesti keskkonnategevuskavast aastateks 2007–2013.

Vastavalt Tallinna keskkonnakaitse arengukava 2013-2018 lähteülesandele on arengu- ja tegevuskava aluseks võetud Tallinna keskkonnastrateegias aastani 2030 püstitatud lähteolukord ja probleemid, tulevikuplaan (visioon) ning kavandatud strateegilised eesmärgid ja meetmed (tegevussuunad).

Tallinna keskkonnakaitse arengukava aastateks 2013 – 2018 koos tegevuskavaga on koostatud kolmest põhimõttest lähtuvalt:

1. Arengukava peab jätkama Tallinna keskkonnastrateegias aastani 2030 seatud ambitsioonikust – tagama linnaelanikele hea elukvaliteedi ning võimaldama Tallinnal edukalt konkureerida Euroopa Rohelise Pealinna tiitlile. Kuivõrd arengukavas toodud tegevused parandavad erineval viisil tallinlaste heaolu ja elukvaliteeti, siis võiks Tallinna keskkonnakaitse arengukava sünonüümina kasutada „Tallinna *elukeskkonna kaitse* arengukava“.
2. Tallinna keskkonnakaitse arengukava peab toimima olulise vahelüli ja suunanäitajana Tallinna keskkonnastrateegia ning järgneva astme strateegiliste dokumentide (arengukavad, tegevuskavad) vahel. Viimaste hulgas on nii olemasolevaid sektoraalseid dokumente, mis tuleb lähiaastatel uuendada (nt Tallinna keskkonnahariduse arengukava), kui ka mitmeid esmakordselt koostatavaid kavasid (nt 1.1.1. Tallinna elurikkuse tegevus- ja seirekava, 25.1.1. Tallinna linna liikuvuse arengukava). Selleks on keskkonnakaitse arengukavasse sisse toodud mitmeid selliseid meetmeid ja tegevusi, mis kehtivates alama astme strateegilistes dokumentides puuduvad, kuid millest tuleb viimaste uuendamisel kindlasti lähtuda.
3. Tallinna keskkonnakaitse arengukava pole pelgalt Tallinna Keskkonnaameti või Tallinna Linnavalitsuse ametialane tööplaan. Kahtlemata on tähtis tagada koostöö erinevate linnavalitsuse struktuuriüksuste (ametid, allasutused, linnaosavalitsused, volikogu jne) vahel. Samas pole ükski Euroopa Rohelise Pealinna laureaat saavutanud oma keskkonnatulemuslikkust ega ka tiitlit üksinda tegutsedes, vaid suuresti tänu tihedale koostööle riigi-, äri- ja mittetulundussektoriga ning naaberomavalitsustega. Seepärast on paljud keskkonnakaitse arengukavas toodud tegevused küll linnaeelarvelised, kuid eeldavad eri osapoolte panust.

Arengu- ja tegevuskava koostamise esimeses etapis analüüsiti 41 Tallinna linnas novembri 2012. a seisuga kehtivat arengudokumenti, millest enamik on kättesaadavad Tallinna linnavalitsuse veebilehelt (www.tallinn.ee/est/arengukava). Igast arengudokumendist paigutati keskkonnastrateegia ees-

märkidele ja meetmetele vastavad meetmed ja tegevused sobivasse arengukava keskkonnavaldkonda. Sellise töö eesmärk oli teha kindlaks, kas keskkonnastrateegias toodud eesmärkide ja meetmete rakendamiseks on juba kavandatud tegevusi, ning vältida kattuvusi (sh rahastamises) ja planeerida puuduvaid tegevusi Tallinna keskkonnakaitse arengukavasse. Võrreldes keskkonnastrateegiaga muudeti ja täpsustati arengu- ja tegevuskava struktuuri (keskkonnavaldkondi). Selle töö tulemusena liisandus arengukavasse olemasolevate valdkondade ja alamvaldkondade (looduse mitmekesisus, haljastu, välisõhk, radoon, müra, jäätmed, keskkonnaharidus, linnaruumi planeerimine) kõrvale kolm uut valdkonda: liikuvus ja transport, keskkonnajuhtimine ning kliima ja energia. Vee valdkond jagati kaheks (pinna- ja põhjavesi; sademevesi ja rannikumeri). Kokku moodustus arengukavasse 11 keskkonnavaldkonda.

Arengukava koostamise teises etapis viidi läbi lähteolukorra analüüs, sõnastati arengukava visioon, strateegilised eesmärgid ja valikud ning töötati välja tegevuskava koos finantsplaaniga (lisa 1). Koostöös tellijaga täpsustati tegevuskava koostamise käigus eesmärkide ja meetmete sõnastust ning tegevuskava täiendati tegevustega (mõnel juhul ka uue meetme ja eesmärgiga), mis on vajalikud keskkonnastrateegiliste eesmärkide saavutamiseks või meetme elluviimiseks. Tallinna keskkonnakaitse arengu- ja tegevuskava meetmete ja tegevuste väljatöötamisel on arvestatud Euroopa Rohelise Pealinna uuringu tulemuste ja vastava ambitsioonikuse määraga. Tegevuskavas on määratud täitmise korraldajad – vastavad linnaasutused, kelle töövaldkonda antud tegevused kuuluvad, ning lisaks kaasatud asutused ja koostööpartnerid. Arengukava rakendamise peamise rahastamisallikana on ette nähtud linnaeelarve, kuigi mitmete tegevuste rakendamine sõltub ka kaasrahastamisest. Euroopa Rohelise Pealinna tiitli saavutamiseks vajalike tegevuste ja nende maksumuse konkreetsemaks esitamiseks on prioriteetsed tegevused kantud Euroopa Rohelise Pealinna tegevuskavasse ja finantsplaani (lisa 2).

Paralleelselt arengukava koostamisega toimus uuringu „Ülevaade Euroopa Rohelise Pealinna tiitli laureaate (2010 – 2014) keskkonnanäitajatest“ koostamine (lisa 3). Ülevaate koostamise eesmärk oli esmalt kirjeldada Euroopa Rohelise Pealinna (edaspidi ka ERP) tiitli tausta ja põhimõtteid. Teine eesmärk oli selgitada välja seniste ERP tiitli laureaate (Stockholm, Hamburg, Vitoria-Gasteiz, Nantes, Kopenhaagen) kui Euroopa kõige eesrindlikumate linnade tegevused keskkonnatulemuslikkuse ja elukvaliteedi valdkondades ning nende strateegilised eesmärgid edaspidiseks. Töö põhiosas kirjeldatakse Tallinna näitajaid võrdluses viie ERP poolt esitatud taotlustes väljatoodud keskkonnanäitajatega ning antakse soovitusi Tallinna linnale ERP tiitli saavutamiseks. Uuringu tekstiosale on lisatud tabel viie ERP-i poolt esile toodud keskkonnategevustega iga 12 ERP kriteeriumi puhul eraldi. Võrdleva uuringu tähtsus seisneb selles, et see annab selge arusaama keskkonnatasemest ja -lävenditest, mis kõikidel tulevastel ERP tiitli kandidaatidel tuleks saavutada.

4. Lähteolukorra analüüs

Tallinna keskkonnavaldkonna lähteolukorda on põhjalikult analüüsitud Tallinna keskkonnastrateegias aastani 2030. Seepärast ei ole keskkonnakaitse arengukavas lähteolukorra kirjeldust täies ulatuses korratud. Järgnevalt juhitakse tähelepanu pigem teatud aspektidele, mida tuleb erinevates keskkonnavaldkondades eesmärkide täitmisel arvesse võtta.

4.1. Looduse mitmekesisus

Tallinnas on riikliku kaitse all 3 maastikukaitseala ja 2 hoiuala ning arvukalt väiksemaid kaitstavaid alasid, sh parke, ja kaitsealuseid objekte. Sellele vaatamata esineb Tallinnas sadu hektareid looduslik-

ke ja antropogeenseid biotoope¹, mille pindala, leviku, elurikkuse², väärtuste ja ökoloogilise seisundi kohta andmed puuduvad. Tallinna rohealad³ iseloomustab vähene ökoloogiline sidusus ning populatsioonide isoleeritus. Siiski võib varasemate uuringute ning igal aastal uute kaitstavate liikide kasvu-kohtade ja elupaikade avastamise põhjal hinnata Tallinna looduse küllaltki elurikkaks. See on osaliselt Tallinna asukohast ja looduse mitmekesisusest tingitud eripära, kuid tähtis on olnud ka teadlik ja loodushoidlik tegevus. Viimasel kümnendil pole Tallinnas põhjalikke elustiku uuringuid tehtud, mistõttu puudub korralik ülevaade rohealade, elamu- ja tööstusalade elurikkusest. Väärtuslikud eluta looduse objektid (allikad, paljandid, rahnud ja kivikülvid) on suures osas kaitse alla võetud, kuid nende eksponeerimine ja tutvustamine nõuab samuti tähelepanu.

Elustiku kaitse põhimõtete arvestamine planeerimisel ja projekteerimisel on ka Eestis tervikuna pigem pealiskaudne. Vastavad õigusaktid kohalikul ja riiklikul tasandil ei taga kaitse all mitteolevate liikide säilimist ega elurikkuse kompensatsioonimeetmete tulemuslikku elluviimist. Linnakeskkonnas väärivad kaitset just nn tavalised liigid, kes elavad inimestega kõrvuti ja pakuvad inimestele mitmesuguseid ökosüsteemiteenuseid⁴, mistõttu tuleks märksa enam pöörata tähelepanu nende liikide elupaikade säilitamisele ja loomisele Tallinnas.

Võrreldes paljude teiste Euroopa linnadega on Tallinn väga heal stardipositsioonil ning võimalused küllaltki lihtsate meetoditega looduse mitmekesisust veelgi parendada on väga head.

4.2. Haljastu

Haljastu⁵ moodustavad metsad, niidud, jäätmaad, pargid, alleed, õued, rannaalad ning muud haljastusega⁶ kaetud alad, mis hõivavad Tallinna pindalast erinevatel andmetel üle poole. Osaliselt just haljastuse suure osakaalu tõttu on paljud haljasalad⁷ ja puud passistamata (registrisse kandmata) ning puudub korralik ülevaade linna haljastu seisundist. Haljas- ja rohealad on Tallinnas väga ebaühtlaselt jaotunud, mis tingib ka selle, et Tallinnas esineb ulatuslikke alasid, kus linlastel kodulähedane park puudub. Linnaplaneerimise praktika pole seni lähtunud rohe- ja haljasalade kättesaadavuse kriteeriumist elamualadel. Selle kohaselt peaks lähim avalik, vähemalt 0,5 ha suurune puhkuse veetmiseks sobilik roheala (nt asumipark) asuma linnaelanikust 300 m kaugusel. Tallinna rohealad, aga ka koolide ja lasteaedade juures olevate munitsipaalmaade haljasalad pakuvad linnaelanikele mitmesuguseid keskkonnakaitselisi, kultuurilisi (sh muinsuskaitse- ja arhitektuurilisi) ning sotsiaalmajanduslikke väärtusi, kuid enamike alade potentsiaali pole veel jõutud analüüsida ega parimal võimalikul viisil ära kasutada. Rohe- ja haljasalade kättesaadavus ja kvaliteet on tähtsal kohal ka Euroopa Rohelise Pealinna konkursil.

Arendustegevuse laienemise tõttu väheneb haljastu pindala pidevalt. Taimkattega ala on 7 aastaga vähenenud 2,8 km² võrra ehk tallinlase kohta 13,6 m² võrra (Tallinna haljastu tegevuskava 2013-2020 eelnõu). Tallinnal on haljastu väärtustamiseks, kaitseks ja asendamiseks välja töötatud toimiv, mää-

1 Biotoop - on ühetaoliste keskkonnatingimustega asustusala, kus elavad seal kohastunud loomad ja taimed.

2 Elurikkuse (bioloogiline mitmekesisus, biodiversiteet) moodustavad taime- ja loomaliigid ning muud eluvormid ja nende elupaigad. Elurikkus hõlmab geneetilist, liigilist ja ökosüsteemide mitmekesisust, mis on üheskoos elu aluseks Maal.

3 Roheala on loodusliku taimkattega ala (allikas: Tallinna haljastu tegevuskava 2013-2020 eelnõu)

4 Ökosüsteemiteenused on keskkonnakaitselised, sotsiaalmajanduslikud ja kultuurilised teenused, mida loodus ja selle osad inimesele pakuvad (nt tolmeldamise teenus, õhu puhastamise teenus).

5 Haljastu on kogu asula ökoloogiliselt toimiva taimkattega alad, mis on tekkinud ja arenenud inimtegevuse ja iseenesliku taimekasvu koosmõjul.

6 Haljastus on haljasalal kasvav või sinna kavandatav taimestik – roht- ja puittaimed. Taimede kõrguse järgi eristatakse kõrg- ja madalhaljastust.

7 Haljasala on kujundatud reljeefi, veestiku ja taimestiku ala linnas. Haljasala kujundatakse looduslikke ja tehnilikke komponente kombineerides.

rustest koosnev ettekirjutuste süsteem asendusistutuste tegemiseks. Pikemas perspektiivis võib aga ilmnedu vajadus asendada haljastusühikupõhine kompensatsioonisüsteem pindalapõhise süsteemiga, mis tagaks paremini täisväärtuslikuma linnaruumi säilimise ja rajamise.

4.3. Pinna- ja põhjavesi

Riiklikusse keskkonnaregistrisse on Tallinnas kantud 16 vooluveekogu ja 21 seisuveekogu. Järjepidevat keskkonnaseisundi seiret tehakse vaid üksikutes veekogudes ning nende ökoloogilist seisundit peetakse uuringute põhjal kesiseks või isegi halvaks (Pääsküla jõgi, Harku järv). Kuna suurematel veekogudel (Ülemiste järv, Pirita jõgi) ulatub valgala Tallinnast väljapoole, pärineb oluline osa reostusest just neilt aladelt. Tallinn vajab pinnaveehaarde valgala veekaitse ja kasutamise kava, mis käsitleks muuhulgas nii Ülemiste ja Raku-Männiku järvi kui ka nendega seotud kvaternaari põhjavee kasutamist ja kaitset.

Strateegiliste otsuste tegemiseks kogu linna haarava alternatiivse veevarustussüsteemi loomise ja veevarustuse tagamise kohta hädaolukorras on koostatud Tallinna veevarustuse riskianalüüs ning Tallinna linna veevarustuse võimalike hädaolukordade kava. Esialgsete pakutud lahendustega on arvestatud nii Tallinna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavas kui ka linna riskikavades. Vee-ettevõtja on alustanud veevõrgu modelleerimisega. Sademeveesüsteemide lahkvooleks viimiseks on koostatud mitmed uuringud-skeemid. Jääkreostus, mis põhiosas paikneb endistel Nõukogude perioodi tööstus- ja militaaraladel, võib olla samuti suur ohuallikas pinnasele ja põhjavee kvaliteedile.

4.4. Sademevesi ja rannikumeri

Kliimamuutused toovad Eestis tõenäoliselt kaasa valingvihmade sagenemise ja sademete hulga kasvu. Seepärast tõusevad sademevee probleemid iga aastaga üha enam esile ka Tallinnas, kus on suur vett mitte läbilaskvate kõvapindade osakaal ning sademevesi ei imbu pinnasesse, vaid juhitakse enamasti kanalisatsiooni. Tallinn saab enim parandada nende veekogude seisundit, mis saavad oma vee linnas paiknevatest allikatest ja sademeveest. Tallinna sademevee strateegia on alles hiljuti kehtestatud, mistõttu ka funktsionaalseid ja linnaruumi sobituvaid jätkusuutliku sademeveesüsteemi põhimõtteid olulises mahus ellu viidud veel ei ole. Osaliselt sobiks sademeveesüsteemi näiteks Kadrioru uus kanalite süsteem, kuhu juhitakse peamiselt Ülemiste liiklussõlmest pärinev sademevesi.

Tallinna lahe vee kesine seisund on kümnendeid kestnud vee reostamise tulemus. Pikaajased seireandmed näitavad, et nii Tallinna lahe kui ka suubuvate väljalaskude vee kvaliteet aegamööda siiski paraneb. Kindlasti on panuse andnud ka karmistunud nõuded Paljassaare reoveepuhastusjaamast väljuva heitvee kvaliteedile. Seevastu riigi ja linna võimekus merereostuse tõrjumiseks Tallinna lahel on madal, kuigi intsidente lähiümbruse rannikumerel leiab aset igal aastal.

Pika rannajoonega Tallinnas esinevad mitmel pool ka üleujutusohuga alad, kus merevee taseme tõus võib tekitada märkimisväärset majanduslikku kahju. Üleujutused võivad esineda Kakumäe lahe rannikul Tiskres, Kopli lahe rannikul Rocca al Marest Meeruse sadamani, Paljassaare hoiualal, Reisisadama ümbruses ning Pirita jõe suudmes Lükati sillast TOP-i alani.

4.5. Välisõhk. Radoon. Mürä

Välisõhu kvaliteedi tagamisel on peamine probleem peentolmu piirväärtuste ületamine. Linnaõhu kvaliteeti mõjutab peamiselt transport, millele lisanduvad vähemal määral õhuheitmed olmeküttest. Autokasutus on Tallinnas pidevalt kasvanud ja teiste liikumiste osakaal langenud, tuues kaasa õhu kvaliteedi- ja müraprobleemid. Peentolmu piirväärtuse ületamise tingivad mitte ainult liiklusintensiiv-

sus ja tänavate puhastamise tase, vaid ka mõnel aastal talvede lumevaesus. Jalgrattakasutuse potentsiaal igapäevase sõiduvahendina ning õhusaaste ja müra taseme vähendajana on linnaelanike poolt seni kasutamata. Ühelt poolt on see tingitud elanike harjumustest ja ebapiisavast keskkonnateadlikkusest, teisalt aga ohutu kergliiklustristu puudumisest ja sellega seotud kõrge ohutunnetusest. Viiendik tallinlastest elavad autoliiklusest põhjustatud müraga piirkondades. Samas on ühte müra- ja õhusaastet vähendavat ning liiklusohutust parandavat meetet – piirkiiruse alandamist – vähe rakendatud ning selle positiivsed küljed pole üldteada.

Enamikes Tallinna linnaosade üldplaneeringutes on radooniprobleemi käsitletud ja detailplaneeringute käigus üksikute kinnistute radooniuringuid tehtud, kuid sellele vaatamata puudub piisavalt täpne ülevaade pinnase radoonisisaldusest kogu Tallinna linna territooriumil. Seni on kasutatud märksa üldisemat Harjumaa pinnase radoonisisalduse kaarti. Elanikkond on pinnases sisalduvast radoonist, selle levikust ja ohtudest väheteadlik ning probleemiga ei osata riskipiirkondadesse ehitatud hoone-tes arvestada.

4.6. Jäätmed

Tallinna linnas toimib korraldatud jäätmevedu, edendades seeläbi jäätmete liigiti kogumist. Prügilas- se ladestatavate segaolmejäätmete kogused on viimastel aastatel vähenenud, kuna loodud on taaskasutamiseks täiendavaid tehnoloogilisi võimalusi ja võimsusi, tõusnud on inimeste teadlikkus meediavahenduse ja arutelude kaudu ühiskonnas ning vähenenud on üldine tarbimine. Tallinnas on avatud neli jäätmejaama ja tegutsevad jäätmete sortimisjaamad. Äsja käivitunud jäätmete masspõletus- tehas, kus toodetakse elektri- ja soojusenergiat, sunnib ümber mõtestama jäätmete liigiti kogumist ja taaskasutamist.

Siiski on jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutamise osakaal Tallinnas liiga madal. Osaliselt on sorteerimisleiguse taga elanike madal teadlikkus, mis tuleneb vähesest suunitletud reklaamist, kuid osaliselt on põhjuseks vähesed võimalused liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks tekkekohtadel. Pakendite osakaal segaolmes on liialt suur, olenemata asjaolust, et segapakendite äraandmise teenust tekkeko- hal on võimalik tarbida tasuta. Biolagunevate jäätmete liigiti kogumine ei vähenda oluliselt segaolme- jäätmete kogust. Praegune jäätmeveokorraldus ei „premeeri“ parimaid jäätmete liigiti sorteerijaid odavama hinnaga. Üks madala sorteerimisaktiivsuse ja taaskasutuse põhjus on tõenäoliselt ka hõre jäätmejaamade ja jäätmekogumispunktide võrgustik, mis ei soosi linnas jäätmete liigiti kogumist. Jäätmejaamade olemasolust ja nende kaudu jäätmete tasuta äraandmise võimalustest ollakse jätku- valt liiga vähe teadlikud. Pakendijäätmete liigiti kogumise harjumuse väljakujunemist võib takistada tiheda pakendipunktide võrgustiku ja igas neis kõigi materjaliliikide äraandmise puudumine. Nende kitsaskohtade parandamisega saaks kõige efektiivsemat tegeleda Tallinna Keskkonnaameti korralda- tud jäätmeveo sektor, kes tegeleks jäätmeveo korraldamise, jäätmeveoteenuse pakettide väljatöö- tamise, lisarahastuse leidmise ja järelevalvega. Linna võimalused muul moel jäätmekäitlust korralda- da on hetkel väikesed.

4.7. Keskkonnaharidus

Keskkonnahariduse⁸ valdkonna strateegilised eesmärgid on sätestatud Tallinna keskkonnahariduse arengukavas aastateks 2008-2014. Linnapoolse alarahastatuse, aga ka keskse riikliku süsteemi välja arendamata jätmise tõttu on arengukavas seatud eesmärgid jäänud osaliselt saavutamata. Olukorra

⁸ Keskkonnaharidus – teadmiste, oskuste, hoiakute ja väärtushinnangute süsteem, mis võimaldab teadvustada loodus-, sotsiaalse ja kultuurikeskkonna seoseid ning rakendada neid säästva arengu põhimõtete elluviimisel

parandamiseks loodi 2012. aastal sihtasutus Keskkonnakogu, kes aitab pakkuda keskkonnaharidust enamikele ea- ja huvigruppidele. Täiskasvanute keskkonnaharidusega tegeleb projektipõhiselt peamiselt kolmas sektor.

Positiivse poole pealt tuleb tuua seda, et keskkonnahariduse ja praktilise loodusõppe edendamiseks laste ja noorte hulgas tegelevad Tallinna linna asutused Tallinna Botaanikaaed, Tallinna Loomaaed, Kadrioru Park, koolieelsed lasteasutused ja üldhariduskoolid ning mitmed vabaühendused. Tugikeskustena on linna eelarvest valmis ehitatud Aegna loodusmaja (2008) ja Tallinna Botaanikaia loodusmaja (2009) ning EL struktuurivahendite toel on valmimas Tallinna Loomaaia keskkonnahariduskeskus. Linna huvikoolides on loodusõpperinge vaid üksikuid, kuigi õuesõppe võimalused on väga head. Vaatamata sellele aitavad huvikoolid keskkonnateadlikkuse paranemisele kaasa, näiteks Mustamäe Laste Loomingu Maja jälgib, et majandamisel tehakse keskkonnasõbralikumaid otsuseid ning säästetakse ressursse. Oma panuse keskkonnahariduse edendamisse on andnud Tallinna Keskkonnamet, Tallinna Haridusamet, Tallinna Kultuuriväärtuste Amet ja kolmas sektor, kes on projektipõhiselt koolitanud õpetajaid. Tallinna koolieelsete lasteasutuste keskkonnahariduslikku tegevust nõustab ja arendab Tallinna Haridusameti haldusalasse kuuluv Lehola Keskkonnahariduskeskus ja edukalt töötab Tallinna Nõmme Noortemaja Loodusmaja.

4.8. Linnaruumi planeerimine

Tallinna linna planeerimistegevuse üks valdavaid suundi on olnud linnaruumi tihendamine. Kesklinna seni tühjadele või juba vananenud hoonestusega aladele kavandatakse uusi äripindadega korterelamuid ja ärihooneid. Sellele vaatamata laiuvad mitmes Tallinna piirkonnas aastaid aktiivsest kasutusest väljas olnud alad, millel puudub funktsioon. Tallinnas toimub linnaruumi planeerimine valdavalt detailplaneeringupõhiselt, mis ei taga alati kvaliteetse linnaruumi tekkimist. Linnakodanike ja neid ühendavate asumiseltside seas on suurenenud huvi osalemise vastu oma piirkonna planeeringute menetlustes. See on toonud kaasa nii parima lahenduse väljatöötamisi ühiselt koos arendaja ja linna-planeerijatega kui ka teravaid vastasseise. Peamiseks konfliktide põhjuseks on osapoolte erinev arusaam kvaliteetse ja inimkeskse linnaruumi planeerimisest. Rohevõrgustiku⁹ ja selle komponentide kvaliteedi langus sunnib osasid linlasi otsima elamispiinda ja rohelist linnapiiri tagant. Rohevõrgustiku sidusust ega elustiku säilimist või taastamist ei suudeta üldjuhul planeeringumenetluse ega keskkonnamõjude hindamise tulemusel piisavalt tagada.

4.9. Liikuvus ja transport

Linnaruumi planeerimine on lahutamatu seotud liikuvuse¹⁰ planeerimisega. Sageli planeeritakse uued arendusalad halva ühistranspordi juurdepääsuga piirkondadesse. Planeeringute ja parkimispoliitika poolt autoliikluse genereerimine ja sellega kaasnevad keskkonnamõjud on alatähtsustatud. Tallinnal puudub terviklik linna liikuvuse arengukava¹¹, mis aitaks strateegilisel tasandil võtta arvesse kõiki linnas liikumise viise, kuid linna erinevad asutused on tegemas ettevalmistusi selle dokumendi koostamiseks. Autoliiklusest tulenevate negatiivsete mõjude vähendamiseks on Tallinna linn rakanud mitmeid meetmeid ühistranspordi kasutamise soodustamiseks ning sellele pööratakse järjest enam tähelepanu. Säästlikumate liikuvusviiside edendamiseks on kesklinna liikluses asunud tänava-

9 Rohevõrgustik koosneb tuumikaladest (rohe- ja haljasalad) ja neid ühendavatest rohekoridoridest.

10 Liikuvuse (*mobility*) mõiste hõlmab jätkusuutlikku linnaliikluse keskkonna planeerimist, linnaliikluse taristu arengut, logistikat ning linnaliikluse keskkonnamõju hindamist, sotsiaalse ja majandusliku mõju arvestamist.

11 Linna liikuvuse arengukava on strateegiline dokument, mille eesmärgiks on luua jätkusuutlik linnatranspordi süsteem, mis tagab kõigile juurdepääsu töökohtadele ja teenustele, parandab ohutust ja turvalisust, vähendab saastet, kasvuhoonegaaside heidet ja energia tarbimist, suurendab kauba- ja reisijateveo tõhusust ja tasuvust ning suurendab linnakeskkonna atraktiivust ja kvaliteeti.

ruumi ühistranspordi kasuks ümber jagama, rakendatakse ühistranspordi prioriteedisüsteemi ristmil- kel ning linlastele tasuta sõidu võimalust linna ühistranspordisõidukites. Jalgrattaga tööl käimine ei ole veel muutunud piisavalt mugavaks alternatiiviks, kuna äärelinna ehitatud küllaltki tihe jalgratta- teede võrgustik katkeb kesklinna piiril. Lisandunud on uusi ühissõidukeid, kuid ühistranspordi liini- võrgustikku pole mõnel pool optimeeritud kasutajate vajadusest ja mugavusest lähtuvalt. Reisirongi- liiklust pole vajalikul määral ühildatud ülejäänud ühistranspordiliikide ja liikuvusviisidega.

4.10. Keskkonnajuhtimine

Keskkonnahoidliku (roheline) kontori põhimõtteid on Tallinna linnavalitsuses ja allasutustes juurutatud ökotugitegevuse ja ökotugiisikute programmi abil, kuid samas ei jälgita selle abil elluviidavate meetmete tulemuslikkust. Keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaat (ISO 14001) on 2012. aasta seisuga vaid Tallinna Kommunaalametil. Mõnede riigihangete puhul on kasutatud keskkonnahoidlike (roheli- ste) riigihangete¹² põhimõtteid, kuid puuduvad konkreetset juhendid ja protseduurid keskkonnahoid- like riigihangete juurutamiseks kõikides Tallinna linnavalitsuse asutustes. Linnavalitsusel tuleb kesk- konna valdkonnas ellu viia senisest rohkem näidisprojekte ja seada ennast eeskujuks positiivsete muutuste elluviimisel.

Ökoinnovatsiooni¹³ arendamise pole Tallinn seni piisaval määral panustanud ning ka Tallinna inno- vatsioonistrateegia aastateks 2009 – 2013 ei käsitle seda võtmevaldkonnana. Samas on Tallinnas väga head eeldused uute linnakeskkonda edendavate ja elukvaliteeti parandavate ökouuenduslike lahenduste (nuti- ja veebirakendused, keskkonnatehnoloogiad) väljatöötamiseks ja katsetamiseks.

4.11. Kliima ja energia

Kliimamuutuse prognoositavaid mõjusid ja kulusid loodus-, majandus- ja sotsiaalkeskkonnale Tallin- nas ja ka Eestis laiemalt pole süstemaatiliselt uuritud ning kliimastenaariume pole koostatud. Seega pole täit selgust, millised võivad olla prognoositavad mõjud sademevee kogustele ja näitajatele, ran- nikumerele, põhja- ja pinnavee kvaliteedile, haljastule, elurikkusele, ökosüsteemiteenustele või ener- giakasutusele. Samuti puudub kliimamuutusega kohandumise kava.

Tallinna linn on kehtestanud säästva energiamajanduse tegevuskava, mis peab tagama 2021. aastaks suurema energiaefektiivsuse ning CO₂ heitmete vähenemise. Energiamajanduse tegevuskavas nähak- se ette energiatarbe vähendamist ja tõhususe tõstmist muuhulgas tänavavalgustuse ja soojusvarus- tuse valdkondades, kuid samuti kütusesäästlike ametiautode kasutuselevõttu ja linlaste energiasääs- tualase teadlikkuse parandamist. Kuigi linn saab palju ära teha enda tegevuse energiatarbuse suu- rendamiseks, siis põhiosa energiasäästust ja CO₂ heitmete vähendamisest sõltub linnas tegutsevate ettevõtete ja linnakodanike tegevusest. Seepärast peab linn „Linnapeade paktiga“ võetud kohustuste täitmiseks tegelema senisest enam energiasäästu põhimõtete aktiivse levitamise ja toetamisega.

12 Keskkonnahoidlik (roheline) riigihange – avaliku sektori vahend oma tegevusest tuleneva keskkonnamõju vähendamiseks ja riigi ressursside kokkuhoiuks, ostes ettevõtjalt keskkonnahoidlikumaid tooteid, teenuseid jm töid. Põhieesmärk on vähendada toodetest ja teenustest põhjustatud keskkonnamõju, mis tuleneb nii tootmisest, kasutamisest kui ka kasutusest kõrvaldamisest, s.t kogu toote või teenuse olemusliku jooksul.

13 Ökouuenduseks ehk ökoinnovatsiooniks nimetatakse ettevõtte või muu asutuse poolt turule toodud või kasutusele võetud uut või oluliselt täiustatud toodet, teenust või tootmisprotsessi, mis toob keskkonnale kasu. Ökoinnovatsioon hõl- mab nii tehnoloogilisi uuendusi, protsessiinnovatsiooni kui ka ärilaseid uuendusi.

5. Arengukava visioon

Tallinna keskkonnakaitse arengukava aastateks 2013 – 2018 lähtub Tallinna keskkonnastrateegias kirjeldatud tulevikuplaanist aastani 2030.

Tallinn on mitmekesist loodust ning tervislikku ja keskkonnahoidlikku elukeskkonda väärtustav linn. Tallinna linnal on põhjalik ülevaade elustiku, haljastu, veestiku, välis- ja siseõhu, müra, jäätmete, liikuvuse ja kliimamuutuse mõjude kohta Tallinnas. Uuringud on olnud aluseks uutele tegevuskavadele, mille koostamine ja ellu viimine on toimunud linnaelanikke kaasates ja teavitades.

Tallinna linn kohaneb kliimamuutuse mõjudega ning vähendab süsteemselt linna panust kliimamuutusesse, kohandades selleks linnaplaneerimise põhimõtteid, transpordi-, energia- ja jäätmepoliitikaid. Üha rohkem igapäevaseid reise tehakse jalgsi, jalgratta ja ühistranspordiga, sest südalinna ja linnaosade keskuste tänavaruum on ehitatud ümber ohutuks ja kaasava disaini põhimõtteid arvestavaks. Tänu sellele, et Tallinna linnaruum on muutunud loodus-, keskkonna- ja inimsõbralikumaks, on säilinud Tallinnale iseloomulikud looduskooslused ja rohealad, millest 90% linlastest elab vähem kui 300 m kaugusel. Keskkonnaharidust pakutakse igas vanuses linlastele Tallinna keskkonnahariduskeskustes ning senistel ja äsja moodustatud kaitsealadel, mistõttu tallinlased oskavad rohkem väärtustada ja tähtsustada Tallinna mitmekesist ja tervislikku elukeskkonda.

Linnavalitsus on eeskujuks linlastele, ettevõtetele ja riigile, rakendades kõikides asutustes keskkonnahoidliku kontori ja liikuvuskorralduse ning keskkonnahoidlike riigihangete põhimõtteid. Positiivsed tulemused paljudes keskkonnavaldkondades on parandanud tallinlaste rahulolu oma elukvaliteediga ning on võimaldanud Tallinna linnal saavutada taseme, mis on piisav Euroopa Rohelise Pealinna tiitli taotlemiseks.

6. Eeldused Euroopa Rohelise Pealinna tiitli saavutamiseks

Taustauuringus „Ülevaade Euroopa Rohelise Pealinna tiitli laureaate 2010 – 2014 keskkonnanaõtajatest“ selgitati välja, millised on olnud Euroopa kõige eesrindlikumate linnade senised tegevused 12 keskkonnavaldkonnas ning millised on nende linnade strateegilised eesmärgid edaspidiseks (lisa 3). Uuringu käigus analüüsiti viie Euroopa Rohelise Pealinna (ERP) tiitli laureaadi kandideerimisavaldusi, mille linnad esitasid Euroopa Komisjonile tiitli saamiseks. Need linnad on Stockholm (Rootsi), kes pälvis ERP tiitli aastal 2010, Hamburg (Saksamaa) aastal 2011, Vitoria-Gasteiz (Hispaania) aastal 2012. Nantes (Prantsusmaa) ja Kopenhaagen (Taani) kannavad ERP tiitlit vastavalt aastatel 2013 ja 2014. Viie laureaadi keskkonnategevuste analüüs aitas välja selgitada nn lüüsi uutele ERP kandidaatlinnadele ning andis sisendi Tallinnale keskkonnakaitse arengukava tegevuskava väljatöötamiseks, et parandada Tallinna eeldusi Euroopa Rohelise Pealinna tiitli saavutamiseks. Viie ERP-i poolt elluviidud keskkonnategevused igas 12 ERP-i tegevusvaldkonnas on toodud uuringu lisas.

Tuginedes Euroopa Rohelise Pealinna laureaate taotluste analüüsi tulemustele, peaks Tallinn Euroopa Rohelise Pealinna tiitli poole püüdlemisel arvestama peamiselt nelja asjaoluga.

1. Kõiki seniseid Euroopa Rohelise Pealinna iseloomustab ambitsioonikate eesmärkide (strateegiate ja tegevuskavade) olemasolu ja nende elluviimine. Elluviidud ja elluviidavad meetmed ja tegevused põhinevad põhjalikel teadusuuringutel ja ekspertiisidel. Seepärast tuleb Tallinnalgi alustada puuduvate alusuuringute ja strateegiliste dokumentide koostamisest ning mitte rutata kohe üksiktegevusi ellu viima. Tegevusi tuleks vaadata koostoimes.

2. Tallinn peab hakkama regulaarselt jälgima ERP-i taotluses määratud keskkonnanäitajaid ning tegelema nende näitajate parandamise või taseme hoidmisega. Selle hõlbustamiseks tuleks Tallinnal välja töötada keskkonnatulemuslikkust mõõtvate indikaatorite süsteem.
3. Tõenäoline on see, et lähiaastatel muudetakse ERP taotluse vorm märksa konkreetsemaks. Näiteks numbriliste näitajate arv võib lähiaastatel suureneeda, sest praegu ei kirjelda need piisavalt linna keskkonnategevuse eeskujulikkust või on isegi eksitavad (näiteks jalgrattateede pikkus elaniku kohta). Tallinna keskkonnaindikaatorite seadmisel tuleks arvestada viies ERP-i taotluses kirja pandud tegevuste ja näitajatega.
4. ERP-de keskkonnategevuste puhul torkab silma asjaolu, et keskkonnaalaste baasuuringute ja elukeskkonda vaieldamatult parandavate tegevuste läbiviimine ei ole vaidlusobjekt ning neid ei käsitleta enam kuigivõrd olulise saavutusena. Näiteks Eestis mõningast vastumeelsust põhjustavate teemade (kliimamuutuse leevendamine ja sellega kohanemine, ühistranspordi eelisarendamine, ühissõidukirajad jm) käsitlemiseks ja vajalike tegevuste elluviimiseks on ekspertuurid koostatud ning tehtud on palju selgitustööd elanike seas.

Vastavalt viie Euroopa Rohelise Pealinna laureaadi taotluste sisu analüüsile on Tallinnal 3 ERP-i valdkonda, kus linn saaks teha kõige kõrgema arenguhüppe suhteliselt lihtsate vahenditega. Nendeks on 'loodus ja bioloogiline mitmekesisus', 'kohalik transport' ning 'ökoinnovatsioon'.

Loodus ja bioloogiline mitmekesisuse valdkonnas võiks Tallinn jõuda kandidaatide hulgas esimeste sekka. Suurimad puudused on linnaliste biotoopide levikukaardi ja linna elurikkusest täpse ülevaate puudumine, mida aga eeldatakse ERP kandidaadilt. Biotoopide kaart võimaldab saada ülevaate Tallinnas esinevate biotoopide pindalast, asukohast ja seisundist ning kaardi alusel saaks täiendada Tallinna haljastu kontseptsiooni, tagada ökoloogiliste ja kergliikluskoridoride sidusus ning parandada haljastu ja linna planeerimist.

Kohaliku transpordi valdkond on tihedalt seotud ka kohaliku õhu ja mürakeskkonna kvaliteedi valdkondadega ning osaliselt panustab see ka keskkonnasäästliku maakasutuse ja kohaliku omavalitsuse keskkonnajuhtimise valdkondadesse. Valdkonna arendamiseks tuleb esmajärjekorras koostada linna liikuvuse arengukava ning asuda seda süsteemselt ellu viima. Kindlasti on üks prioriteetsemaid tegevusi südalinna piirkonnas tänavaruumi reformimine ehk ümberjagamine, eesmärgiga eelistada jalakäijat ja jalgratturit ning ühistransporti.

Ökoinnovatsiooni valdkonnaga pole Eestis kohalikul tasandil piisavalt tegeletud. Ökoinnovatsiooniks ehk ökouuenduseks nimetatakse ettevõtte või muu asutuse poolt turule toodud või kasutusele võetud uut või oluliselt täiustatud toodet, teenust või tootmisprotsessi, mis toob keskkonnale kasu. See-ga hõlmab ökoinnovatsioon nii tehnoloogilisi uuendusi, protsessiinnovatsiooni kui ka ärialaseid uuendusi. Tallinna võimalus seisneks selliste uudsete lahenduste väljatöötamisele kaasaaitamises ja kasutuselevõtmises, mis panustaksid mõnesse või kõikidesse 12 ERP-i tegevusvaldkonda. Tallinnas on väga head eeldused uute linnakeskkonda edendavate ja elukvaliteeti parandavate ökouuenduslike lahenduste (nuti- ja veebirakendused, keskkonnatehnoloogiad) väljatöötamiseks ja katsetamiseks. Näiteks IT-sektor on Eestis ja ennekõike Tallinnas väga tugev. See eeldaks aga tihedalt koostööd tegevate osapoolte kaasamist või vastava võrgustiku loomist.

2018. aasta Euroopa Rohelise Pealinna tiitlile kandideerimiseks tuleb taotlus esitada 2015. aasta sügisel, misjärel laureaadi kuulutatakse välja 2016. a. juunis. Tallinnal on seega aega umbes kolm aastat, et teha oluline hüpe keskkonnavaldkonnas koostöös kõigi linnaametite ja allasutuste ning Tallinnas tegutseva äri- ja kolmanda sektoriga. Sihipärase tegevusega tuleb alustada viivitamatult. Valmiv Tallinna keskkonnakaitse arengukava 2013–2018 on heaks suunanäitajaks Tallinna teel Euroopa Roheliseks Pealinnaks.

7. Arengukava strateegilised eesmärgid ja meetmed

Järgnevalt kirjeldatakse Tallinna keskkonnakaitse arengukava elluviimiseks seatud strateegilisi eesmärgid ja meetmeid ning antakse lühikirjeldus prioriteetsetest tegevustest. Keskkonnategevused koos mõõdikute ja lõpptulemuste ning prognoositava maksumuse, täitmise korraldajate ning kaasatud asutuste ja koostööpartneritega on toodud tegevuskavas (vt lisa 9.1.).

7.1. Looduse mitmekesisus

Eesmärk:

1. Looduse mitmekesisuse säilitamine ja elurikkuse suurendamine.

Meetmed:

- 1.1. Tallinna elurikkuse uuringute, seire, kaitse ja tutvustamise koordineerimine ja järjepidevuse tagamine
- 1.2. Kaitset väärivate alade väljaselgitamine ning kaitsekorralduslike tööde elluviimine linna territooriumil
- 1.3. Elustiku kaitse ja kompenseerimise põhimõtetega arvestamine planeerimisel ja projekteerimisel
- 1.4. Elurikkuse olulisuse teadvustamine elanikkonnale

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Tallinnas tuleb suurendada elurikkuse uuringute mahtu, kuivõrd Tallinnas leidub sadu hektareid teadmata väärtusega looduslikke ja poollooduslikke alasid. Kuna elurikkust peetakse üheks elukvaliteedi indikaatoriks linnas, siis elurikkuse seirekava sisseseadmine koostöös Keskkonnateabe keskusega aitaks jälgida linna elurikkuses toimuvaid suundumusi ning vajadusel muuta poliitikaid. Tavaliste linnas elavate liigirühmade kaitseks tuleb asuda juurutama elurikkust säästvaid linnaplaneerimisvõtteid. Üheks tähtsamaks tööks on Tallinna linnaliste biotoopide kaardi koostamine ja selle perioodiline täiendamine. Biotoopide kaardi abil saab hinnata muutusi Tallinna maakattes ning kasutada seda kliimamuutuse mõjude ulatuse ja kulude prognoosimisel. Parandada tuleb Tallinna elurikkuse tutvustamist linnaelanikele ja Eestis laiemalt, kuid samuti tuleb hakata looma rahvusvahelist kuvandit Tallinnast kui bioloogiliselt väga mitmekesisest linnast.

7.2. Haljastu

Eesmärk:

2. Tervikliku ja optimaalse haljastu kujundamine.

Meetmed:

- 2.1. Linnahaljastu koordineeritud juhtimine, haljastu seisukorrast ja väärtustest ülevaate saamine ning haljastu arengu korraldamine
- 2.2. Rohe- ja haljasalade kättesaadavuse tagamine kõikidele tallinlastele nii praegustes kui tulevastes elumupiirkondades
- 2.3. Parima praktika rakendamine rohe- ja haljasalade ning haljastuse planeerimisel, rajamisel, rekonstrueerimisel, hooldamisel ja haldamisel
- 2.4. Haljastuga tegelevate inimeste teadlikkuse tõstmine ning haljastu kui olulise ökoparameetri teadvustamine elanikkonnale

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Haljastu valdkonnas on pööratud tähelepanu haljastusalase info kogumisele, mis tuleks koondada ühtsesse haljastute infosüsteemi. Selle haldamiseks tuleb luua eraldi registripidaja ametikoht, mis on ette nähtud ka koostamisel oleva Tallinna haljastu tegevuskavaga aastateks 2013-2025. Tegevuskavaga pööratakse

tähelepanu eelkõige haljastu juhtimissüsteemi selgemaks ja konkreetsemaks muutmisele, andes haljastu juhtimise ja koordineerimise rolli Tallinna Keskkonnaametile. Suuremaid väljakutseid, millele pööratakse tähelepanu Euroopa Roheliste Pealinnade konkursil, on seotud uute haljasalade loomisega praegustesse ja tulevastesse elamupiirkondadesse, et tagada linnaelanikele juurdepääs rohealadele. Haljastu parima praktika projektide ja näidisprojektide (haljaskatused, sademeveesüsteemid jm) abil saab linn näidata eeskju mitmesuguste Eestis vähelevinud, kuid positiivset keskkonnamõju omavate haljastuslahenduste kasutamisel.

7.3. Pinna- ja põhjavesi

Eesmärgid:

3. Tallinna suuremate veekogude ökoloogilise ja füüsikalise-keemilise seisundi parandamine. Pinna-veekogude loodusliku mitmekesisuse säilitamine ja parandamine
4. Ülemiste järve valgalale kui Tallinna pinnaveehaardesüsteemile efektiivsema kaitse korraldamine reostuse vastu
5. Põhjaveevarude säilitamine ning nende kaitstuse ja kvaliteedi tagamine
6. Kriisisituatsioonis kogu linna haarava põhjaveel baseeruva veevarustussüsteemi loomine
7. Elanikkonna jt tarbijate kvaliteetse joogiveega varustamine ning säästliku veetarbimise edendamine

Meetmed:

- 3.1. Tallinna veekogudest ja märgalade seisundist ülevaate saamine ning uuringute, kaitse, seire ja taastamise koordineerimine, sh piiriveekogude kaitse korraldamine koostöös naaberomavalitsusega
- 4.1. Ülemiste järve ja Raku-Männiku liiviku valgalade kaitse ja hea seisundi tagamine koostöös omavalitsuste ja ettevõtjatega.
- 5.1. Kvaliteetse põhjaveevaru reserveerimine elanikkonnale ja kasutamine vähemalt senisel tasemel kõigis põhjaveel baseeruva veevarustusega piirkondades. Puurkaevude seisundi väljaselgitamine ja nõuetele vastavaks viimine. Uute ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihi vett tarvitavate puurkaev-pumplate rajamine ning kambrium-vendi puurkaevude rajamine hädaolukorras
- 5.2. Jääkreostusobjektidest ülevaate saamine ning pinnase ja põhjavee puhastustööde korraldamine
- 6.1. Pinna- ja põhjaveevarustusega piirkondade vahel hädaolukorras veeühenduste ning veevarustuse tagamine
- 7.1. Säästva veekasutuse edendamine kodumajapidamistes ja ettevõtetes

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Arengukavas on põhitähelepanu suunatud Tallinna veekogude ja rabade keskkonnaseisundi uuringutele. Koostööd tuleb parandada suure valgalaga veekogude, ennekõike Ülemiste ja Harku järve keskkonnaseisundi parandamiseks.

Põhjaveevarude kaitsmiseks tuleb esmajärjekorras kaardistada puurkaevude ja jääkreostusobjektide seisund ning korraldada nende ohutustamine. Olulise investeeringuna tuleb esile tuua hüdraulilise veevõrgu mudeli loomine, millele järgneb puurkaevude rajamist, renoveerimist ja likvideerimist käsitleva kava koostamine ja elluviimine.

7.4. Sademevesi ja rannikumeri

Eesmärgid:

8. Sademeveepoliitika väljatöötamine ja linna sademeveesüsteemide arengu prioriteetides kokkulepimine
9. Sademevee käsitlemine loodussressursina, mida akumulatsiooniga ja kasutatakse mõistlikul viisil
10. Sademevee suublade - rannikumere ja linna siseveekogude hea ökoloogilise seisundi saavutamine aastaks 2021. Sademevee kvaliteedi parandamine ja rannikumere vee eutrofeerumise vähendamine.

Meetmed:

- 8.1. Sademevee käitlemise teenuse hinna kujundamine, soodustamiseks sademevee tekkepõhist käitlemist, sademeveesüsteemide rajamist ja hooldust
- 8.2. Sademeveestrategia tegevuskava elluviimine koostöös vee-ettevõtjate ja naabervaldadega
- 9.1. Uute valgalapõhiste sademevee ärajuhtimise terviklahenduste väljatöötamine, et vähendada sademevee ärajuhtimissüsteemide koormust ja üleujutusohu ning pikendada sademevee viibeaega
- 10.1. Suublatesse juhitava sademevee ja heitvee reostuskoormuse vähendamine
- 10.2. Merevee tõusust ja laevaliiklusest tingitud riskide vältimine ja tagajärgede leevendamine
- 10.3. Teede-tänavate tõhusama puhastuse ning keskkonnasäästlikuma lume- ja libedusetõrje tagamine

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Sademetega hulga kasvust põhjustatud kahjud kujunevad tõenäoliselt üheks peamiseks kliimamuutusest tingitud kuluallikaks Tallinnas, kui ei asuta kavandama sademevee käitlemise võimalusi tekkekohtas ning vältima puhta sademevee ärajuhtimist kanalisatsiooni. Jätkusuutliku sademeveesüsteemi osade standardlahendused (haljaskatused, immutustiigid jm) tuleb töötada välja ning ideekonkursside tulemusena viia vastavad näidisprojektid Tallinnas ellu. Näidisprojektide abil saab täpsustada nõudeid uutel arendusaladel ja sademeveeprobleemiga piirkondades sobilike sademeveesüsteemi lahenduste välja töötamiseks. Samuti tuleb sademevee valdkonna reguleerimiseks koostada vastavad õigusaktid ja juhendid, et vähendada sademevee juhtimist kanalisatsiooni. Seejuures tuleb lähtuda riigi väljatöötatavast seadusandlusest ja juhenditest. Samuti tuleb leida keskkonnasäästlik lahendus lumekäitlusele.

7.5. Välisõhk. Radoon. Müra

Eesmärgid:

11. Tallinna välisõhu kvaliteedi pidev parendamine. Välisõhu saastatuse tasemele kehtestatud piir- ja sihtväärtuste vastavuse tagamine. CO₂ emissiooni vähendamine 2018. aastaks 18% võrreldes aastaga 2007.
12. Tallinna elanikkonnale radooniohutuma elukeskkonna tagamine
13. Tallinna elanikkonnale tervisliku elukeskkonna tagamine, keskkonnamüra ohjeldamine ja vastavus kehtestatud normidele. Müra mõju all kannatavate elanike arvu vähenemine

Meetmed:

- 11.1. Välisõhus levivate saasteainete pidev seire ja uuringute tegemine
- 11.2. Linlaste teadlikkuse tõstmine õhusaaste probleemidest
- 12.1. Radooniohtlike alade määramine Tallinnas ning siseõhu radooniuuringute tegemine
- 12.2. Informatsiooni andmine radooni leviku, kaasnevate ohtude, leevendusmeetmete ja tõkestusvahendite kohta koostöös Keskkonnaministeeriumiga
- 13.1. Keskkonnamüra ohjeldamine strateegilisel tasandil ja leevendavate meetmete rakendamine ülenormatiivse müraga piirkondades
- 13.2. Spetsialistide ja elanikkonna teadmiste suurendamine müra terviseriskidest ja müra ohjeldamisest

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Peenosakeste leviku uuringud on välja toonud mitmeid probleemseid alasid Tallinnas, kus peenosakeste kontsentratsioon on liiga kõrge ja põhjustab terviseriske. Peatähelepanu tuleb pöörata peenosakestest enim saastunud elamualadele, viies ellu säästva liikuvuse planeerimise meetodeid ning kasutades erinevaid keskkonnateadlikkust tõstvaid tegevusi.

Arengukavas nähakse ette piisava detailsusastmega radooniriski kaardi koostamine, kuivõrd seni on kasutusel märksa üldisemad kaardid. Lisaks tuleb alustada Tallinna haridusasutustes ja teistes linnavalitsuse hoonetes süstemaatilist siseõhu radoonisisalduse uuringu läbiviimist.

Tallinnas tuleb uuendada välisõhu strateegiline mürakaart ning koostada keskkonnamüra vähendamise tegevuskava. Müra leevendavate lahenduste elluviimisega tuleks alustada piirkondades, kus vastavate meetmete rakendamisest saab kasu kõige rohkem elanikke.

7.6. Jäätmed

Eesmärgid:

14. Jäätmetekke vältimine ning jäätmekoguste ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine
15. Korraldatud jäätmeveo tõhus toimimine kogu Tallinna linnas
16. Ladestamisele suunatavate segaolmejäätmete osatähtsuse vähendamine liigiti kogumise ning taaskasutamisele suunamise ja lõppkäitlusviiside mitmekesistamise kaudu
17. Elanike keskkonnateadlikkuse suurenemine ja tarbimisharjumuste muutumine

Meetmed:

- 14.1. Jäätmetekke vältimise ja vähendamise ning jäätmete korduv- ja taaskasutuse tagamine
- 15.1. Korraldatud jäätmeveo teenuse pakkumine linna poolt, jäätmehoolduse korraldamiseks lisavahendite leidmine ja järelevalve tõhustamine jäätmevaldajate ja jäätmekäitlejate üle
- 16.1. Jäätmete liigiti kogumise edendamine ja kogumisvõrgustiku arendamine
- 16.2. Paberi- ja kartongijäätmete üleandmisvõimaluste parandamine
- 16.3. Võimaluste loomine biojäätmete kohtkompostimiseks või äraandmiseks ringlussevõtu eesmärgil
- 16.4. Probleemtoodete ja teiste ohtlike jäätmete üleandmisvõimaluste laiendamine
- 17.1. Erinevate jäätmeteavitusetegevuse jätkamine, sh jäätmeteavituskampaniad, säästva tarbimise ja jäätmeinfoleva esitlused, teabematerjalide levitamine jt projektid

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Tallinnas tuleb jätkata regulaarse sortimisuuringu läbiviimist ning alustada jäätmevoogude analüüsimist, kuna need annavad hea ülevaate jäätmete koostise ning jäätmekäitluse taseme ja sorteerimise kvaliteedi muutumise kohta. Sorteerimise kvaliteedi parandamiseks tuleb kasutada nii personaalsemaid teadlikkust tõstvaid kampaaniaid kui ka luua tihedam pakendipunktide ja jäätmejaamade võrgustik. Jäätmete liigiti sorteerimine tuleb muuta elanikele rahaliselt motiveerivaks. Tallinna linn on alustanud korraldatud jäätmeveo teenuse pakkumist jäätmevaldajatele.

7.7. Keskkonnaharidus

Eesmärgid:

18. Keskkonnahariduslike tegevuste jätkusuutlikkuse tagamine. Tallinna keskkonnahariduskeskuste osalemine ülelinnalises, üleriigilises ja rahvusvahelistes keskkonnaharidusvõrgustikes
19. Keskkonnahariduse arendamine kõikidel haridustasanditel ning täiskasvanuhariduses
20. Keskkonnateadlikkuse edendamine ja keskkonnahariduse väärtustamine Tallinnas, parandades kõigi Tallinna elanike teadlikkust keskkonda puudutavate otsuste ja valikute tegemisel. Tallinna elanike kaasamine keskkonnateadlikkust suurendavatesse tegevustesse ning keskkonnaotsuste tegemisse

Meetmed:

18.1. Tallinna keskkonnahariduse arengukava rakendamine ning perioodiline ülevaatamine ja täiendamine. Olemasolevate keskkonnahariduskeskuste jätkusuutlik arendamine

19.1. Õppeprotsessis eluslooduse tundmaõppimise ja praktilise loodusõppe võimaluste laiendamise toetamine haridusasutustes ja täiendkoolituses

19.2. Keskkonnaharidusliku täiskasvanuhariduse omandamise võimaluste parandamine mitteformaalses hariduses ning täiendkoolituses

20.1. Tallinna elanike teavitamise parandamine keskkonnahariduse omandamise vajalikkusest ning aktuaalsetest keskkonnateemadest, kaasates erinevaid meediavahendeid

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Keskkonnahariduse edendamise üldine eesmärk on parandada kõigi elanike teadlikkust keskkonda puudutavate otsuste ja valikute tegemisel. Esmalt tuleb analüüsida kehtiva Tallinna keskkonnahariduse arengukava tulemuslikkust ning koostada uus kava. Tallinna keskkonnahariduse koordineerimisel tuleb korraldada näiteks SA Keskkonnakogu juhitud keskkonnahariduse ümarlaudade perioodiline kokkukutsumine, mille eesmärk on koondada ja nõustada eri osapooli ning aidata kaasa efektiivsete keskkonnahariduse meetodite ja parima praktika levimisele. Samuti tuleb toetada keskkonnahariduskeskuste võrgustumist, et tagada sidus koostöö keskkonnaharidust koordineeriva, korraldavate, andvate jt seonduvate osapoolte vahel nii ülelinnaliselt, üleriigiliselt kui ka rahvusvaheliselt. Toetada ja soodustada tuleb loodusteadusliku ja keskkonnaharidusliku õppesuuna valikut koolides ning õppesuuna valinud gümnaasiumides tuleb kaasa aidata õppekavade kõrge kvaliteedi saavutamisele. Jätka tuleb loodusmajade ning koolide, huvikoolide jt asutuste juures tegutsevate loodusringide toetamist. Alustada tuleb tallinlaste keskkonnateadlikkust regulaarselt jälgiva küsitluse läbiviimisega, mille abil saaks jälgida muutusi linlaste keskkonnaalases käitumises ning hinnata täiskasvanute keskkonnahariduse tulemuslikkust.

7.8. Linnaruumi planeerimine

Eesmärgid:

21. Keskkonna ja elukvaliteedi pidev parendamine läbi planeerimisprotsessi. Keskkonna kujundamise ja ruumilise arengu kavandamise tagamine, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi

22. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise kujunemine tõhusaks keskkonnakorralduslikuks vahendiks, mis on linnaplaneerimisel omavalitsusele abiks kõige sobilikuma lahenduse valikul ja otsuse tegemisel.

Meetmed:

21.1. Kvaliteetse ja inimkeskse linnaruumi planeerimise tõhustamine, kus tähtsustatakse võimalikult palju avalikku ruumi ja keskkonnaaspekte

21.2. Rohevõrgustiku kui linnaruumi olulise osa säilitamine ja kujundamine terviklikuks haljas- ja rohealade ning neid ühendavate rohekoridoride ja kergliiklusteede süsteemiks.

21.3. Avaliku linnaruumi ja juurdepääsu tagamine mereäärsetel aladel

22.1. Protseduurireeglite ja juhiste väljatöötamine ning menetlusosalistega koostöö ja avalikkuse kaasamise parendamine planeeringutes ja mõjuhindamise protsessides. Kontrolli tõhustamine antavate keskkonnatingimuste täitmise kohta tegevuse elluviimisel

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Tallinnas tuleb edendada autoliikluse kõrval ka teisi liikumisviise, soodustades planeeringute kaudu säästlike transpordiviiside kasutamist. Sellele aitab muuhulgas kaasa haljas- ja rohealade sidususe ja rohekoridoride jalutajasõbralikkuse analüüs. Kuna kesklinna piirkonnas on rohevõrgustik küllaltki hõre ja ohutuid kergliiklusteid ebapiisavalt, siis vajab see linnaosa eraldi rohealade ja kergliiklusteede

teemaplaneeringut. Analüüsida tuleb kasutuseta seisvatele aladele ajutise funktsiooni andmist ja nende lülitamist linnaruumi. Mereäärse linnaruumi avamiseks tuleb mereäärsete alade planeerimisel lähtuda keskkonnakaitselistest nõuetest ja üldplaneeringutest ning tagada laialdasem juurdepääs merele (kavandades piisavalt avaliku kasutusega objekte, sh rannapromenaad, rannapargid jm puhkealad). Säästliku linnaplaneerimise üks osa on autostumise vältimine ja vähendamine. Selle eelduseks on liikuvuse arengukava kehtestamine ja planeeringutes säästvate liikumisviisidega arvestamine. Hoonete ja linnaruumi muutmisel säästlikumaks tuleb arvesse võtta universaalse ehk kaasava disaini põhimõtteid ning arvestama võimalikult laia kasutajategrupi vajadusi ja huve, olenevalt kasutaja eest või võimetest.

7.9. Liikuvus ja transport

Eesmärgid:

23. Linnaruumi säästlikumaks, ohutumaks ja inimkessemaks muutmine, sh autoliikluse ohjeldamine linnas tervikuna.

Meetmed:

23.1. Säästva transpordi ja liikuvuse arengukava koostamine ning liikuvuskorralduse juurutamine linna ja avaliku sektori asutustes ning eraettevõtetes. Tervikliku, kiire, katkestuste ja ohtudeta liikumisruumi kujundamine jalakäijatele, jalgratturitele jt kergliiklejatele.

23.2. Kvaliteetse tänavaruumi arendamine ja liikluse ümberorganiseerimine, et piirata sõiduautode ja kaubavedude liikumist kesklinnas ja linnaosade keskustes. Autoliikluse rahustamine elamupiirkondades ja ohutuse tagamine liikluskorralduslike lahendustega

23.3. Ühistranspordi arendamine, sh alternatiivkütustel töötavate ühissõidukite kasutusele võtmine ning mugavate tingimuste loomine ühissõidukite kasutamise soodustamiseks ja teiste transpordiliikidega kombineerimiseks

23.4. Pendelrändest tuleneva liikluskoormuse vähendamine, ühistranspordiliikluse efektiivne korraldamine naabervaldadega, rongiliikluse ühildamine muu ühistranspordi ja kergliiklusega ning ühiskasutuse ja parkimissüsteemide arendamine

23.5. Säästva transpordi ja linnaplaneerimise alase teadlikkuse tõstmine ja hoiakute kujundamine

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Liikuvuse valdkonnas elluviidavad tegevused avaldavad märkimisväärset mõju linnakeskkonna atraktiivsuse ja kvaliteedi tõusule. Linna liikuvuse arengukava abil saab kodanikke ja huvigruppe kaasates luua jätkusuutliku linnatranspordi süsteemi, mis tagab kõigile juurdepääsu töökohtadele ja teenustele, kuid parandab sealjuures ohutust ja turvalisust, vähendab saastet ning suurendab kauba- ja reisi-jateveo tõhusust. Linna liikuvuse kava koostamisel tuleb eelkõige lähtuda inimeste (nii linnakodanike kui ka naaberomavalitsuste elanike) liikumise vajadustest ja luua liikumiseks erinevaid võimalusi. Linnavalitsusel tuleks näidata eeskuju Tallinna ettevõtetele, koostades ja rakendades enda asutustes liikuvuskorralduskavad, millega soodustatakse oma töötajate ja klientide säästvaid transpordivalikuid ja hoitakse kokku transpordikuludelt.

7.10. Keskkonnajuhtimine

Eesmärgid:

24. Keskkonnahoidliku tegutsemise põhimõtete rakendamine linnavalitsuses ja allasutustes

25. Rohelise Pealinna tiitli saavutamine aastaks 2018.

Meetmed:

24.1. Keskkonnajuhtimise ning säästva arengu ja keskkonnahoiu põhimõtete järgimine linna asutuste tegevuses

- 24.2. Keskkonnahoidlike riigihangete süsteemi juurutamine
- 24.3. Liikuvuskorralduse juurutamine avaliku sektori asutustes ja eraettevõtetes
- 24.4. Tallinlaste elukeskkonda parandavate ökoinnovaatiliste lahenduste toetamine ja elluviimine
- 25.1. Keskkonnanaätajate täitmine, mille alusel hinnatakse Rohelise Pealinna tiitli saamiseks linna keskkonnaseisundit ja -arengut

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Keskkonnajuhtimise valdkonnas tuleb esile tõsta keskkonnahoidliku kontori põhimõtete juurutamise vajadust, kuna see hõlbustab keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaadi taotlemist. Keskkonnahoidlike riigihangete süsteemi ellurakendamine võib lisaks rahalisele kokkuhoiule avaldada olulist positiivset keskkonnamõju, kuna seeläbi suudab linn mõjutada allhankijate tegevust ja enda ökoloogilist jalajälge. Tallinna keskkonnastrateegia eesmärkide täitmine peab edaspidi olema põhjalikumalt integreeritud ka linnaosade arengukavadesse ja teistesse linna arengudokumentidesse. Suurt tähelepanu tuleb pöörata ökoinnovatsiooni tegevuskava koostamisele ning ökoinnovaatiliste rakenduste väljatöötamise toetamisele ja kasutuselevõtule Tallinnas.

Tiitli „Euroopa Roheline Pealinn 2018“ saamiseks tuleb Tallinna linnas ellu viia käesoleva arengukava tegevuskava suures osas 2015. aastaks. Nende arvukate prioriteetsete tegevuste elluviimiseks oleks efektiivne luua koordineeriv üksus, kes juhiks tegevuskava elluviimist.

7.11. Kliima ja energia

Eesmärgid:

- 26. Kliimamuutuse ulatuse ja mõjude väljaselgitamine.
- 27. 2018. aastaks energiatarbimise efektiivsuse suurendamine 18%, taastuvenergia osakaalu tõstmine energiatarbimises 18%-ni ja CO2 heitmete vähendamine 18% võrra

Meetmed:

- 26.1. Kliimamuutuse mõjude prognoosimine ja negatiivsete mõjude leevendamine
- 27.1. Energiatõhususe suurendamine koos taastuvenergia osakaalu suurendamisega tootmises ja tarbimises
- 27.2. Linnale kuuluvate hoonete energiatarbe vähendamine
- 27.3. Tänavavalgustuse ökonoomsuse tõstmine
- 27.4. Kaugküttepiirkondade laiendamine, soojusvõrgu tõhususe suurendamine ja keskkonnasõbralike kütelahenduste soodustamine
- 27.5. Kütusesäästlikkuse suurendamine ja alternatiivkütuste kasutuselevõtmine
- 27.6. Energiasäästualase teadlikkuse tõstmine

Ülevaade prioriteetsetest tegevustest:

Uuringu ja stsenaariumitega tuleb välja selgitada kliimamuutuse poolt tekitatud mõjude iseloom ja võimalik kulude maht, millele järgneks kliimamuutusega kohanemise tegevuskava väljatöötamine. Kliimamuutuse mõjude ja kulude uuringu tulemused annavad sisendit mitte ainult keskkonnavaldkonnale vaid kõikidele tegevusvaldkondadele Tallinnas. Tallinna süsinikneutraalsuse saavutamise analüüs aitaks selgitada välja Tallinna tegevussuunad energiavaldkonnas pärast Linnapeade paktis kokkulepitu saavutamist. Linnal tuleb üheaegu tegeleda enda tegevuse energiatõhususe suurendamisega (hoonete energiatõhusus, kütusesäästlikkus, energiasääst välisvalgustuses jm), kuid niisamuti soodustada samalaadseid muutusi ka ettevõtete ja linnakodanike käitumises.

8. Tegevuskava ja finantsplaan

Tallinna keskkonnakaitse arengukava tegevuskava on tabelina lisatud Lisas 1, kus on toodud kõikide valdkondade eesmärkide meetmed ja tegevused. Tegevuskavast on tehtud väljavõtte tegevuskava valdkondade ja eesmärkide maksumusest aastate lõikes, mis on toodud tabelis 1. Tallinna sademevee strateegiast aastani 2030 ja säästva energiamajanduse tegevuskavast aastateks 2011-2021 otsest tulenenud tegevuste maksumused käesolevas tegevuskavas numbriliselt ei kajastu ning neile viitab tegevuse kirjelduse lõppu märgitud tärn.

Tabel 1. Tallinna keskkonnakaitse arengukava tegevusvaldkondade ja eesmärkide maksumus (EUR) aastate lõikes.

Valdkond/Eesmärk	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kokku	%
LOODUSE MITMEKESISUS	46600	143000	74000	83500	77000	60000	484100	8,82
1. Looduse mitmekesisuse säilitamine ja elurikkuse suurendamine	46600	143000	74000	83500	77000	60000	484100	
HALJASTU	52000	87600	59000	48000	18000	5000	269600	4,91
2. Tervikliku ja optimaalse haljastu kujundamine	52000	87600	59000	48000	18000	5000	269600	
PINNA- JA PÕHJAVESI	22000	53600	55600	36600	17600	11600	197000	3,59
3. Tallinna suuremate veekogude ökoloogilise ja füüsikalise-keemilise seisundi parandamine. Pinnaveekogude loodusliku mitmekesisuse säilitamine ja parandamine	0	15000	15000	0	0	0	30000	
4. Ülemiste järve valgalale kui Tallinna pinnaveehaardesüsteemile efektiivsema kaitse korraldamine reostuse vastu	0	0	20000	0	0	0	20000	
5. Põhjaveevarude säilitamine ning nende kaitstuse ja kvaliteedi tagamine	20000	27000	18000	0	15000	0	80000	
6. Kriisisituatsioonis kogu linna haarava põhjaveel baseeruva veevarustussüsteemi loomine	0	0	0	25000	0	0	25000	
7. Elanikkonna jt tarbijate kvaliteetse joogiveega varustamine ning säästliku veetarbimise edendamine	2000	11600	2600	11600	2600	11600	42000	
SADEMEVEESI JA RANNIKUMERI	28000	42000	23000	48000	53000	64000	258000	4,70
8. Sademeveepoliitika väljatöötamine ja linna sademeveesüsteemide arengu prioriteetides kokkuleppimine	0	6000	0	0	0	6000	12000	
9. Sademevee käsitlemine loodussressursina, mida akumuleeritakse ja kasutatakse mõistlikul viisil	0	6000	3000	28000	33000	18000	88000	
10. Sademevee suublate - rannikumere ja linna siseveekogude hea ökoloogilise seisundi saavutamine aastaks 2021. Sademevee kvaliteedi parandamine ja rannikumere vee eutrofeerumise vähendamine.	28000	30000	20000	20000	20000	40000	158000	
VÄLISÕHK. RADOON. MÜRA	222884	101000	105000	133000	93000	91000	745884	13,58
11. Tallinna välisõhu kvaliteedi pidev parendamine. Välisõhu saastatuse tasemele kehtestatud piir- ja sihtväärtuste vastavuse tagamine. CO ₂ emissiooni vähendamine 2018. aastaks 18% võrreldes aastaga 2007.	96884	76000	76000	91000	76000	76000	491884	
12. Tallinna elanikkonnale radooniohutuma elukeskkonna tagamine	99000	4000	2000	11000	5000	4000	125000	
13. Tallinna elanikkonnale tervisliku elukeskkonna tagamine, keskkonnamüra ohjeldamine ja vastavus kehtestatud normidele. Müra mõju all kannatavate elanike arvu vähenemine	27000	21000	27000	31000	12000	11000	129000	
JÄÄTMED	51000	82000	71000	62000	50000	41000	357000	6,50
14. Jäätmetekke vältimine ning jäätmekoguste ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine	11000	2000	11000	2000	11000	2000	39000	
15. Korraldatud jäätmeveo tõhus toimimine kogu Tallinna linnas	0	0	0	0	0	0	0	
16. Ladestamisele suunatavate segaolmejäätmete osatähtsuse vähendamine liigiti kogumise ning taaskasutamisele suunamise ja lõppkäitlusviiside mitmekesistamise kaudu	29000	69000	49000	49000	29000	29000	254000	
17. Elanike keskkonnateadlikkuse suurenemine ja tarbimisharjumuste muutumine	11000	11000	11000	11000	10000	10000	64000	
KESKKONNAHARIDUS	96660	151600	100600	121100	113100	152100	735160	13,39

18. Keskkonnahariduslike tegevuste jätkusuutlikkuse tagamine. Tallinna keskkonnahariduskeskuste osalemine ülelinnalises, üleriigilises ja rahvusvahelistes keskkonnaharidusvõrgustikes	20100	20100	20100	20100	20100	20100	120600	
19. Keskkonnahariduse arendamine kõikidel haridustasanditel ning täiskasvanuhariduses	48260	71500	61500	82000	62000	62000	387260	
20. Keskkonnateadlikkuse edendamine ja keskkonnahariduse väärtustamine Tallinnas, parandades kõigi Tallinna elanike teadlikkust keskkonda puudutavate otsuste ja valikute tegemisel. Tallinna elanike kaasamine keskkonnateadlikkust suurendavatesse tegevustesse ning keskkonnaotsuste tegemisse	28300	60000	19000	19000	31000	70000	227300	
LINNARUUM	0	116000	42000	6000	6000	6000	176000	3,20
21. Keskkonna ja elukvaliteedi pidev parendamine läbi planeerimisprotsessi. Keskkonna kujundamise ja ruumilise arengu kavandamise tagamine, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi	0	81000	42000	6000	6000	6000	141000	
22. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise kujunemine tõhusaks keskkonnakorralduslikuks vahendiks, mis on linna planeerimisel omavalitsusele abiks kõige sobilikuma lahenduse valikul ja otsuse tegemisel.	0	35000	0	0	0	0	35000	
LIIKUVUS JA TRANSPORT	30000	404000	985500	145500	45500	32500	1643000	29,92
23. Linnaruumi säästlikumaks, ohutumaks ja inimkesksemaks muutmine, sh autoliikluse ohjeldamine linnas tervikuna	30000	404000	985500	145500	45500	32500	1643000	
KESKKONNAJUHTIMINE	61000	117000	91000	18000	18000	18000	323000	5,88
24. Keskkonnahoidliku tegutsemise põhimõtete rakendamine linnavalitsuses ja allasutustes	31000	82000	51000	18000	18000	18000	218000	
25. Rohelise Pealinna tiitli saavutamine aastaks 2018.	30000	35000	40000	0	0	0	105000	
KLIIMA JA ENERGIA	16000	91000	71000	93000	26000	21000	303000	5,52
26. Kliimamuutuse ulatuse ja mõjude väljaselgitamine	0	50000	10000	0	0	0	60000	
27. 2018. aastaks energiatarbimise efektiivsuse suurendamine 18%, taastuvenergia osakaalu tõstmine energiatarbimises 18%-ni ja CO2 heitmete vähendamine 18% võrra	16000	41000	46000	93000	26000	21000	243000	
	626144	1388800	1677700	794700	517200	502200	5491744	100,00

Tegevuskava järgib struktuuri valdkond – eesmärk – meede – tegevus. Valdkonnad ja eesmärgid pärinevad suures osas ja võimalikult identselt Tallinna keskkonnastrateegiast aastani 2030. Meetmed ja nende põhjal välja toodud tegevused põhinevad suuresti keskkonnastrateegias ja teistes linna strateegilistes dokumentides välja toodud meetmetel ja tegevustel, kuid tegevuskavasse on samuti lisatud uusi meetmeid.

Tegevuskavas on püütud võimalusel vältida korduvaid tegevusi, kuid üksikutel juhtudel neid siiski esineb. Korduvale tegevusele on viidatud vastavas veerus ning korduvate tegevuste maksumust ja muid parameetreid kajastatakse vaid korra ühel tegevusreal.

Maksumuse veergudes on toodud tegevuste prognoositav kogumaksumus, sh koos võimaliku kaasrahastusega. Kui tegevus ei ole rahaline, siis tegevuse elluviimise aastale viitab maksumuse real asuv „0“. Rahastusallika veerus on kirjeldatud, kas tegevuse rahastamine toimub linnaeelarvest või ka võimalusel kaasrahastuse abil.

Vastutajad on jagatud kahte veergu – täitmise korraldajad ning kaasatud asutused ja koostööpartnerid. Täitmise korraldajad vastutavad ülesande täitmise eest, kuid samas tuleks ülesanded ellu viia koos kaasatud asutuste ja koostööpartneritega.

Tallinna keskkonnakaitse arengukava aastateks 2013–2018 elluviimise maksumuseks prognoositakse **5 491 744 EUR**. Ülevaate maksumuse jagunemisest valdkondade, eesmärkide ja aastate lõikes saab tabelist 1. Täies mahus Tallinna keskkonnakaitse tegevuskava aastateks 2013–2018 asub lisa 1.

Tegevuskavas toodud tegevused on jaotatud prioriteetsuse järgi 1. ja 2. prioriteetsusega tegevusteks. 1. prioriteetsusega tegevused on vajalikud Euroopa Rohelise Pealinna tiitli saavutamiseks. Selliste esmaprioriteetsete tegevuste ja nende maksumuse paremaks esiletoomiseks on tehtud tegevuskavast väljavõtte ning moodustatud nn Euroopa Rohelise Pealinna tegevuskava ja finantsplaan (lisa 2). Nende tegevuste prognoositav maksumus on **4 377 744 EUR**.

9. Riskid ja nende maandamise võimalused

Tallinna keskkonnakaitse arengukava aastateks 2013 – 2018 elluviimisel võivad esineda samad riskid mis Tallinna keskkonnastrateegia aastani 2030 rakendamisel. Valdcondlikud riskid ja nende maandamisvõimalused on toodud tabelis 2. Järgnevalt on kirjeldatud üldiseid riske, mis võivad kõige enam pärssida Tallinna linna edukat esinemist Euroopa Rohelise Pealinna tiitli konkursil.

Üks peamisi riske on seotud tegevuste ebapiisava ja ebaühtlase rahastamisega, mis võib kaasa tuua tegevuste elluviimata jätmise või ka selle, et tegevuste osaline elluviimine ei täida oodatud tulemusnäitajaid. Samuti võib juhtuda, et mõni keskkonnavaldkond jääb eriti alarahastatuks, kuna arengukava peetakse ekslikult vaid Tallinna keskkonnaameti töödokumendiks.

Alarahastamisrisiki ja tegevusvaldkondade ebaühtlase täitmise riski maandamiseks tuleks luua ametkondadevaheline keskkonnakaitse arengukava elluviimise juhtrühm või komisjon linnavalitsuse juurde. Juhtrühma ülesandeks oleks linnaametite vahelise koostöö tagamine arengukava tõhusaks elluviimiseks. Tegevuskindluse tagaks linna eelarves teatud summa määramine prioriteetsete tegevuste (ERP) tegevuste elluviimiseks kogu perioodi (kuus aastat) kohta või aasta kaupa.

Euroopa Rohelise Pealinna konkursi tarbeks oluliste tegevuste elluviimise tagamiseks tuleb kaaluda sarnaselt sihtasutusega Kultuuripealinn omaette projektorganisatsiooni moodustamist, kuivõrd lisaks keskkonnavaldkonna tegevustele on ERP ettevalmistamiseks vajalik tagada hea teavitustöö, koostada kommunikatsiooniplaan ja viia need tiitli saamisel ka ellu.

Tabel 2. Valdcondlikud riskid ja nende maandamisvõimalused.

Valdkond	Riskid	Maandamisvõimalused
Looduse mitmekesisus	<ul style="list-style-type: none"> Linnakeskkonna tihendamine rohealade arvelt, mille tulemusena halveneb rohevõrgustik ja hääbuavad kooslused. Hääbuavates kooslustes väheneb elurikkus. Looduslähedasi ja looduslikke kooslusi käsitatakse eelkõige rekreatsioonialadena. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks ei tohi lubada koosluste ja rohevõrgustiku lisakahjustamist ega rohealade muutumist ehitusaladeks. Vältimiseks on vajalik elanikkonna ja ametnike teadlikkuse tõstmine ning vääruslike koosluste kaitse korraldamine.
Haljastu	<ul style="list-style-type: none"> Haljastu valdkonna vähene tähtsustamine. Haljastust peetakse teisejärguliseks linna osaks, mis vaid täidab hoonetevahelist ruumi. Haljasmaid arvatakse olevat puhkeseisundis maad enne arendamist ja kasutusele võtmist. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks tuleb haljastu valdkonda käsitada adekvaatselt ja võrdväärselt teiste linna puudutavate küsimustega.

	<ul style="list-style-type: none"> Haljastuse hooldust ei tähtsustata. Spetsialistide puudumine. Puuduvad teadmised haljastuse õige hooldamise kohta. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks tuleb korraldada koolitusi, parandada haljastute hoolduse kvaliteeti. Hooldust tuleb teha nõuetekohaselt ning seda peavad tegema väljakoolitatud spetsialistid.
Pinna- ja põhjavesi	<ul style="list-style-type: none"> Ei saavutata kokkuleppeid puurkaevupumplate omanikega kaevude likvideerimiseks või nõuetekohaseks renoveerimiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks suurendada kaevuomanike huvitatust oma kaevu kordategemiseks või selle müümiseks (õigusaktide tõhustamine, kontrolli intensiivistamine, kaevu müügihind).
Sademevesi ja rannikumeri	<ul style="list-style-type: none"> Ei rakendata abinõusid maismaalt tuleneva reostuskoormuse vähendamiseks. Linnaplaneerimine ja ehitustegevus toimub ilma piirkondlike sademeveelahenduste väljatöötamiseta, mistõttu sademevee kvaliteet ei parane ja suublate seisund halveneb, suurenevad piirkondlikud üleujutusohud. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks terviklike sademeveelahenduste väljatöötamine reostuskoormuse ja üleujutusohu vähendamiseks.
Välisõhk. Radoon. Müra	<ul style="list-style-type: none"> Planeerimisel keskendutakse siseõhu hea kvaliteedi tagamisele, vähem pööratakse tähelepanu välisõhu kvaliteedile, käsitades seda linna probleemina. Vastuseis uutele nõuetele ja piirangutele. Müraleevendusmeetmeid rakendatakse vaid kõrge müratasemega piirkondades. Inimesed on pigem teadlikud müra mõjust tervisele, kuid ei ole aktiivsed leevendusmeetmete kasutuselevõtmisel. Elanikkonna teadmatus või väär informatsioonil põhinev teadlikkus radoonist ja sellega kaasnevatest ohtudest. Samuti huvi puudumine radoonitõkestamise meetmete rakendamise vastu nii uutes kui ka olemasolevates hoonetes. Ühtsuse puudumine keskkonnaningimuste seadmisel detailplaneeringutele ja ehitusprojektidele, et vähendada ohte inimese tervisele. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks tuleb suurendada inimeste selle valdkonna teadlikkust. Vältimiseks tuleb suurendada inimeste valdkonnateadlikkust. Riski vältimiseks on oluline täpse radoonikaardi koostamine, mis aitab vähendada subjektiivset hinnangut.
Jäätmed	<ul style="list-style-type: none"> Saastetasust laekuva tulu vähenemisel on risk, et jäätmehoolduse arenduseks ei piisa raha. Jäätmeveopiirkonda teenindava jäätmevedaja majandusraskuste korral jäätmeveoteenuse osutamise katkemine lepingute kestvuse ajal. Jäätmeveoturu koondumisel ühele-kahele veoettevõttele on mõju teenusehindade kiirele tõusule. Ohtlike ja suurõnnetuse ohuga ettevõtete ning ohtlike veostega esinevad ohud, mis võivad põhjustada linnas hädaolukordi. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks rahastada kulusid linna üldiste eelarvelaekumiste arvelt või lisavahendite leidmine. Vältimiseks jäätmeveo korraldamisel tõhusam kontroll ettevõtete üle ning lepingus sätestatud vedajapoolne rahaline garantii, millest kompenseeritakse veoteenuse tellimise ning jäätmete jäätme-käitluskohta üleandmise kulud, kuni leitakse linnale uus lepingupartner. Vältimiseks tuleb korraldatud jäätmeveo piires eristada jäätmekäitlushanked jäätmeveohangetest, võimaldades selle kaudu turule siseneda uutel ettevõtetel. Vältimiseks ohu vähendamise meetmete rakendamine, sh ohtlike ettevõtete tegevuse kontroll, ohtlike ettevõtetega arvestamine planeeringutes, liikluspiirangud

		ohtlikele veostele, ettevõtetes ohutusaruande ja hädaolukorra lahendamise plaanide koostamine.
Keskkonnaharidus	<ul style="list-style-type: none"> Keskkonnahariduse arengukava rakendamise viibimine ja keskkonnahariduskeskuste võrgustiku loomata jätmise. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks leida võimalusi "Tallinna keskkonnahariduse arengukava 2008-2014" täismahus rahastamiseks ja keskkonnaharidusevõrgustiku väljaarendamiseks
Linnaruum	<ul style="list-style-type: none"> Elanike ligipääs rohealadele ei parane, sest linn ei suuda ohjata arendustegevust rohealadel, lisaks hõlmab arendustegevus uusi, rohealadeks sobivaid täis ehitamata alasid, sh jäätmaid. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks kaardistada alad, kuhu saaks rajada uued rohealad ning leida võimalusi nende maade hankimiseks.
Liikuvus ja transport	<ul style="list-style-type: none"> Jätkuv sõiduautode arvu kasv, ühissõidukid ei suuda rahuldada inimeste liikumisvajadusi. Inimeste valmisolematus oma sõiduharjumusi muuta. Planeeringutega soodustatakse linnaruumi muutumist autokeskseks ja looduskeskkonda alaväärtustavaks, avaliku ruumi vähenemist, mereäärsete piirkondade avalikust kasutusest välja jätmist. 	<ul style="list-style-type: none"> Vältimiseks on oluline tagada konkurent-sivõimeline (võrreldes sõiduautodega), kiire ja mugav ühistranspordisüsteem, inimsõbralik tãnavaruum ja atraktiivne kergliiklussüsteem, transpordi ja teede projekteerimisel arvestada säästva transpordi eesmärkidega ja vältida autokasutust soodustavaid transpordilahendusi. Vältimiseks peab linnaruumi planeerimine olema läbimõeldud ning inimkesksust, looduskeskkonda ja avalikku ruumi tähtsustav. Linna transporditaristu nüüdisajastamine ja liikumisviiside omavaheline integreerimine, ühistranspordi kasutamise soodustamine ja linna eri osasid siduva ohutu kergliiklusteede võrgustiku lõpuni ehitamine. Parkimis- ja maakasutuspoliitika suunamise kaudu autosõltuvuse süvenemise ennetamine ja ühissõidukite toimimise tõhustamine.
Keskkonnajuhtimine	<ul style="list-style-type: none"> Tahtmatus juurutada keskkonnajuhtimise ja liikuvuskorralduse põhimõtteid linnavalitsuse ja allasutuste tegevuses, kuna puudub arusaam nende tegevuste kasulikkuse ja elluviimise kohta. 	<ul style="list-style-type: none"> Koolitustel osalemine, parandamaks teadlikkust keskkonnajuhtimise põhimõtete kasu kohta omavalitsusele.
Kliima ja energia	<ul style="list-style-type: none"> Eestis levinud kliimaskeptilisuse tõttu ei peeta kliimamuutusega kohanemise teemat prioriteetseks, mistõttu puudub riiklikul ja kohalikul tasandil huvi teemaga tegelemiseks. Soojaettevõtted ei ole huvitatud, motiveeritud või pole raha kaugküttepiirkonna laiendamiseks. Elanikud ei ole huvitatud olemasolevate kütelahenduste vahetamisest kaugkütte vastu. Keskkonnasõbralike kütelahenduste rajamine on kulukas, nende paigaldamine olemasolevatesse hoonetesse on keeruline ning võib nõuda ümberehitust. Lihtsamate süsteemide kasutegur väheneb välisõhu temperatuuri alanedes märkimisväärselt. 	<ul style="list-style-type: none"> Linnapeade paktiga liitumine sunnib linna ja Euroopa Liidu juhised mõjutavad riiki kliimastenaariumite ja kliimamuutusega kohanemisega tegelema. Vältimiseks tuleb suurendada vajadust üle minna kaugküttele ning piirata lokaalkatlamajade arengut. Keskkonnasõbralike kütelahenduste tutvustamine ja propageerimine.

10. Seire ja muutmise kord

Tallinna keskkonnakaitse arengukava aastateks 2013 – 2018 elluviimise seire, muutmine ja täiendamine toimub koos Tallinna keskkonnastrateegia aastani 2030 seirega. Seire käigus hinnatakse eesmärkide saavutamist ning analüüsitakse tehtud ja tegemata tegevusi. Mõõdikud ja oodatavad tulemused on seatud nii keskkonnastrateegias kui arengukavas. Ühtlasi tuleb seada indikaatorid, jälgida iga-aastaselt nende täitmist ja avaldada tulemused iga-aastases keskkonnaülevaates. Põhjalik seire ja arengukava elluviimise analüüs tuleb läbi viia 2015. aastal, mil tuleb ühtlasi esitada taotlus Euroopa Rohelise Pealinna 2018. aasta voores. Seire korraldaja ja vastutaja on Tallinna keskkonnaamet. Arengukava seiret tehakse vastavalt Tallinna arengudokumentide menetlemise korrale.

11. Kasutatud materjalid

Ülddokumendid

Strateegia "Tallinn 2030"
Tallinna arengukava 2009–2027
Tallinna eelarvestrateegia aastateks 2012–2015
Tallinna keskkonnastrateegia aastani 2030

Valdkondlikud arengudokumendid

Avalike mänguväljakute arendamise tegevuskava Tallinnas 2011–2016
Kadrioru Pargi arengusuunad aastani 2018
Kalmistute arengusuunad aastani 2012
Säästva energiamajanduse tegevuskava aastateks 2011–2021
Tallinn tervishoiu arengukava 2007–2015
Tallinna huvihariduse võrgu arengukava 2007–2017
Tallinna innovatsioonistrateegia 2009–2013
Tallinna jäätmekava 2012–2016
Tallinna keskkonnahariduse arengukava 2008–2014
Tallinna keskkonnatervise tegevusplaan
Tallinna klatriarenduse programm 2009–2013
Tallinna liikluse arengusuunad aastateks 2005–2014
Tallinna linna purskkaevude rekonstrueerimise ja ehitamise suunad aastateks 2008–2012
Tallinna linna välisvalgustuse suunad aastateks 2006–2015
Tallinna linna välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise tegevuskava
Tallinna magistraaltänavavõrgu arengusuunad 2005–2014
Tallinna parkimise korralduse arengukava aastateks 2006–2014
Tallinna programm "Liiklus ohutumaks aastatel 2008–2014"
Tallinna rahvastiku tervise arengukava 2008–2015
Tallinna sademevee strateegia
Tallinna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2010–2021

Linnaosade arengukavad

Haabersti linnaosa arengukava aastateks 2011–2014
Kesklinna linnaosa arengukava aastateks 2012–2016
Kristiine linnaosa arengukava aastateks 2012–2015
Lasnamäe linnaosa arengukava aastateks 2009–2013
Pirita linnaosa arengukava aastateks 2012–2016
Tallinna vanalinna arengukava

Koostamisel olevad dokumendid

Tallinna arengukava 2013–2020 projekt

Tallinna haljastu tegevuskava aastateks 2013-2025 projekt

Lisad

Lisa 1. Tallinna keskkonnakaitse arengukava tegevuskava aastateks 2013 – 2018 ja finantsplaan

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku: 2013-2018	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			TKK A	TKA	TTA	TLP A	Muu asutus	
I	LOODUSE MITMEKESISUS																		484100
	1. Looduse mitmekesisuse säilitamine ja elurikkuse suurendamine																		
1.1.	Tallinna elurikkuse uuringute, seire, kaitse ja tutvustamise koordineerimine ja järjepidevuse tagamine																		
1.1.1.	Tallinna elurikkuse tegevus- ja seirekava koostamine linnaelustiku uuringute, kaitsekorralduslike tegevuste ja tutvustamise koordineerimiseks		1	Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel		24000					24000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.1.2.	Elurikkuse alusuuringute läbiviimine, mis hõlmaksid ka antropogeensete alade, Tallinna lahe mereelupaikade, magevee-elustiku ning invasiivsete võõrliikide elupaikade ja kasvukohtade kaardistamist ning ökosüsteemiteenuste hindamist		1	Uuringud	Uuringud valminud		50000					50000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.1.3.	Indikaatorliikide seire regulaarne läbiviimine		1	Seire	Regulaarne seire läbiviidud		15000	15000	15000	15000	15000	75000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.1.4.	Veebiväljundi ja päringuvõimalusega andmebaasi loomine biotoopide ja elustiku andmete kogumiseks ja talletamiseks		1	Andmebaas	Veebiväljundiga andmebaas toimib					5000	5000	10000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.1.5.	Tallinna linnaliste biotoopide klassifikatsiooni väljatöötamine, kaardistamine ja väärtusklasside määramine		1	Kaardistustöö	Kaardistustöö läbiviidud	20000	5000				10000	35000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.1.6.	Kodanikuteaduse ("citizen science") projekti elluviimine Tallinna elustiku kohta andmete kogumiseks		1	Projekt	Projekt algatatud		15000					15000	Tallinna kesk-konnaamet					Kesk-konnakogu, Tallinna Loomaaed	Linnaeelarve
1.2.	Kaitset väärivate alade väljaselgitamine ning kaitsekorralduslike tööde elluviimine linna territooriumil																		
1.2.1.	Uuringute läbiviimine kaitset väärivate alade riikliku või kohaliku tasandi kaitse alla võtmise põhjendatuse kohta		1	Uuringud	Uuringud valminud			2000	2000	2000		6000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.2.2.	Kohaliku tasandi kaitset väärivate alade võtmine kaitse alla		1	Kaitse ettepanekud	Kohaliku kaitse alla võetud 4 ala	0	0	0	0			0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.2.3.	Riikliku kaitse all olevate kaitstavate alade kaitsekorralduskavade elluviimise panustamine		2	Kaitsekorralduskavade osakaal, mille elluviimisel osaletud	100%	13000	11000	11000	11000			46000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.2.4.	Elurikkust hoidvate hoolduspõhimõtete väljatöötamine erineva funktsiooniga rohealadele, sh väärtuslike ranna- ja luhaniiude hooldusviiside (kariloomad, teh. vahendid) analüüs		2	Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud		5000	5000				10000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.2.5.	Võõrliikide ohjeldamiskava koostamine ja elluviimine		2	Kava	Kava valminud	5000	5000	5000	5000	5000		25000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.3.	Elustiku kaitse ja kompenseerimise põhimõtetega arvestamine planeerimisel ja projekteerimisel																		
1.3.1.	Juhiste väljatöötamine planeerijatele, arhitektidele ja projekteerijatele elustiku hoidmiseks ja rikastamiseks planeeringualadel ja hoonetes ning planeeringute ja mõjuhindamise menetlustes	Korduv: 22.1.2.	1	Juhised	Juhised valminud	5600						5600	Tallinna kesk-konnaamet				x		Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
1.3.2.	Näidisprojektide elluviimine elurikkuse kaitse ja taastamise põhimõtete (nt ökokonto, rohelised punktid, biotoobifaktor) kasutamiseks uusarendusalal, tööstusalal, korterelamualal ja miljöövärtuslikul alal		1	Elluviidud näidisprojektide arv	Näidisprojektid (4) elluviidud		5000	20000	40000			65000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.4.	<i>Elurikkuse olulisuse teadvustamine elanikkonnale</i>																		
1.4.1.	Tallinna elurikkust 3 keeles tutvustava veebilehe loomine ja haldamine, mis sisaldab ka veebiväljundiga elurikkuse andmebaasi		1	Veebileht	Veebileht valmis ja uuendatud	3000	3000	1000	500			7500	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.4.2.	Loodusväärtuste tutvustamiseks ja õuesõppe läbiviimiseks vajaliku taristu (sh infotendid, haljastus) paigaldamine rohealadele ning koolide ja lasteaedade juurde		1	Infotahvliga varustatud rohealade osakaal	infotahvlid paigaldatud 50% rohealadest		5000	5000		5000		15000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.4.3.	Tallinna loodust linlastele ja turistidele tutvustavate filmiklippide valmistamine		2	Filmiklipid	Filmiklipid toodetud					50000	25000	75000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.4.4.	Tegevusjuhiste koostamine ja levitamine erinevatele elanikurühmadele (aiaomanikud, korteriomanikud) ja ettevõtetele eesmärgiga edendada loodushoidu ja suurendada elurikkust Tallinnas		2	Juhised	Juhised valminud			10000	10000			20000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.4.5.	Tallinna loodusväärtuste tutvustus- ja külastusprogrammi ja marsruutide väljatöötamine turistidele ja linlastele, sh nutirakenduste väljatöötamine	Korduv 19.2.2.	1									0							
II	HALJASTU																		269600
	2. Tervikliku ja optimaalse haljastu kujundamine																		
2.1.	<i>Linnahaljastu koordineeritud juhtimine, haljastu seisukorrast ja väärtustest ülevaate saamine ning haljastu arengu korraldamine</i>																		
2.1.1.	Haljastuse infosüsteemi arendamine ja haldamine, sh avaliku veebiväljundi loomine		1	Veebiväljundiga infosüsteem	Infosüsteem valminud	32000	6000	6000				44000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
2.1.2.	Haljasalade, parkide, haljakute ja tänavapuude passistamine ning arvele võtmine veebipõhises haljastuse infosüsteemis		1	Passistatud haljastusobjektide osakaal	65% haljastusobjektidest passistatud	5000	10000	5000				20000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
2.1.3.	Uuringu läbiviimine väljatöötatud metoodika põhjal kõikide haljastute ja rohealade ökoloogiliste, kultuuriliste ja esteetiliste väärtuste ning külastus- ja taluvuskoormuse väljaselgitamiseks ja funktsioonide mitmekesistamiseks		2	Uuring	Uuring valminud		25000					25000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
2.1.4.	Haljastu tegevuskava koostamine, mis sisaldab muuhulgas tegevusplaani parkide rekonstrueerimiseks ja alleede uuendamiseks		1	Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel	0						0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
2.1.5.	Haljastuse ja raielubade infosüsteemiga tegeleva registripidaja ametikoha loomine		1	Ametikoht	Ametikoht loodud		15600					15600	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
2.2.	<i>Rohe- ja haljasalade kättesaadavuse tagamine kõikidele tallinlastele nii praegustes kui tulevastes elamupiirkondades</i>																		
2.2.1.	Uuringu koostamine ja kaardistamine asumi- ja linnaosatasandi ning ülelinnalise tähtsusega rohealade kättesaadavuse, siduse ja jalutajasõbralikkuse kohta	Korduv 21.2.2.	1	Uuring	Uuring valminud		15000	10000				25000	Tallinna kesk-konnaamet				x		Linnaeelarve
2.2.2.	Rohealade kättesaadavuse normide kehtestamine õigusaktiga		1	Õigusakt	Õigusakt kehtestatud			0	0			0	Tallinna linnaplaneerimise amet						Linnaeelarve
2.3.	<i>Parima praktika rakendamine rohe- ja haljasalade ning haljastuse planeerimisel, rajamisel, rekonstrueerimisel, hooldamisel ja haldamisel</i>																		

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
2.3.1.	Kaitse- ja külastuskorraldus- ning hoolduskavade koostamine kaitsealustele rohealadele ja puudele ning tähelepanuväärsetele alleedele		1	Kava	Kavad valminud ja elluviimisel	5000	5000	5000	5000	5000	5000	30000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
2.3.2.	Miljööväärtuslike alade haljastuse inventeerimise meetodika väljatöötamine, inventeerimine ja haljastusjuhiste koostamine ning tutvustamine linnaelanikele		1	Juhised, trükised	Juhised ja trükised valminud	0	4000	11000	11000	11000		37000	Tallinna kesk-konnaamet				x	Tallinna kultuuriväärtuste amet	Linnaeelarve
2.3.3.	Katuse- ja vertikaalhaljastuse näidisprojektide elluviimine ja juhiste väljatöötamine	Korduv 9.1.5.	1	Elluviidud näidisprojektide arv; juhised	Näidisprojektid (4) valmis; juhised valminud		5000	10000	15000			30000	Tallinna kesk-konnaamet				x		Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
2.3.4.	Munitsipaalomandis olevate maa-alade (sh lasteasutused) haljastuskontseptsiooni väljatöötamine ja elurikkuse näidisprojekti elluviimine (nt täisväärtuslik õueala)		1	Kontseptsioon, näidisprojekt	Kontseptsioon valminud; näidisprojekt valminud			10000	15000			25000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
2.3.5.	Kava koostamine lume- ja jäätõrje mõju vähendamise kohta linnahaljastusele ning välisõhu, pinna- ja põhjavee kvaliteedile	Korduv 10.3.2.	2	Kava	Kava valminud ja elluviimisel	10000	2000					12000	Tallinna kesk-konnaamet		x				Linnaeelarve
2.4.	<i>Haljastuga tegelevate inimeste teadlikkuse tõstmine ning haljastu kui olulise ökoparameetri teadvustamine elanikkonnale</i>																		
2.4.1.	Haljastusega seotud ametnike ja allhankijate koolitamine, sh erineva hooldusintensiivsusega alade elurikkust säästvate hooldusvõtete teemal		2	Koolituste arv	3 koolitustsükli läbiviidud	0	0	0	0			0	Tallinna kesk-konnaamet		x				Linnaeelarve
2.4.2.	Koostööprojektide elluviimine, et tihendada kohalike elanike (sh asumiseltsid, muud kohalikud seltsid) sidet lähima rohealaga, tagada paremini selle korrashoid ja sotsiaalne kontroll alal		2	Koostööprojektide arv	Ellu viidud 10 koostööprojekti			2000	2000	2000		6000	Tallinna kesk-konnaamet					Linnaosavalitsused	Linnaeelarve
III	PINNA- JA PÕHJAVESI																		197000
	3. Tallinna suuremate veekogude ökoloogilise ja füüsikalise-keemilise seisundi parandamine. Pinnaveekogude loodusliku mitmekesisuse säilitamine ja parandamine																		
3.1.	<i>Tallinna veekogudest ja märgalade seisundist ülevaate saamine ning uuringute, kaitse, seire ja taastamise koordineerimine, sh piiriveekogude kaitse korraldamine koostöös naaberomavalitsusega</i>																		
3.1.1.	Tegevuskava koostamine Tallinna väikeveekogude ja rabade soodsa keskkonnaseisundi hoidmiseks ja parandamiseks ning veesängide taastamiseks		2	Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel		15000					15000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
3.1.2.	Harku järve seisundi parandamiseks tegevuskava koostamine ja elluviimine koostöös Harku vallaga		1	Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel			15000				15000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
	4. Ülemiste järve valgalale kui Tallinna pinnaveehaardesüsteemile efektiivsema kaitse korraldamine reostuse vastu																		
4.1.	<i>Ülemiste järve ja Raku-Männiku liiviku valgalade kaitse ja hea seisundi tagamine koostöös omavalitsuste ja ettevõtjatega.</i>																		
4.1.1.	Koostöökoogu moodustamine Tallinna pinnaveehaarde valgalal asuvate kohalike omavalitsuste, vee-ettevõtjate ja suurettevõtjate veekaitse ja kasutamise kava koostamiseks ja elluviimiseks		2	Kava	Koostöökoogu koostatud kava on elluviimisel		0					0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
4.1.2.	Tallinna pinnaveehaarde valgala veekaitse ja kasutamise kava koostamine		2	Kava	Kava valminud			20000				20000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
	5. Põhjaveevarude säilitamine ning nende kaitstuse ja kvaliteedi tagamine																		

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku: 2013-2018	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			TKK A	TKA	TTA	TLP A	Muu asutus	
5.1.	<i>Kvaliteetse põhjaveevaru reserveerimine elanikkonnale ja kasutamine vähemalt senisel tasemel kõigis põhjaveel baseeruva veevarustusega piirkondades. Puurkaevude seisundi väljaselgitamine ja nõuetele vastavaks viimine. Uute ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihi vett tarvivate puurkaev-pumplate rajamine ning kambrium-vendi puurkaevude rajamine hädaolukorras</i>																		
5.1.1.	Põhjavee kaitse ja kasutamise tegevuskava koostamine ja elluviimine		2	Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel		0					0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
5.1.2.	Puurkaevude seisundi kaardistamine		1	Kaardistustöö	Kaardistustöö läbiviidud			10000				10000	Tallinna keskkonnaamet		x				Linnaeelarve
5.1.3.	Puurkaevude rajamise, renoveerimise ja likvideerimise kava koostamine		2	Kava	Kava valminud					15000		15000	Tallinna keskkonnaamet		x				Linnaeelarve
5.2.	<i>Jääkreostusobjektide ülevaate saamine ning pinnase ja põhjavee puhastustööde korraldamine</i>																		
5.2.1.	Uuringu läbiviimine jääkreostusobjektide andmete uuendamiseks		1	Uuring	Uuring valminud	20000	20000					40000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
5.2.2.	Jääkreostusobjektide likvideerimise kava koostamine ja elluviimine koostöös riigi ja maaomanikega		1	Kava	Kava valminud ja elluviimisel		7000	8000				15000	Tallinna keskkonnaamet					Maaomanikud	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
	6. Kriisisituatsioonis kogu linna haarava põhjaveel baseeruva veevarustussüsteemi loomine																		
6.1.	<i>Pinna- ja põhjaveevarustusega piirkondade vahel hädaolukorras veeühenduste ning veevarustuse tagamine</i>																		
6.1.1.	Hüdraulilise veevõrgu mudeli koostamine nii tava- kui hädaolukorras veevarustuse jaoks		1	Mudel	Mudel koostatud				25000			25000	Tallinna kommunaal- amet	x				AS Tallinna Vesi	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
6.1.2.	Tegevuskava koostamine kogu linna haarava alternatiivse veevarustussüsteemi loomiseks ja veevarustuse tagamiseks hädaolukorras		2	Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel					0		0	Tallinna kommunaal- amet	x					Linnaeelarve
	7. Elanikkonna jt tarbijate kvaliteetse joogiveega varustamine ning säästliku veetarbimise edendamine																		
7.1.	<i>Säästva veekasutuse edendamine kodumajapidamistes ja ettevõtetes</i>																		
7.1.1.	Regulaarsete säästliku veekasutuse teemaliste kampaaniate korraldamine era- ja äriklientidele ning avalikkusele		2	Kaasatute osakaal	Kõikidele AS Tallinna Vesi era- ja äriklientidele saadetakse infot regulaarselt	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet					AS Tallinna Vesi	Linnaeelarve
7.1.2.	Säästliku veekasutuse teemalise õppeprogrammi koostamine Tallinna ja lähialdade haridusasutustele		2	Õppeprogramm	Õppeprogramm valminud	2000						2000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
7.1.3.	Olmekeemias ja tööstuses kasutatavate toksiliste ja reoveekäitluse efektiivsust mõjutavate ainete alase teadlikkuse tõstmiseks kampaaniate korraldamine avalikkusele		2	Kaasatute arv	100 000 inimest		9000		9000		9000	27000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
9.1.3.	Jätkusuutliku sademeveesüsteemi standardlahenduste näidisprojektide elluviimine ja tutvustamine, sh Tallinna parkide, alleede jm haljastuse uuendamisel		1	Elluviidud näidisprojektide arv	Näidisprojektid (5) elluviidud					20000		20000	Tallinna kesk-konnaamet		x		x		Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
9.1.4.	Juhiste väljatöötamine sademevee kasutamiseks hoonetes ja näidisprojektide elluviimine		2	Elluviidud näidisprojektide arv	4 elluviidud näidisprojekti. Juhised valminud				5000	10000	15000	30000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
9.1.5.	Katuse- ja vertikaalhaljastuse näidisprojektide elluviimine ja juhiste väljatöötamine	Korduv 2.3.3.	1									0							
9.1.6.	Koolituste läbiviimine ekspertidele ja avalikkuse teavitamine jätkusuutlike sademeveesüsteemide vajaduse ja tehnoloogiliste lahenduste kohta		2	Osavõtnute arv	100 koolitatud eksperti		6000	3000	3000	3000	3000	18000	Tallinna kesk-konnaamet		x				Linnaeelarve
	10. Sademevee suublate - rannikumere ja linna siseveekogude hea ökoloogilise seisundi saavutamine aastaks 2021. Sademevee kvaliteedi parandamine ja rannikumere vee eutrofeerumise vähendamine.																		
10.1.	<i>Suublatesse juhitava sademevee ja heitvee reostuskoormuse vähendamine</i>																		
10.1.1.	Veekvaliteedi regulaarne seiramine sademevee väljalaskudes, rannikumeres ja siseveekogudes		1	Seire	Iga-aastane seire läbiviidud	20000	20000	20000	20000	20000	20000	120000	Tallinna kesk-konnaamet		x				Linnaeelarve
10.1.2.	Kohaliku veeseire kava väljatöötamine		2	Kava	Kava valminud		0					0	Tallinna kesk-konnaamet		x				Linnaeelarve
10.1.3.	Supluskohtades suplusvee kvaliteeti negatiivselt mõjutavate tegurite väljaselgitamine		1	Uuring	Uuring valminud	8000						8000	Tallinna kesk-konnaamet		x				Linnaeelarve
10.1.4.	Ühiskanalisatsiooniga liitumata kinnistute reoveekäitlusviiside nõuetele vastavuse regulaarne kontrollimine		2	Kontrollkäikude sagedus	Kõikide kinnistute kontrollimine 1x aastas	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna kesk-konnaamet					Tallinna munitsipaalpolitsei amet	Linnaeelarve
10.1.5.	Investeeringute tegemine Paljassaare reoveepuhasti tehnoloogia tõhustamiseks, sh fosforieralduse osas ning puhastusvõimsuste suurendamiseks, et see vastaks muutuvale reostuskoormusele ja karmistuvatele puhastusnõuetele		2	Heitvee keskkonnatäitajad	Heitvee keskkonnatäitaja on paranenud	0	0	0				0	Tallinna konnaamet					AS Tallinna Vesi	Kaasrahastus
10.2.	<i>Merevee tõusust ja laevaliiklusest tingitud riskide vältimine ja tagajärgede leevendamine</i>																		
10.2.1.	Üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava koostamise panustamine		2	Kava	Kava valminud		0	0				0	Tallinna kesk-konnaamet		x		x	Keskkonnaministerium	Linnaeelarve
10.2.2.	Eeluuringu korraldamine, sh rannikuprotsesside seire, Kopli ja Kakumäe lahtede üleujutuspiirkonna määramiseks ja sobivate lahenduste väljatöötamiseks*		2	Uuring	Uuring valminud				x	X			Tallinna konnaamet	x					Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
10.2.3.	Kiirpraamide tekitatud mõju väljaselgitamine Tallinna rannikumerele ja leevendavate abinõude välja töötamine		2	Uuring	Uuring valminud						20000	20000	Tallinna kesk-konnaamet		x				Linnaeelarve
10.2.4.	Merereostuse tõrjevalmiduse saavutamine Tallinna lahel riigi ja kohaliku omavalitsuse koostöös		1	Tõrjevalmidus	Tõrjevalmidus Tallinna lahel saavutatud			0	0	0		0	Tallinna kesk-konnaamet						Kaasrahastus
10.3.	<i>Teede-tänavate tõhusama puhastuse ning keskkonnasäästlikuma lume- ja libedusetõrje tagamine</i>																		
10.3.1.	Magistraalteede ja parklate sademevee ärajuhtimissüsteemides õli- ja naftaproduktide püüdeseadmete kontroll		2	Kontrollitud objektide osakaal	90% objektidest kontrollitud	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna konnaamet						Linnaeelarve
10.3.2.	Kava koostamine lume- ja jäätõrje mõju vähendamise kohta linnahaljastusele ning välisõhu, pinna- ja põhjavee kvaliteedile	Korduv 2.3.5.	2									0							

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
10.3.3.	Lumekäitluskontseptsiooni väljatöötamine, planeeritavate lumekäitluskohtade määramine		1	Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud		10000					10000	Tallinna kommunaalamet						Linnaeelarve
V	VÄLISÕHK. RADOON. MÜRA																		745884
	11. Tallinna välisõhu kvaliteedi pidev parendamine. Välisõhu saastatuse tasemele kehtestatud piir- ja sihtväärtuste vastavuse tagamine. CO₂ emissiooni vähendamine 2018. aastaks 18% võrreldes aastaga 2007.																		
11.1.	<i>Välisõhus levivate saasteainete pidev seire ja uuringute tegemine</i>																		
11.1.1.	Õhukvaliteedi mõõtmised Tallinna linnaosades		1	Mõõtmiste arv aastas	Mõõtmised toimuvad 2 korda aastas		75000	75000	75000	75000	75000	375000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
11.1.2.	Uuringu läbiviimine peenosakeste koostise ja algallikate väljaselgitamiseks		1	Uuring	Uuring valminud	71884						71884	Tallinna keskkonnaamet		x				Kaasrahastus
11.1.3.	Kava koostamine peenosakestest enim saastunud elamualadel PM10 osakeste kontsentratsiooni vähendamiseks		1	Kava	Kava valminud	15000						15000	Tallinna keskkonnaamet		x				Linnaeelarve
11.1.4.	Tallinna linnastu välisõhu kvaliteedi parendamise tegevuskava uuendamine ja elluviimine		2	Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel				15000			15000	Tallinna keskkonnaamet		x				Linnaeelarve
11.1.5.	Tallinna välisõhu kvaliteeti mõjutavate ettevõtete koostööprogrammi koostamine välisõhu kvaliteedi parandamiseks		2	Koostööprogramm	Koostööprogramm elluviimisel		0	0				0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
11.2.	<i>Linlaste teadlikkuse tõstmine õhusaaste probleemidest</i>																		
11.2.1.	Välisõhu seire näitajate kajastamine reaajas Tallinna veebilehel ja infotabloodel		1	Veebilehendus	Veebilehendus valminud	10000						10000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
11.2.2.	Kiirteavitusvõimekuse loomine meedias õhukvaliteedi olulise halvenemise kohta		1	Kiirteavitusvõimekus	Kiirteavitusvõimekus olemas	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
11.2.3.	Soodustuspõhimõtete süsteemi väljatöötamine nullemissiooniga ja madala emissiooniga (CO ₂ kuni 120g/km) sõidukitele		2	Soodustuspõhimõtete süsteem	Soodustuspõhimõtete süsteem loodud			0	0	0		0	Tallinna transpordiamet						Linnaeelarve
11.2.4.	Keskkonnasäästlike kütelahenduste (nt soojustpumpad, päikesepaneelid jms) tutvustamine avalikkusele		2	Kaasatute arv	1000 inimest		1000	1000	1000	1000	1000	5000	Tallinna energiaagentuur						Linnaeelarve
	12. Tallinna elanikkonnale radoonihutuma elukeskkonna tagamine																		
12.1.	<i>Radooniohtlike alade määramine Tallinnas ning siseõhu radooniurinate tegemine</i>																		
12.1.1.	Radooniriski kaardi koostamine		1	Kaart	Kaart valminud	95000						95000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
12.1.2.	Siseõhu radoonisisalduse uuringu läbiviimine linnavalitsuse ja allasutuste ruumides, sh haridusasutustes		1	Uuring	Uuring valminud				10000			10000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
12.2.	<i>Informatsiooni andmine radooni leviku, kaasnevate ohtude, elukeskkonna parandamise ja tõkestusvahendite kohta koostöös Keskkonnaministeeriumiga</i>																		
12.2.1.	Linlaste radoonihutuse teadlikkuse tõstmiseks info levitamine erinevates meediavahendites		2	Kaasatute arv	50 000 inimest	3000	3000			3000	3000	12000	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnaministeerium	Linnaeelarve
12.2.2.	Siseõhu kõrge radoonitasemega ning kõrge radooniriskiga hoonetes elavate ja töötavate inimeste põhjalik informeerimine		2	Kaasatute arv	10 000 inimest		1000	1000	1000	1000	1000	5000	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnaministeerium	Linnaeelarve
12.2.3.	Ekspertide, planeerijate ja projekterijate koolitamine radooniohu teemal		2	Kaasatute arv	200 eksperdi jt koolitamine	1000		1000		1000		3000	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnaministeerium	Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
12.2.4.	Erinõuete väljatöötamine kõrge radoonihuga piirkondades rakendamiseks		2	Õigusakt	Õigusakt kehtestatud			0	0			0	Tallinna kesk-konnaamet					Kesk-konnaministerium	Linnaeelarve
	13. Tallinna elanikkonnale tervisliku elukeskkonna tagamine, keskkonnamüra ohjeldamine ja vastavus kehtestatud normidele. Müra mõju all kannatavate elanike arvu vähenemine																		
13.1.	<i>Keskkonnamüra ohjeldamine strateegilisel tasandil ja leevendavate meetmete rakendamine ülenormatiivse müraga piirkondades</i>																		
13.1.1.	Välisõhu strateegilise müra ja keskkonnamüra vähendamise tegevuskava koostamine		1	Kaart, kava	Kaart ja kava valminud	20000						20000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
13.1.2.	Tallinnas müra valdkonda reguleeriva õigusakti väljatöötamine ja kehtestamine		1	Õigusakt	Õigusakt kehtestatud			0	0			0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
13.1.3.	Kohaspetsiifiliste lahenduste väljatöötamine ja rakendamine esmajärjekorras kõige enam müra piirnorme ületavates piirkondades		1	Projektide arv	Projektid (3) elluviimisel	5000	10000	15000	20000			50000	Tallinna kesk-konnaamet		x				Linnaeelarve
13.1.4.	Korterühistute toetuskeemi väljatöötamine ja rakendamine müra oluliselt mõjutatud korrusmajade heliisolatsiooni tõstmiseks		2	Toetuskeem	Toetuskeem välja töötatud		10000	10000	10000	10000	10000	50000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
13.1.5.	Kaubaveo- ja logistika uuenduslike lahenduste elluviimine koostöös logistikaettevõtetega, et vähendada müra, õhusaastet ja ummikuid Vanalinnas, kaubanduskeskustes ja teistes raskeveokite koondumiskohtades		2	Kaubaveo- ja logistika lahendus (liikluskeem)	Lahendus elluviimisel			0	0			0	Tallinna transpordiamet	x	x				Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
13.2.	<i>Spetsialistide ja elanikkonna teadmiste suurendamine müra terviseriskidest ja müra ohjeldamisest</i>																		
13.2.1.	Linlaste mürateadlikkuse tõstmiseks info levitamine erinevates meediavahendites		2	Kaasatute arv	100 000 inimest	1000	1000	1000	1000	1000	1000	6000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
13.2.2.	Kesk-konna ekspertide, arhitektide jt erialaspetsialistide koolitamine müra ja välisõhu teemadel		2	Osavõtnute arv	200 eksperti koolitatud	1000		1000		1000		3000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
VI	JÄÄTMED																		357000
	14. Jäätmetekke vältimine ning jäätmekoguste ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine																		
14.1.	<i>Jäätmetekke vältimise ja vähendamise ning jäätmete korduv- ja taaskasutuse tagamine</i>																		
14.1.1.	Regulaarne sortimisuringute läbiviimine		1	Uuring	Uuring valminud	9000		9000		9000		27000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
14.1.2.	Tallinna jäätmekava uuendamine		1	Kava	Kava valminud ja elluviimisel		0	0	0	0	0	0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
14.1.3.	Jäätmetekke vältimise ja korduskasutuse initsiatiivide (sh. MTÜ-de algatuste) toetamine		2	Toetuskeem	Toetuskeem kasutusel	2000	2000	2000	2000	2000	2000	12000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
14.1.4.	Tallinna jäätmehoolduseeskirja muutmine ja jäätmete käitlemisnõuete konkreetsem reguleerimine		1	Eeskiri	Eeskiri kehtestatud	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
14.1.5.	Iga-aastase "Hooliva ametniku" aktsiooni korraldamine linnavalitsuses ja allüksustes ning koos ettevõtetega		2	Aktsioon	Iga-aastane aktsioon läbiviidud	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
14.1.6.	Jäätmevoogude sh pakendijäätmevoogude aruandluse sisseseadmine ja analüüsimine		1	Analüüs	Analüüs valminud	0	0					0	Tallinna kesk-konnaamet					Tallinna jäätme-korralduskeskus	Linnaeelarve
	15. Korraldatud jäätmeveo tõhus toimimine kogu Tallinna linnas																		
15.1.	<i>Korraldatud jäätmeveo teenuse pakkumine linna poolt, jäätmehoolduse korraldamiseks lisavahendite leidmine ja järelevalve tõhustamine jäätmevaldajate ja jäätmekäitlejate üle</i>																		
15.1.1.	Jäätmekorralduskeskuse loomine, mis tegeleb jäätmeveo korraldamise, jäätmeveoteenuse pakettide väljatöötamise, lisarahastuse leidmise ja järelevalvega		1	Keskus	Keskus loodud 2013	0	0					0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
15.1.2.	Liigiti kogumist motiveerivate teenuste väljatöötamine ja pakkumine		1	Teenused	Teenused kasutusel	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna jäätme- korraldus- keskus	Linnaeelarve
	16. Ladestamisele suunatavate segaolmejäätmete osatähtsuse vähendamine liigiti kogumise ning taaskasutamisele suunamise ja lõppkäitlusviiside mitmekesistamise kaudu																		
16.1.	<i>Jäätmete liigiti kogumise edendamine ja kogumisvõrgustiku arendamine</i>																		
16.1.1.	Tallinna linnas jäätmete sh pakendijäätmete konteinerpargi kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine		1	Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud ja elluviimisel	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
16.1.2.	Jäätmejaamade võrgustiku ja nende tegevuse laiendamine, jäätmejaamadele lisandväärtuse andmine, taaskasutuskeskuse väljaarendamine		1	Jäätmejaamade arv	8 jäätmejaama		40000	20000	20000			80000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
16.1.3.	Pakendipunktide võrgustiku laiendamine, igas pakendipunktis vähemalt kolme jäätmeliigi (segapakend, kartong, klaas) liigiti sorteerimise tagamine		1	Pakendipunktide arv	Liigiti sortimise võimalusega pakendipunktide arv suurenenud		0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
16.1.4.	Kalmistujäätmete järelsorteerimise korraldamine		2	Liigiti sorteeritud jäätmete osakaal	100%	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna Kalmistud	x					Linnaeelarve
16.1.5.	Kasutatud riide ja mänguasjade kogumise ja taaskasutusse suunamise korraldamine		2	Kogumiskohtade arv	Paigaldatud 5 kogumiskohta	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
16.1.6.	Vanalinnas jäätmete liigiti kogumise lahenduse väljatöötamine		1	Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud ja elluviimisel	0	0	0				0	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna jäätme- korraldus- keskus	Linnaeelarve
16.2.	<i>Paberi- ja kartongijäätmete üleandmisvõimaluste parandamine</i>																		
16.2.1.	Paberi- ja kartongijäätmete liigiti kogumise tagamine tekkekohal		1	Konteinerite arv	Konteinerite arv kasvanud 20%		0	0	0			0	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna jäätme- korraldus- keskus	Linnaeelarve
16.2.2.	Paberi ja kartongijäätmete ükselt uksele kogumise soodustamine		1	Teenuse tarbijate arv	Teenust tarbitakse		0	0	0			0	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna jäätme- korraldus- keskus	Linnaeelarve
16.3.	<i>Võimaluste loomine biojäätmete kohtkompostimiseks või äraandmiseks ringlussevõtu eesmärgil</i>																		
16.3.1.	Biojäätmete tekkekohal liigiti kogumise soodustamine, nt konteinerite tasuta kasutusse andmine		1	Kogumissüsteem	Toimiv kogumissüsteem loodud		0	0	0			0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
16.3.2.	Aia- ja haljastusjäätmete kogumisringi korraldamine linnaosades		2	Kogumisring	Kogumisringi korraldamine 2 korda aastas	20000	20000	20000	20000	20000	20000	120000	Linnaosavalitsused		x				Linnaeelarve
16.3.3.	Aia- ja haljastusjäätmete vastuvõtmise võimekuse loomine jäätmejaamades		1	Jäätmejaamade arv	Võetakse vastu kõikides jäätmejaamades	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
16.3.4.	Elanike suunitletud teavitamine kohtkompostimise võimaluste kohta eramupiirkondade aedades		1	Teavitatud majapidamiste arv	20000 majapidamist	1000	1000	1000	1000	1000	1000	6000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
16.4.	<i>Probleemtoodete ja teiste ohtlike jäätmete üleandmisvõimaluste laiendamine</i>																		
16.4.1.	Elanike suunitletud teavitamine probleemtoodete ja teiste ohtlike jäätmete äraandmisvõimaluste kohta		2	Teavitatud elanike arv	60 000 elaniku	1000	1000	1000	1000	1000	1000	6000	Tallinna kesk-konnaamet					tootjavastustusorganisatsioonid	Linnaeelarve
16.4.2.	Ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamine kõikides linnaosades		2	Kogumisring	Kogumisringi korraldamine 1 kord aastas	6000	6000	6000	6000	6000	6000	36000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
16.4.3.	Elanike teavitamine apteekides ravimite üleandmise võimalusest		2	Teavitatud elanike arv	100 000 elanikku	1000	1000	1000	1000	1000	1000	6000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
16.4.4.	Ehitusobjektidel jäätmete liigiti kogumise kontrollimine		2	Kontrollitud jäätmeüandite osakaal	70%	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
16.4.5.	Tootjate ja tootjavastutusorganisatsioonide tegevuse kontrollimine		2	Kontrollkäikude sagedus	Kontrollimine 2x aastas	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
16.4.6.	Järelevalve teostamine keskkonnanõuetega ettevõtete üle reostusjuhtumite ennetamiseks		2	Kontrollitud ettevõtete osakaal	100% ettevõtetest kontrollitud	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
	17. Elanike keskkonnateadlikkuse suuremine ja tarbimisharjumuste muutumine																		
17.1.	<i>Erinevate jäätmeteavitusetegevuse jätkamine, sh jäätmeteavituskampaniad, säästva tarbimise ja jäätmeinfoolava esitlused, teabematerjalide levitamine jt projektid</i>																		
17.1.1.	Pikaaegse jäätmeteavitusetegevuse kontseptsiooni väljatöötamine		1	Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud ja elluviimisel	0	0					0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
17.1.2.	Seniste edukate jäätmeteavituselaste projektide jätkamine ja kaasajastamine, sh teavituskampaniate korraldamine jäätmejaamades		1	Pikaajaliste projektide jätkumine	Pikaajalised projektid jätkuvad	10000	10000	10000	10000	10000	10000	60000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
17.1.3.	Koostööprojektide elluviimine naaberomavalitsuste ja tootjavastutusorganisatsioonidega		2	Projektide arv	4 koostööprojekti	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
17.1.4.	Sorteerimisteadlikkust tõstva projekti elluviimine koostöös korteriühistutega, eesmärgiga parandada projektis osalevate korteriühistute elanike jäätmete liigiti kogumise kvaliteeti		2	Osalenud korteriühistute arv; osalenud elanike arv; jäätmevedaja kaebuste arv	Kaasatud korteriühistutes sorteerimiskvaliteedi tõus	1000	1000	1000	1000			4000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
VII	KESKKONNAHARIDUS																		735160

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku: 2013-2018	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			TKK A	TKA	TTA	TLP A	Muu asutus	
	18. Keskkonnahariduslike tegevuste jätkusuutlikkuse tagamine. Tallinna keskkonnahariduskeskuste osalemine ülelinnalises, üleriigilises ja rahvusvahelistes keskkonnaharidusvõrgustikes																		
18.1.	<i>Tallinna keskkonnahariduse arengukava rakendamine ning perioodiline ülevaatamine ja täiendamine. Olemasolevate keskkonnahariduskeskuste jätkusuutlik arendamine</i>																		
18.1.1.	Tallinna keskkonnaharidust edendavate keskuste töö koordineerimine		1	Koordineeriv asutus	Koordineeriv asutus toimib	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna haridusamet, Keskkonnakogu, Kadrioru Park	Linnaeelarve
18.1.2.	Keskkonnahariduse ümarlaua perioodiline kokkukutsumine ning keskkonnahariduskeskuste võrgustumise toetamine		1	Ümarlaud ja võrgustik	Ümarlaud toimuvad; võrgustik loomisel linnaosade baasil	100	100	100	100	100	100	600	Tallinna keskkonnaamet		x			Tallinna haridusamet, Tallinna kultuuriväärtuste amet, Tallinna energiaagentuur, Keskkonnakogu	Linnaeelarve
18.1.3.	Tallinna Loomaaia keskkonnahariduskeskuse sisustamine ja tegevuse toetus		1	Püsi rahastus	Püsi rahastus olemas	10000	10000	10000	10000	10000	10000	60000	Tallinna kultuuriväärtuste amet	x					Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
18.1.4.	Tallinna Botaanikaia ja Aegna loodusmaja keskkonnahariduslike tegevuste toetus		1	Püsi rahastus	Püsi rahastus olemas	10000	10000	10000	10000	10000	10000	60000	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna Botaanikaia	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
	19. Keskkonnahariduse arendamine kõikidel haridustasanditel ning täiskasvanuhariduses																		
19.1.	<i>Õppeprotsessis eluslooduse tundmaõppimise ja praktilise loodusõppe võimaluste laiendamise toetamine haridusasutustes ja täiendkoolitustes</i>																		
19.1.1.	Loodusteadusliku ja keskkonnaharidusliku õppesuuna valiku toetamine koolides		1	Gümnaasiumite arv	vähemalt 2 keskkonna valdkonna õppe-suunaga gümnaasiumi	10000	10000	10000	10000	10000	10000	60000	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna haridusamet	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
19.1.2.	Keskkonna- ja loodushariduslike õppeprogrammide loomise ning ringide ja õuesõppe toetamine loodushariduskeskustes jt linna allasutustes		1	Õppeprogramm, meetodika, õppevahendid; tegevuskulude osaline katmine	Õppeprogramm kasutusel; 50% tegevuskulude katmine	20000	40000	30000	30000	30000	30000	180000	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna haridusamet, Tallinna kultuuriväärtuste amet, Tallinna Botaanikaia, Tallinna Loomaaia	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
19.1.3.	Keskkonna- ja loodushariduslike ringide ja õuesõppe arendamine koostöös Keskkonnaministeeriumi, riigi Keskkonnaameti, Loodusmuuseumi, ülikoolide jt riigiasutustega		1	Koostööprojektide arv	Koostööprojekte on vähemalt 5 aastat	2000	2000	2000	2000	2000	2000	12000	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna haridusamet	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
19.1.4.	Õpetajate, huvijuhtide ja koolijuhtide ning haridusameti töötajate keskkonnateadmiste pidev ajakohastamine keskkonna valdkonna koolitustega		2	Koolituste sagedus	Iga-aastane koolitustsükkel	1000	1000	1000	1000	1000	1000	6000	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna haridusamet, Keskkonnakogu	Linnaeelarve
19.1.5.	Tallinna looduse (pargid, kaitsealad, loodusobjektid) teemalise õppekavasid täiendava programmi väljatöötamine linna haridusasutustele		1	Programm, metoodika, õppevahendid	Programm väljatöötatud ja kasutusel	7960	10000	10000	10000	10000	10000	57960	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnakogu	Linnaeelarve
19.1.6.	UNESCO Läänemere projekti koolide võrgustiku arendamine Tallinnas		2	Koolide arv	15 osalevat kooli		2000	2000	2000	2000	2000	10000	Tallinna keskkonnaamet					Baltic Sea Project, Keskkonnakogu	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
19.2.	<i>Keskkonnaharidusliku täiskasvanuhariduse omandamise võimaluste parandamine mitteformaalses hariduses ning täiendkoolituses</i>																		
19.2.1.	Looduse- ja keskkonnaalaste täienduskoolituste programmide arendamine erinevatele sihtrühmadele		1	Programm	Programm väljatöötatud ja kasutusel	2000	1500	1500	1500	1500	1500	9500	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnakogu, Tallinna energiaagentuur	Linnaeelarve
19.2.2.	Tallinna loodusväärtuste tutvustus- ja külastusprogrammi ja marsruutide väljatöötamine turistidele ja linlastele, sh nutirakenduste väljatöötamine	Korduv 1.4.5.	1	Programm	Tutvustus- ja külastusprogramm on valmis				20000			20000	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnakogu, Kadrioru Park	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
19.2.3.	Keskkonnasõbralike asutuste (haridusasutused, ettevõtted) konkursi statuudi välja töötamine ja konkursi läbiviimine		1	Statuut, konkurss	Iga-aastane konkurss läbiviidud	5300	5000	5000	5500	5500	5500	31800	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna haridusamet, Keskkonnakogu	Linnaeelarve
	20. Keskkonnateadlikkuse edendamine ja keskkonnahariduse väärtustamine Tallinnas, parandades kõigi Tallinna elanike teadlikkust keskkonda puudutavate otsuste ja valikute tegemisel. Tallinna elanike kaasamine keskkonnateadlikkust suurendavatesse tegevustesse ning keskkonnaotsuste tegemisse																		
20.1.	<i>Tallinna elanike teavitamise parandamine keskkonnahariduse omandamise vajalikkusest ning aktuaalsetest keskkonnateemadest, kaasates erinevaid meediavahendeid</i>																		
20.1.1.	Juhiste väljatöötamine erinevatele sihtrühmadele suunatud keskkonnaalaste teavituskampaaniate edukamaks elluviimiseks		1	Juhised	Juhised valminud	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnakogu, Tallinna energiaagentuur	Linnaeelarve
20.1.2.	Kodanikualgatuse korras läbiviidavate keskkonnaaktiivide ja -kampaaniate toetamine		2	Toetuskeem	Toetuskeem kasutusel	2000	2000	2000	2000	2000	2000	12000	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnakogu, vabariiklikud	Linnaeelarve
20.1.3.	Regulaarsete teavituskampaaniate korraldamine elurikkuse, säästva tarbimise, vee-, mere- ja rannakaitse, jäätmete sorteerimise, välisõhu- ja müraaste ning lemmikloomapidamise ja heakorra teemadel		1	Kaasatute arv	4000 inimest	2000	2000	2000	2000	2000	2000	12000	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnakogu, Tallinna energiaagentuur	Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
20.1.4.	Regulaarsete kursuste ja teavituskampaaniate korraldamine keskkonnaõiguse ja kaasamise teemadel linnakodanikele		2	Keskkonnateadlikkuse kasv	Statistiliselt oluline teadlikkuse kasv vastavalt keskkonnateadlikkuse uuringu tulemustele	2000	2000			2000	2000	8000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
20.1.5.	Tallinna keskkonnauudiste vahendamine erinevates meediavahendites		1	Keskkonnauudiste arv meedias	40 uudist	10000	15000	15000	15000	15000	20000	90000	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna Televiisioon	Linnaeelarve
20.1.6.	Tallinna ökosüsteemi, sh elurikkust ja eluta loodust tutvustava trükiste sarja (nt Eesti Looduse erinumber) kirjastamine ja levitamine		1	Trükised	Trükised koostatud ja levitatud	10300	10000			10000	15000	45300	Tallinna keskkonnaamet					Keskkonnakogu	
20.1.7.	Linlaste keskkonnateadlikkust ja -käitumist käsitleva uuringu läbiviimine iga 3 aasta tagant		1	Uuring	Uuring valminud		25000				25000	50000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
20.1.8.	Keskkonnateemaliste konverentside korraldamine (sh Inimmõju Tallinna keskkonnale)		1	Konverents	Regulaarne konverents läbiviidud	2000	4000				4000	10000	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna Botaanikaead, Keskkonnakogu, Tallinna haridusamet	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
VIII	LINNARUUM																		176000
	21. Keskkonna ja elukvaliteedi pidev parendamine läbi planeerimisprotsessi. Keskkonna kujundamise ja ruumilise arengu kavandamise tagamine, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi																		
21.1.	<i>Kvaliteetse ja inimkeskse linnaruumi planeerimise tõhustamine, kus tähtsustatakse võimalikult palju avalikku ruumi ja keskkonnaaspekte</i>																		
21.1.1.	Analüüsi koostamine erivajadusega inimeste liikumisvõimaluste hetkeseisu, selle parandamise ning universaalse disaini kasutamise kohta linnas		1	Analüüs	Analüüs valminud		5000					5000	Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuamet		x	x			Linnaeelarve
21.1.2.	Avalike märguväljakute arendamise tegevuskava Tallinnas 2011–2016 elluviimine ja uuendamine		2	Kava	75% tegevuskava tegevustest elluviidud		6000	6000	6000	6000	6000	30000	Tallinna keskkonnaamet				x		Linnaeelarve
21.1.3.	Tallinna linna pusrkkaevude rekonstrueerimise ja ehitamise kava uuendamine		2	Kava	Kava valminud		15000					15000	Tallinna kommunaal-amet						Linnaeelarve
21.1.4.	Tallinna rahvastiku tervise arengukava 2008-2015 elluviimine ja uuendamine		1	Kava	Kava koostatud ja elluviimisel			15000				15000	Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuamet	x					Linnaeelarve
21.1.5.	Analüüsi koostamine reisirongiliikluse mõjutsoonis asuvate alade kasutusvõimaluste ja -põhimõtete väljaselgitamiseks, eesmärgiga tihendada linnaruumi ja vältida liikumisprobleeme.		2	Analüüs	Analüüs valminud			15000				15000	Tallinna linna planeerimise amet		x				Linnaeelarve
21.1.6.	Kõrgepinge õhuliinide asendamine maa-aluste kaabelliinidega elamu- ja tööstusaladel		2	Maa-aluste kõrgepingeliinide osakaal	50%	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna linna planeerimise amet					AS Elering	Kaasrahastus

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
21.1.7.	Keskkonnamõju ehituse ja jätkusuutliku linnaplaneerimise näidisala struktuurplaani või detailplaneeringu koostamine (nt Paljassaare ps, garaaži-linnak, Kopli liinide ala, Elamumessi ala, Paevälja vms)		1	Struktuurplaan või detailplaneering	Planeering kehtestatud		14000					14000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x					Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
21.1.8.	Kopli kaubajaama teemalise arhitektuurikonkursi korraldamine		2	Konkurss	Konkurss korraldatud			6000				6000	Tallinna linnaplaneerimise amet						Linnaeelarve
21.2.	<i>Rohevõrgustiku kui linnaruumi olulise osa säilitamine ja kujundamine terviklikuks haljas- ja rohealade ning neid ühendavate rohekoridoride ja kergliiklusteede süsteemiks</i>																		
21.2.1.	Kesklinna rohevõrgustiku ja kergliikluse teemaplaneeringu koostamine		1	Teemaplaneering	Planeering kehtestatud		20000					20000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x					Linnaeelarve
21.2.2.	Uuringu koostamine ja kaardistamine asumi- ja linnaosatasandi ning ülelinnalise tähtsusega rohealade kättesaadavuse, sidususe ja jalutajasõbralikkuse kohta	Korduv 2.2.1.	1									0							
21.2.3.	Sotsiaalmajandusliku ja keskkonnanalüüsi koostamine ajutise puhke-, spordi-, õppe- või kultuurifunktsiooni leidmiseks või püsiva roheala planeerimiseks kasutusega aladele ja jäätmaadele		1	Analüüs	Analüüs valminud		16000					16000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x					Linnaeelarve
21.3.	<i>Avaliku linnaruumi ja juurdepääsu tagamine mereäärsetel aladel</i>																		
21.3.1.	Rannikumerre, rannale ja mereäärsetele aladele ehitamise nõuete välja töötamine üld- ja detailplaneeringutes		2	Nõuded	Nõuded välja töötatud				0	0	0	0	Tallinna linnaplaneerimise amet	x	x				Linnaeelarve
21.3.2.	Uute supluskohtade (nt Russalka, Kalarand) asukohavaliku analüüsi koostamine		2	Analüüs	Analüüs valminud		5000					5000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x					Linnaeelarve
	22. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise kujunemine tõhusaks keskkonnakorralduslikuks vahendiks, mis on linnaplaneerimisel omavalitsusele abiks kõige sobilikuma lahenduse valikul ja otsuse tegemisel																		
22.1.	<i>Protseduurireeglite ja juhiste väljatöötamine ning menetlusosalistega koostöö ja avalikkuse kaasamise parendamine planeeringutes ja mõjuhindamise protsessides. Kontrolli tõhustamine antavate keskkonnamõjuhindamiste täitmise kohta tegevuse elluviimisel</i>																		
22.1.1.	Järelhindamisuuringu läbiviimine koostöös Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaametiga Tallinnas heakskiidetud keskkonnamõjuhindamiste kvaliteedi väljaselgitamiseks		2	Uuring	Uuring valminud		5000					5000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
22.1.2.	Juhiste väljatöötamine planeerijatele, arhitektidele ja projekteerijatele elustiku hoidmiseks ja rikastamiseks planeeringualadel ja hoonetes ning planeeringute ja mõjuhindamise menetlustes	Korduv 1.3.1.	1									0							
22.1.3.	Veebilahenduse loomine, mille abil saavad kõik linnakodanikud määratleda enda jaoks huvipakkuvad alad, mille planeeringute ja mõjuhindamise menetlusetappide kohta soovitakse saada pidevalt teavitusi.		1	Veebilahendus	Veebilahendus loodud		30000					30000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x					Linnaeelarve
IX	LIIKUVUS JA TRANSPORT																		1643000
	23. Linnaruumi säästlikumaks, ohutumaks ja inimkessemaks muutmine, sh autoliikluse ohjeldamine linnas tervikuna																		
23.1.	<i>Säästva transpordi ja liikuvuse arengukava koostamine ning liikuvuskorralduse juurutamine linna ja avaliku sektori asutustes ning eraettevõtetes. Tervikliku, kiire, katkestuste ja ohtudeta liikumisruumi kujundamine jalakäijatele, jalgratturitele jt kergliiklejatele.</i>																		
23.1.1.	Tallinna linna liikuvuse arengukava koostamine ja elluviimine	Korduv 27.5.1.	1	Kava	Kava valminud		100000	300000				400000	Tallinna transpordiamet	x	x		x		Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
23.1.2.	Liikuvuskorralduskava koostamine linnavalitsusele ja allasutustele, sh haridusasutustele	Korduv 24.3.1.	1	Kava	Kava valminud			7500	7500	7500	7500	30000	Tallinna linna-kantselei			x			Linnaeelarve
23.1.3.	Tallinna kergliikluse auditi koostamine		1	Uuring	Uuring valminud		15000					15000	Tallinna transpordiamet		x				Linnaeelarve
23.1.4.	Koostöövõrgustiku loomine liikuvuskorralduskavade juurutamiseks suureettevõtetes, linna- ja riigiasutustes		2	Võrgustik	Võrgustik loodud			0	0	0		0	Tallinna transpordiamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
23.1.5.	Tallinna liiklusohutuse tegevuskava uuendamine		2	Programm	Programm uuendatud		15000					15000	Tallinna transpordiamet						Linnaeelarve
23.1.6.	Analüüsi koostamine inimeste liikumist genereerivate suurarenduste asukohavaliku ja mõjude hindamissüsteemi arendamiseks		2	Analüüs	Analüüs valminud		6000					6000	Tallinna linna-planeerimise amet	x					Linnaeelarve
23.2.	<i>Kvaliteetse tänavaruumi arendamine ja liikluse ümberorganiseerimine, et piirata sõiduautode ja kaubavedude liikumist kesklinnas ja linnaosade keskustes. Autoliikluse rahustamine elamupiirkondades ja ohutuse tagamine liikluskorralduslike lahendustega</i>																		
23.2.1.	Analüüsi koostamine tänavaruumi ümberjaotamiseks Tallinna kesklinnas ja linnaosade keskustes ning haridus-, kultuuri- ja spordiasutuste lähikümbruses, eesmärgiga soodustada ohutut jalgsi ja jalgrattaga liikumist		1	Planeeringulaheendus	Planeeringulaendus elluviidud		13000	13000	13000	13000		52000	Tallinna transpordiamet		x		x		Linnaeelarve
23.2.2.	Tallinna parkimise korralduse arengukava uuendamine jätkusuutliku linnaplaneerimise põhimõtteid arvestavaks, sh parkimisnormide diferentseerimine võttes arvesse ühistranspordiliinide lähedust ja miljööväärtuslikke alasid		1	Kava	Kava valminud		15000					15000	Tallinna linna-planeerimise amet	x	x	x			Linnaeelarve
23.3.	<i>Ühistranspordi arendamine, sh alternatiivkütustel töötavate ühissõidukite kasutusele võtmine, ning mugavate tingimuste loomine ühissõidukite kasutamise soodustamiseks ja teiste transpordiliikidega kombineerimiseks</i>																		
23.3.1.	Uuringu koostamine ühistranspordi liinivõrgu optimeerimiseks ja paremaks sidumiseks reisirongiliiklusega		1	Uuring	Uuring valminud		200000	640000				840000	Tallinna transpordiamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
23.3.2.	Regulaarsete uuringute läbiviimine ühistranspordi- ja kergliiklusega rahulolu ja parandamise kohta		1	Uuring	Uuringu valminud (igaaastane)		5000	5000	5000	5000	5000	25000	Tallinna transpordiamet						Linnaeelarve
23.4.	<i>Pendelrändest tuleneva liikluskoormuse vähendamine, ühistranspordiliikluse efektiivne korraldamine naabervaldadega, rongiliikluse ühildamine muu ühistranspordi ja kergliiklusega ning ühiskasutuse ja parkimissüsteemide arendamine</i>																		
23.4.1.	Tallinna rongipeatustesse ja kõikidel Tallinnasse sisenevatel suundadel autokasutajatele ja jalgratturitele vajaliku taristu planeerimine (nt "Pargi ja reisi" süsteem) ja liikluskorralduse parandamine koostöös lähivaldadega		1	Uuendatud taristu	Vajalik taristu rajatud				100000			100000	Tallinna transpordiamet		x			Naaberomavalitsused	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
23.4.2.	Tallinna linnatranspordi, Harjumaa maakonnaliinide, Edelaraudtee ja Elektriraudtee reisirongidega ühtse piletisüsteemi loomine Harjumaa piires		1	Piletisüsteem	Ühtne süsteem loodud				0	0	0	0	Tallinna transpordiamet					Tallinna Linna-transporti AS, AS Edelaraudtee, MTÜ Harjumaa Ühis-transportikeskus	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
23.4.3.	Uuringu koostamine autode ja jalgrataste ühiskasutussüsteemide rakendamise kohta ja rakendamine		2	Uuring	Uuring valminud ja elluviimisel		12000					12000	Tallinna transpordiamet						Linnaeelarve
23.5.	<i>Säästva transpordi ja linnaplaneerimise alase teadlikkuse tõstmine ja hoiakute kujundamine</i>																		
23.5.1.	Kampaaniate korraldamine linlastele ja valglinlastele liikuvusala teadlikkuse tõstmiseks, sh säästvate transpordiliikide atraktiivsuse suurendamine ning ühistranspordi- ja kergliikluse propageerimine ning linnaplaneerimises osalemise võimaluste tutvustamiseks		2	Iga-aastane teavitus	Iga-aastane teavitus elluviidud	30000	20000	20000	20000	20000	20000	130000	Tallinna keskkonnaamet			x	x	Keskkonnakogu, linnaosa-avalitsused	Linnaeelarve
23.5.2.	Liikluse rahustamise ja avaliku ruumi arendamise näidisala elluviimine Tallinna linnaruumis		1	Näidisala	Näidisala loodud		3000					3000	Tallinna transpordiamet		x		x		Linnaeelarve
X	KESKKONNAJUHTIMINE																		323000
	24. Keskkonnahoidliku tegutsemise põhimõtete rakendamine linnavalitsuses ja allasutustes																		
24.1.	<i>Keskkonnajuhtimise ning säästva arengu ja keskkonnanahoiu põhimõtete järgimine linna asutuste tegevuses</i>																		
24.1.1.	Keskkonnahoidliku kontori põhimõtete rakendamine linnavalitsuse ametites ja linnaosavalitsustes		1	Asutuste osakaal	2015. aastaks 100%	15000	15000	15000				45000	Tallinna linna-kantselei	x	x	x	x	Kõik asutused	Linnaeelarve
24.1.2.	EMAS/ISO 14001 sertifikaadi taotlemine ühele linnavalitsuse struktuurüksusele		1	Sertifikaat	Sertifikaat olemas			10000				10000	Tallinna linna-kantselei	x	x	x	x	Tallinna ametid	Linnaeelarve
24.1.3.	Keskkonnajuhtimise vahendite rakendamine ettevõtetele ja avaliku sektori asutustele		2	Osavõtnute arv	2015=20 organisatsiooni 2018=60 organisatsiooni				0	0	0	0	Tallinna linna-kantselei	x				Tallinna ettevõtlusamet	Linnaeelarve
24.1.4.	Rahvusvaheliste ja riiklike koostöövõrgustike ja organisatsioonide liikmeks astumine (nt Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon; ICLEI)		2	Liikme-staatus	Liige alates 2014.a.	3000	3000	3000	3000	3000	3000	18000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
24.1.5.	Keskkonnakaitse tegevuskavas viidatud eeskujul näitavate näidisprojektide elluviimine		1	Elluviidud näidisprojektide arv	Näidisprojektid (20) elluviidud	0	0	0	0	0	0	0	Kõik asutused	x	x	x	x		Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
24.2.	<i>Keskkonnahoidlike riigihangete süsteemi juurutamine</i>																		
24.2.1.	Keskkonnahoidlike riigihangete süsteemi väljatöötamine linnavalitsusele ja allasutustele koos juhendite ja protseduuridega (nt hangetel kõrgeima energiamärgisega, ökomärgisega ja kohalike või mahetoode eelistamine)		1	Eeskiri	Eeskiri kehtestatud		14000					14000	Tallinna linna-kantselei	x					Linnaeelarve
24.2.2.	Hangetega tegelevate ametnike koolitamine		2	Osavõtnute arv	100 koolitatud ametnikku	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna linna-kantselei	x					Linnaeelarve
24.3.	<i>Liikuvuskorralduse juurutamine avaliku sektori asutustes ja eraettevõtetes</i>																		
24.3.1.	Liikuvuskorralduskava koostamine linnavalitsusele ja allasutustele, sh haridusasutustele	Korduv 23.1.2.	1									0							

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas	
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A		Muu asutus
24.3.2.	Analüüsi koostamine linnavalitsuse ja allasutuste ning allhankijate sõidukipargi kütusesäästlikkuse suurendamiseks ning madala ja null-emissiooniga sõidukite osakaalu suurendamiseks	Korduv 27.5.3.	1	Analüüs	Analüüs valminud	5000						5000	Tallinna linna-kantselei			x				Linnaeelarve
24.3.3.	Linnavalitsuses ja allasutustes isikliku sõiduauto kasutamise kompensatsiooni suuruse vastavusse seadmine sõiduauto CO ₂ heitme suurusel		2	Õigusakt	Õigusakt kehtestatud		0	0	0	0	0	0	Tallinna linna-kantselei			x				Linnaeelarve
24.3.4.	Jalgrataste kasutuselevõtu kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine linnavalitsuses ja allasutustes, mis hõlmab ametijalgrataste soetamist ja iga-aastast hooldust ning isikliku jalgratta kasutamise kompenseerimist		1	Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud ja elluviimisel		5000	5000	5000	5000	5000	25000	Tallinna linna-kantselei	x	x	x				Linnaeelarve
24.4.	<i>Tallinlaste elukeskkonda parandavate ökoinnovaatiliste lahenduste toetamine ja elluviimine</i>																			
24.4.1.	Ökoinnovaatiliste tegevuste kaardistamine		1	Uuring	Uuring valminud		15000					15000	Tallinna ettevõtlusamet	x						Linnaeelarve
24.4.2.	Tallinna ökoinnovatsiooni seminaride korraldamine		1	Seminar	2 seminari korraldatud	8000		8000				16000	Tallinna ettevõtlusamet							Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
24.4.3.	Ökoinnovaatiliste projektide elluviimine koostöös partneritega		1	Projektide arv	Projektid (5) elluviimisel		10000	10000	10000	10000	10000	50000	Tallinna ettevõtlusamet							Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
24.4.4.	Tallinna keskkonnakaitse arengukava elluviimist hõlbustavate e- ja m-rakenduste konkursi korraldamine		1	Konkurss	Konkurss elluviidud		20000					20000	Tallinna ettevõtlusamet	x						Linnaeelarve
	25. Rohelise Pealinna tiitli saavutamine aastaks 2018.																			
25.1.	<i>Keskkonnanäitajate täitmine, mille alusel hinnatakse Rohelise Pealinna tiitli saamiseks linna keskkonnaseisundit ja -arengut</i>																			
25.1.1.	Indikaatorite seadmine keskkonnanäitajate täitmise jälgimiseks ja iga-aastase keskkonnaaruande koostamine		1	Keskonnaaruannet	Iga-aastane keskkonnaaruanne valminud	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet							Linnaeelarve
25.1.2.	Taotluse koostamine ja esitamine Euroopa Roheline Pealinn 2018 tiitli saamiseks 2015. aastal		1	Taotlus	Taotlus tähtajaks esitatud	0	5000	10000				15000	Tallinna keskkonnaamet							Linnaeelarve
25.1.3.	Komisjoni loomine linnavalitsuse juurde Euroopa Rohelise Pealinna tiitli saavutamiseks vajalike tegevuste koordineerimiseks ja elluviimiseks		1	Komisjon	Komisjon loodud	0	0	0				0	Tallinna keskkonnaamet							Linnaeelarve
25.1.4.	Mõttetalgute ja seminaride korraldamine Euroopa Rohelise Pealinna valdkondade teemadel		1	Seminar	9 seminari korraldatud	30000	30000	30000				90000	Tallinna keskkonnaamet		x	x	x	Tallinna ametid		Linnaeelarve
25.1.5.	Tallinna linnavalitsuse töötajate koolitamine Tallinna keskkonnastrateegia ja keskkonna arengukava eesmärkidest, meetmetest ja tegevustest		2	Seminar	Iga-aastane koolitusseminar ellu viidud	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet							Linnaeelarve
25.1.6.	Tallinna linnavalitsuse ja allasutuste töötajate koordineeritud kaasamine Tallinna keskkonnastrateegia ja keskkonna arengukava tegevuste elluviimiseks		2	Vastutaja	Kõigis asutustes vastutajad määratud 2013 lõpuks	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet							Linnaeelarve
XI	KLIIMA JA ENERGIA																			303000
	26. Kliimamuutuse ulatuse ja mõjude väljaselgitamine																			
26.1.	<i>Kliimamuutuse mõjude prognoosimine ja negatiivsete mõjude leevendamise</i>																			
26.1.1.	Uuringu ja stsenaariumite koostamine kliimamuutuse prognoositavate mõjude kohta loodus-, majandus- ja sotsiaalkeskonnale Tallinnas ja Eestis, käsitledes mõjusid sademevee kogusele ja näitajatele, rannikumerele, põhja- ja pinnavee kvaliteedile, haljastusele, elurikkusele, ökosüsteemiteenustele, energiakasutusele		1	Uuring	Uuring valminud		40000					40000	Tallinna keskkonnaamet		x					Linnaeelarve
26.1.2.	Kliimamuutusega kohanemise tegevuskava koostamine		1	Kava	Kava valminud		10000	10000				20000	Tallinna keskkonnaamet							Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
	27. 2018. aastaks energiatarbimise efektiivsuse suurendamine 18%, taastuvenergia osakaalu tõstmine energiatarbimises 18%-ni ja CO₂ heitmete vähendamine 18% võrra.																		
27.1.	<i>Energiatõhususe suurendamine koos taastuvenergia osakaalu suurendamisega tootmises ja tarbimises</i>																		
27.1.1.	Uuringu koostamine Tallinna süsinikuneutraalsuse saavutamise võimaluste kohta		1	Uuring	Uuring valminud				15000			15000	Tallinna energiaagentuur	x	x	x	x		Linnaeelarve
27.1.2.	Analüüsi koostamine Tallinna vajadustele vastavate taastuvenergiaallikate kasutuselevõtu kohta		1	Analüüs	Analüüs valminud				12000			12000	Tallinna energiaagentuur	x					Linnaeelarve
27.1.3.	Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri osakaalu suurendamine linnavalitsuses ja allasutustes		2	Taastuvelektri osakaal	Taastuvelektri osakaal 80%		0	0	0	0	0	0	Tallinna linnakantselei	x	x	x			Linnaeelarve
27.1.4.	Tallinna säästva energiamajanduse tegevuskava regulaarne uuendamine		1	Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel			0			0	0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
27.1.5.	Uuring valgusreostuse ulatuse, mõjude ja leevendusvõimaluste kohta Tallinnas		2	Uuring	Uuring valminud			15000					Tallinna konnaal- amet	x					Linnaeelarve
27.2.	<i>Linnale kuuluvate hoonete energiatarbe vähendamine</i>																		
27.2.1.	Energiaauditi läbiviimine kõikides linnale kuuluvates hoonetes ja energiamärgiste saamine**		1	Auditeeritud hoonete osakaal	100% hoonetest auditeeritud	x	x	x	x	x	x	0	Tallinna linnakantselei						Linnaeelarve
27.2.2.	Linnale kuuluvate hoonete renoveerimine ja soojustamine vastavalt energiaauditi tulemustele**		2	Renoveeritud hoonete osakaal	50% hoonetest renoveeritud		x	x	x	x	x	0	Tallinna linnakantselei						Linnaeelarve
27.2.3.	Uute linnavalitsuse ja allasutuste hoonete kavandamine madalenergia, liginullenergia- ja energiat tootvate hoonetena		1	Uute energiasäästlike hoonete osakaal	100% uutest hoonetest energiasäästlikud			0	0	0	0	0	Tallinna linnakantselei						Linnaeelarve
27.2.4.	Hoonete energiatõhususe miinimumnõuete täitmise seire uute hoonete eksploatatsiooni esimese kalendriaasta jooksul		2	Ehitusjärgse seirega kaetud uute hoonete osakaal	100%			5000	5000	5000		15000	Tallinna linnakantselei						Linnaeelarve
27.3.	<i>Tänavavalgustuse ökonoomsuse tõstmine</i>																		
27.3.1.	Tallinna linna välisvalgustuse arengukava uuendamine		1	Kava	Kava valminud ja elluviimisel			0	0	0	0	0	Tallinna konnaal- amet						Linnaeelarve
27.3.2.	Välisvalgustuse juhtimise süsteemide edasiarendamine tagamaks tänavate optimaalse valgustuse öisel ajal minimaalse elektrikuluga**		2	Välisvalgustuse juhtimissüsteem	Välisvalgustuse juhtimissüsteem uuendatud täies ulatuses		x	x				0	Tallinna konnaal- amet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
27.3.3.	Tasuvusanalüüsi koostamine ökonoomsemate valgustite kasutuselevõtmiseks välisvalgustuses**		2	Analüüs	Analüüs valminud			x				0	Tallinna konnaal- amet					Tallinna energiaagentuur	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
27.4.	<i>Kaugküttepiirkondade laiendamine, soojusvõrgu tõhususe suurendamine ja keskkonnasõbralike kütelahenduste soodustamine</i>																		

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
27.4.1.	Uuringu koostamine kaugküttepiirkondade laiendamise võimalikkuse ja vajaduse kohta		2	Analüüs	Analüüs valminud				15000			15000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x	x			Tallinna energiaagentuur	Linnaeelarve
27.4.2.	Määruse "Tallinna kaugküttepiirkonna piirid, kaugküttevõrguga liitumise ning eraldumise tingimused ja kord, kaugkütte üldised kvaliteedinõuded, soojuse piirhinna kooskõlastamine ja soojusettevõtja arenduskohustus" ajakohastamine		1	Õigusakt	Õigusakt kehtestatud		0	0				0	Tallinna kommunaaliamet				x		Linnaeelarve
27.4.3.	Kaugküttevõrkude renoveerimine soojuskadude vähendamiseks		1	Renoveeritud trasside pikkus aastas	5 km/a	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna linnaplaneerimise amet		x			Ettevõtte	Kaasrahastus
27.4.4.	Taastuvkütuste kasutamise osakaalu suurendamise toetamine nii Tallinna kaugküttes kui lokaalkatlamajades		1	Taastuvkütuste osakaal küttes	Taastuvkütuste osakaal vähemalt 20%			0	0	0	0	0	Tallinna linnaplaneerimise amet	x				Ettevõtte	Kaasrahastus
27.4.5.	Analüüsi koostamine biomassil töötavate katlamajade ja koostootmisjaama kavandamiseks Tallinna lõuna- ja lääneosa energiavajaduse rahuldamiseks		2	Analüüs	Analüüs valminud				25000			25000	Tallinna energiaagentuur	x			x	Ettevõtte	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
27.4.6.	Päikeseenergia kasutamise toetamine kohalikus sooja vee ja elektrivarustuses		2	Päikeseenergia kasutamise osakaal	Päikeseenergia osakaal 1%		5000	5000	5000	5000	5000	25000	Tallinna energiaagentuur	x	x		x	Ettevõtte	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
27.4.7.	Soojuspumpade laialdasema kasutuselevõtu propageerimine hoonete soojusvarustuses		2	Soojuspumpade osakaal	Soojuspumpade osakaal suurenenud			0	0	0	0	0	Tallinna energiaagentuur	x	x		x	Ettevõtte	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
27.4.8.	Reovee jääksoojust kasutava soojuspumpla rajamine Paljassaare reoveepuhastusjaama		2	Soojuspumpla	Soojuspumpla rajatud				0	0	0	0	Tallinna energiaagentuur	x	x			AS Tallinna Vesi, AS Tallinna Küte	Kaasrahastus
27.4.9.	Uuring reoveesoojusvahetite kasutusvõimaluste ja efektiivsuse kohta kortermajades		2	Kortermajade arv	50 kortermajas reoveesoojusvahetite rajamine		20000					20000	Tallinna energiaagentuur	x	x			Ettevõtte	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
27.5.	<i>Kütusesäästlikkuse suurendamine ja alternatiivkütuste kasutuselevõtmine</i>																		
27.5.1.	Tallinna linna liikuvuse arengukava koostamine ja elluviimine	Korduv 23.1.1.	1									0							
27.5.2.	Uuringu koostamine biogaasi tootmise ja transpordikütusena kasutamise potentsiaali väljaselgitamiseks Tallinna linnas		2	Uuring	Uuring valminud			20000				20000	Tallinna keskkonnaamet			x		AS Tallinna Vesi	Linnaeelarve
27.5.3.	Analüüsi koostamine linnavalitsuse ja allasutuste ning allhankijate sõidukipargi kütusesäästlikkuse suurendamiseks ning madala ja null-emissiooniga sõidukite osakaalu suurendamiseks	Korduv 24.3.2.	1									0							
27.5.4.	Kütusesäästlikumate ning alternatiivkütustega sõitvate ametiautode kasutuselevõtt		1	Sõidukite osakaal	Sõidukite osakaal 75%		0	0	0	0	0	0	Tallinna linna-kantselei	x	x	x	x	Tallinna asutused	Linnaeelarve
27.6.	<i>Energiasäästulase teadlikkuse tõstmine</i>																		
27.6.1.	Iga-aastaste energiapäevade korraldamine		1	Osavõtnute arv	2000 aastas	14000	14000	14000	14000	14000	14000	84000	Tallinna energiaagentuur	x				Keskkonnakogu	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
27.6.2.	Energiatöötajate koolitus väiksema energiakuluga tegevuste eelistamiseks		2	Osavõtnute arv	200 aastas	2000	2000	2000	2000	2000	2000	12000	Tallinna energiaagentuur	x					Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv tegevus	ERP prioriteet	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
						2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
27.6.3.	Linna asutuste energiatarbimise vähendamine		2	Energiasäästu % kogutarbest aastas	2%	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna linna-kantselei	x				Tallinna energia-agentuur	Linnaeelarve

* - tegevus pärineb Tallinna sademevee strateegiast; ** - tegevus pärineb Tallinna säästva energiamajanduse tegevuskavast

Lisa 2. Euroopa Rohelise Pealinna tegevuskava ja finantsplaan 2013 – 2018

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
I	LOODUSE MITMEKESISUS																	484100
	1. Looduse mitmekesisuse säilitamine ja elurikkuse suurendamine																	
1.1.	Tallinna elurikkuse uuringute, seire, kaitse ja tutvustamise koordineerimine ja järjepidevuse tagamine																	
1.1.1.	Tallinna elurikkuse tegevus- ja seirekava koostamine linnaelustiku uuringute, kaitsekorralduslike tegevuste ja tutvustamise koordineerimiseks		Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel		24000					24000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.1.2.	Elurikkuse alusuuringute läbiviimine, mis hõlmaksid ka antropogeensete alade, Tallinna lahe mereelupaikade, magevee-elustiku ning invasiivsete võõrliikide elupaikade ja kasvukohtade kaardistamist ning ökosüsteemiteenuste hindamist		Uuringud	Uuringud valminud		50000					50000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.1.3.	Indikaatorliikide seire regulaarne läbiviimine		Seire	Regulaarne seire läbiviidud		15000	15000	15000	15000	15000	75000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.1.4.	Veebiväljundi ja päringuvõimalusega andmebaasi loomine biotoopide ja elustiku andmete kogumiseks ja talletamiseks		Andmebaas	Veebiväljundiga andmebaas toimib					5000	5000	10000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.1.5.	Tallinna linnaliste biotoopide klassifikatsiooni väljatöötamine, kaardistamine ja väärtusklasside määramine		Kaardistustöö	Kaardistustöö läbiviidud	20000	5000				10000	35000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.1.6.	Kodanikuteaduse ("citizen science") projekti elluviimine Tallinna elustiku kohta andmete kogumiseks		Projekt	Projekt algatatud		15000					15000	Tallinna kesk-konnaamet					Kesk-konnakogu, Tallinna Looma-aed	Linnaeelarve
1.2.	<i>Kaitset väärivate alade väljaselgitamine ning kaitsekorralduslike tööde elluviimine linna territooriumil</i>																	
1.2.1.	Uuringute läbiviimine kaitset väärivate alade riikliku või kohaliku tasandi kaitse alla võtmise põhjendatuse kohta		Uuringud	Uuringud valminud			2000	2000	2000		6000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.2.2.	Kohaliku tasandi kaitset väärivate alade võtmine kaitse alla		Kaitse ettepanekud	Kohaliku kaitse alla võetud 4 ala	0	0	0	0			0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.3.	<i>Elustiku kaitse ja kompenseerimise põhimõtete arvestamine planeerimisel ja projekteerimisel</i>																	
1.3.1.	Juhiste väljatöötamine planeerijatele, arhitektidele ja projekteerijatele elustiku hoidmiseks ja rikastamiseks planeeringualadel ja hoonetes ning planeeringute ja mõjuhindamise menetlustes	Korduv: 22.1.2.	Juhised	Juhised valminud	5600						5600	Tallinna kesk-konnaamet				x		Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.3.2.	Näidisprojektide elluviimine elurikkuse kaitse ja taastamise põhimõtete (nt ökokonto, rohelised punktid, biotoobifaktor) kasutamiseks uusarendusalal, tööstusalal, korterelamualal ja miljööväärtuslikul alal		Elluviidud näidisprojektide arv	Näidisprojektid (4) elluviidud		5000	20000	40000			65000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.4.	<i>Elurikkuse olulisuse teadvustamine elanikkonnale</i>																	
1.4.1.	Tallinna elurikkust 3 keeles tutvustava veebilehe loomine ja haldamine, mis sisaldab ka veebiväljundiga elurikkuse andmebaasi		Veebileht	Veebileht valmis ja uuendatud	3000	3000	1000	500			7500	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
1.4.2.	Loodusväärtuste tutvustamiseks ja õuesõppe läbiviimiseks vajaliku taristu (sh infostendid, haljastus) paigaldamine rohealadele ning koolide ja lasteadeade juurde		Infotahvlitega varustatud rohealade osakaal	infotahvlid paigaldatud 50% rohealadest		5000	5000			5000	15000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
1.4.5.	Tallinna loodusväärtuste tutvustus- ja külastusprogrammi ja marsruutide väljatöötamine turistidele ja linlastele, sh nutirakenduste väljatöötamine	Korduv 19.2.2.									0							
II	HALJASTU																	269600
	2. Tervikliku ja optimaalse haljastu kujundamine																	

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku: 2013-2018	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			TKK A	TKA	TTA	TLP A	Muu asutus	
2.1.	<i>Linnahaljastu koordineeritud juhtimine, haljastu seisukorrast ja väärtustest ülevaate saamine ning haljastu arengu korraldamine</i>																	
2.1.1.	Haljastuse infosüsteemi arendamine ja haldamine, sh avaliku veebiväljundi loomine		Veebiväljundiga infosüsteem	Infosüsteem valminud	32000	6000	6000				44000	Tallinna kesk-konnaamet					Linnaeelarve	
2.1.2.	Haljasalade, parkide, haljakute ja tänavapuude passistamine ning arvele võtmine veebipõhises haljastuse infosüsteemis		Passistatud haljastusobjektide osakaal	65% haljastusobjektidest passistatud	5000	10000	5000				20000	Tallinna kesk-konnaamet					Linnaeelarve	
2.1.4.	Haljastu tegevuskava koostamine, mis sisaldab muuhulgas tegevusplaani parkide rekonstrueerimiseks ja alleede uuendamiseks		Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel	0						0	Tallinna kesk-konnaamet					Linnaeelarve	
2.1.5.	Haljastuse ja raielubade infosüsteemiga tegeleva registripidaja ametikoha loomine		Ametikoht	Ametikoht loodud		15600					15600	Tallinna kesk-konnaamet					Linnaeelarve	
2.2.	<i>Rohe- ja haljasalade kättesaadavuse tagamine kõikidele tallinlastele nii praegustes kui tulevastes elamupiirkondades</i>																	
2.2.1.	Uuringu koostamine ja kaardistamine asumi- ja linnaosatasandi ning ülelinnalise tähtsusega rohealade kättesaadavuse, sidususe ja jalutajasõbralikkuse kohta	Korduv 21.2.2.	Uuring	Uuring valminud		15000	10000				25000	Tallinna kesk-konnaamet				x	Linnaeelarve	
2.2.2.	Rohealade kättesaadavuse normide kehtestamine õigusaktiga		Õigusakt	Õigusakt kehtestatud			0	0			0	Tallinna linna-planeerimise amet					Linnaeelarve	
2.3.	<i>Parima praktika rakendamine rohe- ja haljasalade ning haljastuse planeerimisel, rajamisel, rekonstrueerimisel, hooldamisel ja haldamisel</i>																	
2.3.1.	Kaitse- ja külastuskorraldus- ning hoolduskavade koostamine kaitsealustele rohealadele ja puudele ning tähelepanuväärsetele alleedele		Kava	Kavad valminud ja elluviimisel	5000	5000	5000	5000	5000	5000	30000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
2.3.2.	Miljööväärtuslike alade haljastuse inventeerimise meetodika väljatöötamine, inventeerimine ja haljastusjuhiste koostamine ning tutvustamine linnaelanikele		Juhised, trükised	Juhised ja trükised valminud	0	4000	11000	11000	11000		37000	Tallinna kesk-konnaamet				x	Tallinna kultuuriväärtuste amet	Linnaeelarve
2.3.3.	Katuse- ja vertikaalhaljastuse näidisprojektide elluviimine ja juhiste väljatöötamine	Korduv 9.1.5.	Elluviidud näidisprojektide arv; juhised	Näidisprojektid (4) valmis; juhised valminud		5000	10000	15000			30000	Tallinna kesk-konnaamet				x	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus	
2.3.4.	Munitsipaalomandis olevate maa-alade (sh lasteasutused) haljastuskontseptsiooni väljatöötamine ja elurikkuse näidisprojekti elluviimine (nt täisväärtuslik õeala)		Kontseptsioon, näidisprojekt	Kontseptsioon valminud; näidisprojekt valminud			10000	15000			25000	Tallinna kesk-konnaamet					Linnaeelarve	
2.4.	<i>Haljastuga tegelevate inimeste teadlikkuse tõstmine ning haljastu kui olulise ökoparameetri teadvustamine elanikkonnale</i>																	
III	PINNA- JA PÕHJAVESI																	197000
	3. Tallinna suuremate veekogude ökoloogilise ja füüsikalise-keemilise seisundi parandamine. Pinnaveekogude loodusliku mitmekesisuse säilitamine ja parandamine																	
3.1.	<i>Tallinna veekogudest ja märgalade seisundist ülevaate saamine ning uuringute, kaitse, seire ja taastamise koordineerimine, sh piiriveekogude kaitse korraldamine koostöös naaberomavalitsusega</i>																	
3.1.2.	Harku järve seisundi parandamiseks tegevuskava koostamine ja elluviimine koostöös Harku vallaga		Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel			15000				15000	Tallinna kesk-konnaamet					Linnaeelarve	
	4. Ülemiste järve valgalale kui Tallinna pinnaveehaardesüsteemile efektiivsema kaitse korraldamine reostuse vastu																	
4.1.	<i>Ülemiste järve ja Raku-Männiku liiviku valgalade kaitse ja hea seisundi tagamine koostöös omavalitsuste ja ettevõtjatega.</i>																	
	5. Põhjaveevarude säilitamine ning nende kaitstuse ja kvaliteedi tagamine																	

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
5.1.	<i>Kvaliteetse põhjaveevaru reserveerimine elanikkonnale ja kasutamine vähemalt senisel tasemel kõigis põhjaveel baseeruva veevarustusega piirkondades. Puurkaevude seisundi väljaselgitamine ja nõuetele vastavaks viimine. Uute ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihi vett tarvivate puurkaev-pumplate rajamine ning kambrium-vendi puurkaevude rajamine hädaolukorraks</i>																	
5.1.2.	Puurkaevude seisundi kaardistamine		Kaardistustöö	Kaardistustöö läbiviidud			10000				10000	Tallinna kesk-konnaamet		x				Linnaeelarve
5.2.	<i>Jääkreostusobjektidest ülevaate saamine ning pinnase ja põhjavee puhastustööde korraldamine</i>																	
5.2.1.	Uuringu läbiviimine jääkreostusobjektide andmete uuendamiseks		Uuring	Uuring valminud	20000	20000					40000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaas-rahastus
5.2.2.	Jääkreostusobjektide likvideerimise kava koostamine ja elluviimine koostöös riigi ja maaomanikega		Kava	Kava valminud ja elluviimisel		7000	8000				15000	Tallinna kesk-konnaamet					Maaomani-kud	Linnaeelarve, võimalusel kaas-rahastus
	6. Kriisisituatsioonis kogu linna haarava põhjaveel baseeruva veevarustus-süsteemi loomine																	
6.1.	<i>Pinna- ja põhjaveevareustusega piirkondade vahel hädaolukorras veeühenduste ning veevarustuse tagamine</i>																	
6.1.1.	Hüdraulilise veevõrgu mudeli koostamine nii tava- kui hädaolukorra veevarustuse jaoks		Mudel	Mudel koostatud				25000			25000	Tallinna kommunaal-amet	x				AS Tallinna Vesi	Linnaeelarve, võimalusel kaas-rahastus
	7. Elanikkonna jt tarbijate kvaliteetse joogiveega varustamine ning säästliku veetarbimise edendamine																	
7.1.	<i>Säästva veekasutuse edendamine kodumajapidamistes ja ettevõtetes</i>																	
IV	SADEMEVESI JA RANNIKUMERI																	258000
	8. Sademeveepoliitika väljatöötamine ja linna sademeveesüsteemide arengu prioriteetides kokkuleppimine																	
8.1.	<i>Sademevee käitlemise teenuse hinna kujundamine, soodustamiseks sademevee tekkepõhist käitlemist, sademeveesüsteemide rajamist ja hooldust</i>																	
8.1.1.	Sademevee valdkonna arendamiseks vajalike õigusaktide koostamine, jätkusuutliku sademeveesüsteemi põhimõtete sisseviimine linna õigusaktidesse ja planeerimisnõuetesse, lähtudes riigi väljatöötatavast seadusandlusest ja juhenditest		Õigusakt	Õigusaktid kehtestatud			0	0	0	0	0	Tallinna kesk-konnaamet		x			Kesk-konna-minis-terium	Linnaeelarve
8.2.	<i>Sademeveestrategie tegevuskava elluviimine koostöös vee-ettevõtjate ja naabervaldadega</i>																	
	9. Sademevee käsitlemine loodusressursina, mida akumulereetakse ja kasutatakse mõistlikul viisil																	
9.1.	<i>Uute valgalapõhiste sademevee ärajuhtimise terviklahenduste väljatöötamine, et vähendada sademevee ärajuhtimissüsteemide koormust ja ülejutusohu ning pikendada sademevee viibeaga</i>																	
9.1.1.	Valgalapõhiste sademevee piirkondade kaardistamine, GIS-i andmebaasi loomine ja sademevee valgalade matemaatiliste mudelite koostamine kõvakattega pindade lubatava osakaalu määramiseks ning sademeveesüsteemi osade (väikeveekogud, immutusladad, biopuhastid, kraavid) kavandamine*		Andmebaas	Andmebaas ja mudel loodud		x	x				0	Tallinna kesk-konnaamet		x		x		Linnaeelarve, võimalusel kaas-rahastus
9.1.2.	Jätkusuutliku sademeveesüsteemi standardlahenduste väljatöötamine erineva funktsiooniga aladele, erinevatele hoonestusaladele ja hoonetüüpidele		Valminud standardlahenduste arv	1 standardlahendus valminud igale süsteemi osale				20000			20000	Tallinna kesk-konnaamet		x		x		Linnaeelarve, võimalusel kaas-rahastus
9.1.3.	Jätkusuutliku sademeveesüsteemi standardlahenduste näidisprojektide elluviimine ja tutvustamine, sh Tallinna parkide, alleede jm haljastuse uuendamisel		Elluviidud näidisprojektide arv	Näidisprojektid (5) elluviidud					20000		20000	Tallinna kesk-konnaamet		x		x		Linnaeelarve, võimalusel kaas-rahastus

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
9.1.5.	Katuse- ja vertikaalhaljastuse näidisprojektide elluviimine ja juhiste väljatöötamine	Korduv 2.3.3.									0							
	10. Sademevee suublade - rannikumere ja linna siseveekogude hea ökoloogilise seisundi saavutamine aastaks 2021. Sademevee kvaliteedi parandamine ja rannikumere vee eutrofeerumise vähendamine.																	
10.1.	<i>Suublatesse juhitava sademevee ja heitvee reostuskoormuse vähendamine</i>																	
10.1.1.	Veekvaliteedi regulaarne seiramine sademevee väljalaskudes, rannikumeres ja siseveekogudes		Seire	Iga-aastane seire läbiviidud	20000	20000	20000	20000	20000	20000	120000	Tallinna keskkonnaamet	x				Linnaeelarve	
10.1.3.	Supluskohtades suplusvee kvaliteeti negatiivselt mõjutavate tegurite väljaselgitamine		Uuring	Uuring valminud	8000						8000	Tallinna keskkonnaamet	x				Linnaeelarve	
10.2.	<i>Merevee tõusust ja laevaliiklusest tingitud riskide vältimine ja tagajärgede leevendamine</i>																	
10.2.4.	Merereostuse tõrjevalmiduse saavutamine Tallinna lähel riigi ja kohaliku omavalitsuse koostöös		Tõrjevalmidus	Tõrjevalmidus Tallinna lähel saavutatud			0	0	0		0	Tallinna keskkonnaamet					Kaasrahastus	
10.3.	<i>Teede-tänavate tõhusama puhastuse ning keskkonnasäästlikuma lume- ja libedusetõrje tagamine</i>																	
10.3.3.	Lumekäitluskontseptsiooni väljatöötamine, planeeritavate lumekäitluskohtade määramine		Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud		10000					10000	Tallinna kommunaal- amet					Linnaeelarve	
V	VÄLISÕHK. RADOON. MÜRA																745884	
	11. Tallinna välisõhu kvaliteedi pidev parendamine. Välisõhu saastatuse tasemele kehtestatud piir- ja sihtväärtuste vastavuse tagamine. CO₂ emissiooni vähendamine 2018. aastaks 18% võrreldes aastaga 2007.																	
11.1.	<i>Välisõhus levivate saasteainete pidev seire ja uuringute tegemine</i>																	
11.1.1.	Õhukvaliteedi mõõtmised Tallinna linnaosades		Mõõtmiste arv aastas	Mõõtmised toimuvad 2 korda aastas		75000	75000	75000	75000	75000	375000	Tallinna keskkonnaamet					Linnaeelarve	
11.1.2.	Uuringu läbiviimine peenosakeste koostise ja algallikate väljaselgitamiseks		Uuring	Uuring valminud	71884						71884	Tallinna keskkonnaamet	x				Kaasrahastus	
11.1.3.	Kava koostamine peenosakestest enim saastunud elamualadel PM10 osakeste kontsentratsiooni vähendamiseks		Kava	Kava valminud	15000						15000	Tallinna keskkonnaamet	x				Linnaeelarve	
11.2.	<i>Linlaste teadlikkuse tõstmine õhusaaste probleemidest</i>																	
11.2.1.	Välisõhu seire näitajate kajastamine reaalsajas Tallinna veebilehel ja infotabloodel		Veebilehendus	Veebilehendus valminud	10000						10000	Tallinna keskkonnaamet					Linnaeelarve	
11.2.2.	Kiirteavitusvõimekuse loomine meedias õhukvaliteedi olulise halvenemise kohta		Kiirteavitusvõimekus	Kiirteavitusvõimekus olemas	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet					Linnaeelarve	
	12. Tallinna elanikkonnale radooniohutuma elukeskkonna tagamine																	
12.1.	<i>Radooniohtlike alade määramine Tallinnas ning siseõhu radooniuuringute tegemine</i>																	
12.1.1.	Radooniriski kaardi koostamine		Kaart	Kaart valminud	95000						95000	Tallinna keskkonnaamet					Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus	
12.1.2.	Siseõhu radoonisisalduse uuringu läbiviimine linnavalitsuse ja allasutuste ruumides, sh haridusasutustes		Uuring	Uuring valminud				10000			10000	Tallinna keskkonnaamet					Linnaeelarve	
12.2.	<i>Informatsiooni andmine radooni leviku, kaasnevate ohtude, leevendusmeetmete ja tõkestusvahendite kohta koostöös Keskkonnaministeeriumiga</i>																	
	13. Tallinna elanikkonnale tervisliku elukeskkonna tagamine, keskkonnamüra ohjeldamine ja vastavus kehtestatud normidele. Müra mõju all kannatavate elanike arvu vähenemine																	
13.1.	<i>Keskkonnamüra ohjeldamine strateegilisel tasandil ja leevendavate meetmete rakendamine ülenormatiivse müraga piirkondades</i>																	
13.1.1.	Välisõhu strateegilise mürakaardi ja keskkonnamüra vähendamise tegevuskava koostamine		Kaart, kava	Kaart ja kava valminud	20000						20000	Tallinna keskkonnaamet					Linnaeelarve	

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
13.1.2.	Tallinnas müra valdkonda reguleeriva õigusakti väljatöötamine ja kehtestamine		Õigusakt	Õigusakt kehtestatud			0	0			0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
13.1.3.	Kohaspetsiifiliste lahenduste väljatöötamine ja rakendamine esmajärjekorras kõige enam müra piirnorme ületavates piirkondades		Projektide arv	Projektid (3) elluviimisel	5000	10000	15000	20000			50000	Tallinna keskkonnaamet		x				Linnaeelarve
13.2.	<i>Spetsialistide ja elanikkonna teadmiste suurendamine müra terviseriskidest ja müra ohjeldamisest</i>																	
VI	JÄÄTMED																	357000
	14. Jäätmetekke vältimine ning jäätmekoguste ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine																	
14.1.	<i>Jäätmetekke vältimise ja vähendamise ning jäätmete korduv- ja taaskasutuse tagamine</i>																	
14.1.1.	Regulaarne sortimisuuringute läbiviimine		Uuring	Uuring valminud	9000		9000		9000		27000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
14.1.2.	Tallinna jäätmekava uuendamine		Kava	Kava valminud ja elluviimisel		0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
14.1.4.	Tallinna jäätmehoolduseeskirja muutmine ja jäätmete käitlemisnõuete konkreetsem reguleerimine		Eeskiri	Eeskiri kehtestatud	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
14.1.6.	Jäätmevoogude sh pakendijäätmevoogude aruandluse sisseseadmine ja analüüsimine		Analüüs	Analüüs valminud	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna jäätme-korralduskeskus	Linnaeelarve
	15. Korraldatud jäätmeveo tõhus toimimine kogu Tallinna linnas																	
15.1.	<i>Korraldatud jäätmeveo teenuse pakkumine linna poolt, jäätmehoolduse korraldamiseks lisavahendite leidmine ja järelevalve tõhustamine jäätmevaldajate ja jäätmekäitlejate üle</i>																	
15.1.1.	Jäätmekorralduskeskuse loomine, mis tegeleb jäätmeveo korraldamise, jäätmeveoteenuse pakettide väljatöötamise, lisarahastuse leidmise ja järelevalvega		Keskus	Keskus loodud 2013	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
15.1.2.	Liigiti kogumist motiveerivate teenuste väljatöötamine ja pakkumine		Teenused	Teenused kasutusel	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna jäätme-korralduskeskus	Linnaeelarve
	16. Ladestamisele suunatavate segaolmejäätmete osatähtsuse vähendamine liigiti kogumise ning taaskasutamisele suunamise ja lõppkäitlusviiside mitmekesistamise kaudu																	
16.1.	<i>Jäätmete liigiti kogumise edendamine ja kogumisvõrgustiku arendamine</i>																	
16.1.1.	Tallinna linnas jäätmete sh pakendijäätmete konteinerpargi kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine		Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud ja elluviimisel	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
16.1.2.	Jäätmejaamade võrgustiku ja nende tegevuse laiendamine, jäätmejaamadele lisandväärtuse andmine, taaskasutuskeskuse väljaarendamine		Jäätmejaamade arv	8 jäätmejaama		40000	20000	20000			80000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
16.1.3.	Pakendipunktide võrgustiku laiendamine, igas pakendipunktis vähemalt kolme jäätmeliigi (segapakend, kartong, klaas) liigiti sorteerimise tagamine		Pakendipunktide arv	Liigiti sortimise võimalusega pakendipunktide arv suurenenud		0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
16.1.6.	Vanalinnas jäätmete liigiti kogumise lahenduse väljatöötamine		Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud ja elluviimisel	0	0	0				0	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna jäätme-korralduskeskus	Linnaeelarve
16.2.	<i>Paberi- ja kartongijäätmete üleandmisvõimaluste parandamine</i>																	

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
16.2.1.	Paberi- ja kartongijäätmete liigiti kogumise tagamine tekkekohal		Konteinerite arv	Konteinerite arv kasvanud 20%		0	0	0			0	Tallinna kesk-konnaamet					Tallinna jäätme-korralduskeskus	Linnaeelarve
16.2.2.	Paberi ja kartongijäätmete ükselt uksele kogumise soodustamine		Teenuse tarbijate arv	Teenust tarbitakse		0	0	0			0	Tallinna kesk-konnaamet					Tallinna jäätme-korralduskeskus	Linnaeelarve
16.3.	Võimaluste loomine biojätmete kohtkompostimiseks või äraandmiseks ring-lussevõtu eesmärgil																	
16.3.1.	Biojätmete tekkekohal liigiti kogumise soodustamine, nt konteinerite tasuta kasutusse andmine		Kogumissüsteem	Toimiv kogumissüsteem loodud		0	0	0			0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
16.3.3.	Aia- ja haljastusjäätmete vastuvõtmise võimekuse loomine jäätmejaamades		Jäätmejaamade arv	Võetakse vastu kõikides jäätmejaamades	0	0					0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
16.3.4.	Elanike suunitletud teavitamine kohtkompostimise võimaluste kohta eramu-piirkondade aedades		Teavitatud majapidamiste arv	20000 majapidamist	1000	1000	1000	1000	1000	1000	6000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
16.4.	Probleemtoodete ja teiste ohtlike jäätmete üleandmisvõimaluste laiendamine																	
	17. Elanike keskkonnateadlikkuse suurenemine ja tarbimisharjumuste muutumine																	
17.1.	Erinevate jäätmeteavitusetegevuse jätkamine, sh jäätmeteavituskampaaniad, säästva tarbimise ja jäätmeinfolava esitlused, teabematerjalide levitamine jt projektid																	
17.1.1.	Pikaaegse jäätmeteavitusetegevuse kontseptsiooni väljatöötamine		Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud ja elluviimisel	0	0					0	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve
17.1.2.	Seniste edukate jäätmeteavituselaste projektide jätkamine ja kaasajastamine, sh teavituskampaaniate korraldamine jäätmejaamades		Pikaajaliste projektide jätkumine	Pikaajalised projektid jätkuvad	10000	10000	10000	10000	10000	10000	60000	Tallinna kesk-konnaamet						Linnaeelarve, võimalusel kaas-rahastus
VII	KESKKONNAHARIDUS																	735160
	18. Keskkonnahariduslike tegevuste jätkusuutlikkuse tagamine. Tallinna keskkonnahariduskeskuste osalemine ülelinnalises, üleriigilises ja rahvusvahelistes keskkonnaharidusvõrgustikes																	
18.1.	Tallinna keskkonnahariduse arengukava rakendamine ning perioodiline ülevaatamine ja täiendamine. Olemasolevate keskkonnahariduskeskuste jätkusuutlik arendamine																	
18.1.1.	Tallinna keskkonnaharidust edendavate keskuste töö koordineerimine		Koordineeriv asutus	Koordineeriv asutus toimib	0	0					0	Tallinna kesk-konnaamet					Tallinna haridus-amet, Kesk-konnakogu, Kadrioru Park	Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas	
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A		Muu asutus
18.1.2.	Keskkonnanahariduse ümarlaua perioodiline kokkukutsumine ning keskkonnanahariduskeskuste võrgustumise toetamine		Ümarlauad ja võrgustik	Ümarlauad toimuvad; võrgustik loomisel linnaosade baasil	100	100	100	100	100	100	600	Tallinna keskkonnaamet		x				Tallinna haridusamet, Tallinna kultuuriväärtuste amet, Tallinna energiaagentuur, Keskkonnakogu	Linnaeelarve
18.1.3.	Tallinna Loomaiaia keskkonnanahariduskeskuse sisustamine ja tegevuse toetus		Püsirahastus	Püsirahastus olemas	10000	10000	10000	10000	10000	10000	60000	Tallinna kultuuriväärtuste amet	x						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
18.1.4.	Tallinna Botaanikaia ja Aegna loodusmaja keskkonnanahariduslike tegevuste toetus		Püsirahastus	Püsirahastus olemas	10000	10000	10000	10000	10000	10000	60000	Tallinna keskkonnaamet						Tallinna Botaanikaiaed	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
	19. Keskkonnanahariduse arendamine kõikidel haridustasanditel ning täiskasvanuhariduses																		
19.1.	<i>Õppeprotsessis eluslooduse tundmaõppimise ja praktilise loodusõppe võimaluste laiendamise toetamine haridusasutustes ja täiendkoolituses</i>																		
19.1.1.	Loodusteadusliku ja keskkonnanaharidusliku õppesuuna valiku toetamine koolides		Gümnaasiumite arv	vähemalt 2 keskkonna valdkonna õppe-suunaga gümnaasiumi	10000	10000	10000	10000	10000	10000	60000	Tallinna keskkonnaamet						Tallinna haridusamet	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
19.1.2.	Keskkonna- ja loodusahariduslike õppeprogrammide loomise ning ringide ja õuesõppe toetamine loodusahariduskeskustes jt linna allasutustes		Õppeprogramm, meetodika, õppevahendid; tegevuskulude osaline katmine	Õppeprogramm kasutusel; 50% tegevuskulude katmine	20000	40000	30000	30000	30000	30000	180000	Tallinna keskkonnaamet						Tallinna haridusamet, Tallinna kultuuriväärtuste amet, Tallinna Botaanikaiaed, Tallinna Loomaiaed	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
19.1.3.	Keskkonna- ja loodusahariduslike ringide ja õuesõppe arendamine koostöös Keskkonnaministeeriumi, riigi Keskkonnaameti, Loodusmuuseumi, ülikoolide jt riigiasutustega		Koostööprojektide arv	Koostööprojekte on vähemalt 5 aastas	2000	2000	2000	2000	2000	2000	12000	Tallinna keskkonnaamet						Tallinna haridusamet	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
19.1.5.	Tallinna looduse (pargid, kaitsealad, loodusobjektid) teemalise õppekavasid täiendava programmi väljatöötamine linna haridusasutustele		Programm, meetodika, õppevahendid	Programm väljatöötatud ja kasutusel	7960	10000	10000	10000	10000	10000	57960	Tallinna keskkonnaamet						Keskkonnakogu	Linnaeelarve
19.2.	<i>Keskkonnanaharidusliku täiskasvanuhariduse omandamise võimaluste parandamine mitteformaalses hariduses ning täiendkoolituses</i>																		

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
19.2.1.	Looduse- ja keskkonnaalaste täienduskoolituste programmide arendamine erinevatele sihtrühmadele		Programm	Programm väljatöötatud ja kasutusel	2000	1500	1500	1500	1500	1500	9500	Tallinna keskkonnaamet					Kesk-konna-kogu, Tallinna energiaagentuur	Linnaeelarve
19.2.2.	Tallinna loodusväärtuste tutvustus- ja külastusprogrammi ja marsruutide väljatöötamine turistidele ja linlastele, sh nutirakenduste väljatöötamine	Korduv 1.4.5.	Programm	Tutvustus- ja külastusprogramm on valmis				20000			20000	Tallinna keskkonnaamet					Kesk-konna-kogu, Kadrioru Park	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
19.2.3.	Keskkonnasõbralike asutuste (haridusasutused, ettevõtted) konkursi statuudi välja töötamine ja konkursi läbiviimine		Statuut, konkurss	Iga-aastane konkurss läbiviidud	5300	5000	5000	5500	5500	5500	31800	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna haridusamet, Kesk-konna-kogu	Linnaeelarve
	20. Keskkonnateadlikkuse edendamine ja keskkonnahariduse väärtustamine Tallinnas, parandades kõigi Tallinna elanike teadlikkust keskkonda puudutavate otsuste ja valikute tegemisel. Tallinna elanike kaasamine keskkonnateadlikkust suurendavatesse tegevustesse ning keskkonnaotsuste tegemisse																	
20.1.	<i>Tallinna elanike teavitamise parandamine keskkonnahariduse omandamise vajalikkusest ning aktuaalsetest keskkonnateemadest, kaasates erinevaid meediavahendeid</i>																	
20.1.1.	Juhiste väljatöötamine erinevatele sihtrühmadele suunatud keskkonnaalaste teavituskampaaniate edukamaks elluviimiseks		Juhised	Juhised valminud	0	0					0	Tallinna keskkonnaamet					Kesk-konna-kogu, Tallinna energiaagentuur	Linnaeelarve
20.1.3.	Regulaarsete teavituskampaaniate korraldamine elurikkuse, säästva tarbimise, vee-, mere- ja rannakaitse, jäätmete sorteerimise, välisõhu- ja mürasaaste ning lemmikloomapidamise ja heakorra teemadel		Kaasatute arv	4000 inimest	2000	2000	2000	2000	2000	2000	12000	Tallinna keskkonnaamet					Kesk-konna-kogu, Tallinna energiaagentuur	Linnaeelarve
20.1.5.	Tallinna keskkonnauudiste vahendamine erinevates meediavahendites		Keskkonnauudiste arv meedias	40 uudist	10000	15000	15000	15000	15000	20000	90000	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna Televisioon	Linnaeelarve
20.1.6.	Tallinna ökosüsteemi, sh elurikkust ja eluta loodust tutvustava trükiste sarja (nt Eesti Looduse erinumber) kirjastamine ja levitamine		Trükised	Trükised koostatud ja levitatud	10300	10000			10000	15000	45300	Tallinna keskkonnaamet					Kesk-konna-kogu	
20.1.7.	Linlaste keskkonnateadlikkust ja -käitumist käsitleva uuringu läbiviimine iga 3 aasta tagant		Uuring	Uuring valminud		25000				25000	50000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
20.1.8.	Keskkonnateemaliste konverentside korraldamine (sh Inimmõju Tallinna keskkonnale)		Konverents	Regulaarne konverents läbiviidud	2000	4000				4000	10000	Tallinna keskkonnaamet					Tallinna Botaanikaed, Kesk-konna-kogu, Tallinna haridusamet	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
VIII	LINNARUUM																	176000

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku: 2013-2018	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			TKK A	TKA	TTA	TLP A	Muu asutus	
	21. Keskkonna ja elukvaliteedi pidev parendamine läbi planeerimisprotsessi. Keskkonna kujundamise ja ruumilise arengu kavandamise tagamine, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi																	
21.1.	<i>Kvaliteetse ja inimkeskse linnaruumi planeerimise tõhustamine, kus tähtsustatakse võimalikult palju avalikku ruumi ja keskkonnaaspekte</i>																	
21.1.1.	Analüüsi koostamine erivajadusega inimeste liikumisvõimaluste hetkeseisu, selle parandamise ning universaalse disaini kasutamise kohta linnas		Analüüs	Analüüs valminud		5000					5000	Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuamet		x	x			Linnaeelarve
21.1.4.	Tallinna rahvastiku tervise arengukava 2008-2015 elluviimine ja uuendamine		Kava	Kava koostatud ja elluviimisel			15000				15000	Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuamet	x					Linnaeelarve
21.1.7.	Keskkonnasäästliku ehituse ja jätkusuutliku linnaplaneerimise näidisala struktuurplaani või detailplaneeringu koostamine (nt Paljassaare ps, garaaži-linnak, Kopli liinide ala, Elamumessi ala, Paevälja vms)		Struktuurplaan või detailplaneering	Planeering kehtestatud		14000					14000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x					Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
21.2.	<i>Rohevõrgustiku kui linnaruumi olulise osa säilitamine ja kujundamine terviklikuks haljas- ja rohealade ning neid ühendavate rohekoridoride ja kergliiklusteede süsteemiks.</i>																	
21.2.1.	Kesklinna rohevõrgustiku ja kergliikluse teemaplaneeringu koostamine		Teemaplaneering	Planeering kehtestatud		20000					20000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x					Linnaeelarve
21.2.2.	Uuringu koostamine ja kaardistamine asumi- ja linnaosatasandi ning ülelinnalise tähtsusega rohealade kättesaadavuse, sidususe ja jalutajasõbralikkuse kohta	Korduv 2.2.1.									0							
21.2.3.	Sotsiaalmajandusliku ja keskkonnaanalüüsi koostamine ajutise puhke-, spordi-, õppe- või kultuurifunktsiooni leidmiseks või püsiva roheala planeerimiseks kasutusele aladele ja jäätmaadele		Analüüs	Analüüs valminud		16000					16000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x					Linnaeelarve
21.3.	<i>Avaliku linnaruumi ja juurdepääsu tagamine mereäärsetel aladel</i>																	
	22. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise kujunemine tõhusaks keskkonnakorralduslikuks vahendiks, mis on linnaplaneerimisel omavalitsusele abiks kõige sobilikuma lahenduse valikul ja otsuse tegemisel																	
22.1.	<i>Protseduurireeglite ja juhiste väljatöötamine ning menetlusosalistega koostöö ja avalikkuse kaasamise parendamine planeeringutes ja mõjuhindamise protsessides. Kontrolli tõhustamine antavate keskkonnanõuandjate täitmise kohta tegevuse elluviimisel</i>																	
22.1.2.	Juhiste väljatöötamine planeerijatele, arhitektidele ja projekteerijatele elustiku hoidmiseks ja rikastamiseks planeeringualadel ja hoonetes ning planeeringute ja mõjuhindamise menetlustes	Korduv 1.3.1.									0							
22.1.3.	Veebilahenduse loomine, mille abil saavad kõik linnakodanikud määratleda enda jaoks huvipakkuvad alad, mille planeeringute ja mõjuhindamise menetlustetappide kohta soovitakse saada pidevalt teavitusi.		Veebilahendus	Veebilahendus loodud		30000					30000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x					Linnaeelarve
IX	LIIKUVUS JA TRANSPORT																	1643000
	23. Linnaruumi säästlikumaks, ohutumaks ja inimkeskemaks muutmine, sh autoliikluse ohjeldamine linnas tervikuna																	
23.1.	<i>Säästva transpordi ja liikuvuse arengukava koostamine ning liikuvuskorralduse juurutamine linna ja avaliku sektori asutustes ning eraettevõtetes. Tervikliku, kiire, katkestuste ja ohtudeta liikumisruumi kujundamine jalakäijatele, jalgratturitele jt kergliiklejatele.</i>																	
23.1.1.	Tallinna linna liikuvuse arengukava koostamine ja elluviimine	Korduv 27.5.1.	Kava	Kava valminud		100000	300000				400000	Tallinna transpordiamet	x	x		x		Linnaeelarve
23.1.2.	Liikuvuskorralduskava koostamine linnavalitsusele ja allasutustele, sh haridusasutustele	Korduv 24.3.1.	Kava	Kava valminud			7500	7500	7500	7500	30000	Tallinna linnakantselei			x			Linnaeelarve
23.1.3.	Tallinna kergliikluse auditi koostamine		Uuring	Uuring valminud		15000					15000	Tallinna transpordiamet		x				Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas	
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A		Muu asutus
23.2.	<i>Kvaliteetse tänavaruumi arendamine ja liikluse ümberorganiseerimine, et piirata sõiduautode ja kaubavedude liikumist kesklinnas ja linnaosade keskustes. Autoliikluse rahustamine elamupiirkondades ja ohutuse tagamine liikluskorralduslike lahendustega</i>																		
23.2.1.	Analüüsi koostamine tänavaruumi ümberjaotamiseks Tallinna kesklinnas ja linnaosade keskustes ning haridus-, kultuuri- ja spordiasutuste lähikümbruses, eesmärgiga soodustada ohutut jalgsi ja jalgrattaga liikumist		Planeeringu-lahendus	Planeeringu-lahendus elluviidud		13000	13000	13000	13000		52000	Tallinna transpordiamet		x			x		Linnaeelarve
23.2.2.	Tallinna parkimise korralduse arengukava uuendamine jätkusuutliku linnaplaneerimise põhimõtteid arvestavaks, sh parkimisnormide diferentseerimine võttes arvesse ühistranspordiliinide lähedust ja miljööväärtuslikke alasid		Kava	Kava valminud		15000					15000	Tallinna linnaplaneerimise amet	x	x	x				Linnaeelarve
23.3.	<i>Ühistranspordi arendamine, sh alternatiivkütustel töötavate ühissõidukite kasutusele võtmine, ning mugavate tingimuste loomine ühissõidukite kasutamise soodustamiseks ja teiste transpordiliikidega kombineerimiseks</i>																		
23.3.1.	Uuringu koostamine ühistranspordi liinivõrgu optimeerimiseks ja paremaks sidumiseks reisirongiliiklusega		Uuring	Uuring valminud		200000	640000				840000	Tallinna transpordiamet							Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
23.3.2.	Regulaarsete uuringute läbiviimine ühistranspordi- ja kergliiklusega rahulolu ja parandamise kohta		Uuring	Uuring valminud (igaaastane)		5000	5000	5000	5000	5000	25000	Tallinna transpordiamet							Linnaeelarve
23.4.	<i>Pendelrändest tuleneva liikluskoormuse vähendamine, ühistranspordiliikluse efektiivne korraldamine naabervaldadega, rongiliikluse ühildamine muu ühistranspordi ja kergliiklusega ning ühiskasutuse ja parkimissüsteemide arendamine</i>																		
23.4.1.	Tallinna rongipeatustesse ja kõikidel Tallinnasse sisenevatel suundadel autokasutajatele ja jalgratturitele vajaliku taristu planeerimine (nt "Pargi ja reisi" süsteem) ja liikluskorralduse parandamine koostöös lähivaldadega		Uuendatud taristu	Vajalik taristu rajatud				100000			100000	Tallinna transpordiamet		x				Naaberomavalitsused	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
23.4.2.	Tallinna linnatranspordi, Harjumaa maakonnaliinide, Edelaraudtee ja Elektri- raudtee reisirongidega ühtse piletisüsteemi loomine Harjumaa piires		Piletisüsteem	Ühtne süsteem loodud				0	0	0	0	Tallinna transpordiamet						Tallinna Linna- transpordi AS, AS Edelaraudtee, MTÜ Harjumaa Ühistranspordikeskus	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
23.5.	<i>Säästva transpordi ja linnaplaneerimise alase teadlikkuse tõstmise ja hoiakute kujundamine</i>																		
23.5.2.	Liikluse rahustamise ja avaliku ruumi arendamise näidisala elluviimine Tallinna linnaruumis		Näidisala	Näidisala loodud		3000					3000	Tallinna transpordiamet		x			x		Linnaeelarve
X	KESKKONNAJUHTIMINE																		323000
	24. Keskkonnahoidliku tegutsemise põhimõtete rakendamine linnavalitsuses ja allasutustes																		
24.1.	<i>Keskkonnajuhtimise ning säästva arengu ja keskkonnahoiu põhimõtete järgimine linna asutuste tegevuses</i>																		
24.1.1.	Keskkonnahoidliku kontori põhimõtete rakendamine linnavalitsuse ametites ja linnaosavalitsustes		Asutuste osakaal	2015. aastaks 100%	15000	15000	15000				45000	Tallinna linnakantselei	x	x	x	x		Kõik asutused	Linnaeelarve
24.1.2.	EMAS/ISO 14001 sertifikaadi taotlemine ühele linnavalitsuse struktuuriüksusele		Sertifikaat	Sertifikaat olemas			10000				10000	Tallinna linnakantselei	x	x	x	x		Tallinna ametid	Linnaeelarve

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Möödik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku:	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			2013-2018	TKK A	TKA	TTA	TLP A	
24.1.5.	Keskonnakaitse tegevuskavas viidatud eeskuju näitavate näidisprojektide elluviimine		Elluviidud näidisprojektide arv	Näidisprojektid (20) elluviidud	0	0	0	0	0	0	0	Kõik asutused	x	x	x	x		Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
24.2.	<i>Keskonnahoidlike riigihangete süsteemi juurutamine</i>																	
24.2.1.	Keskonnahoidlike riigihangete süsteemi väljatöötamine linnavalitsusele ja allasutustele koos juhendite ja protseduuridega (nt hangetel kõrgeima energiamärgisega, ökomärgisega ja kohalike või mahetoodete eelistamine)		Eeskiri	Eeskiri kehtestatud		14000					14000	Tallinna linnakantselei	x					Linnaeelarve
24.3.	<i>Liikuvuskorralduse juurutamine avaliku sektori asutustes ja eraettevõtetes</i>																	
24.3.1.	Liikuvuskorralduskava koostamine linnavalitsusele ja allasutustele, sh haridusasutustele	Korduv 23.1.2.									0							
24.3.2.	Analüüsi koostamine linnavalitsuse ja allasutuste ning allhankijate sõidukipargi kütusesäästlikkuse suurendamiseks ning madala ja nullemissiooniga sõidukite osakaalu suurendamiseks	Korduv 27.5.3.	Analüüs	Analüüs valminud	5000						5000	Tallinna linnakantselei			x			Linnaeelarve
24.3.4.	Jalgratase kasutuselevõtu kontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine linnavalitsuses ja allasutustes, mis hõlmab ametijalgratate soetamist ja igaaastast hooldust ning isikliku jalgratta kasutamise kompenseerimist		Kontseptsioon	Kontseptsioon valminud ja elluviimisel		5000	5000	5000	5000	5000	25000	Tallinna linnakantselei	x	x	x			Linnaeelarve
24.4.	<i>Tallinlaste elukeskkonda parandavate ökoinnovaatiliste lahenduste toetamine ja elluviimine</i>																	
24.4.1.	Ökoinnovaatiliste tegevuste kaardistamine		Uuring	Uuring valminud		15000					15000	Tallinna ettevõtlusamet	x					Linnaeelarve
24.4.2.	Tallinna ökoinnovatsiooni seminaride korraldamine		Seminar	2 seminari korraldatud	8000		8000				16000	Tallinna ettevõtlusamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
24.4.3.	Ökoinnovaatiliste projektide elluviimine koostöös partneritega		Projektide arv	Projektid (5) elluviimisel		10000	10000	10000	10000	10000	50000	Tallinna ettevõtlusamet						Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus
24.4.4.	Tallinna keskkonnakaitse arengukava elluviimist hõlbustavate e- ja m-rakenduste konkursi korraldamine		Konkurss	Konkurss elluviidud		20000					20000	Tallinna ettevõtlusamet	x					Linnaeelarve
	25. Rohelise Pealinna tiitli saavutamine aastaks 2018.																	
25.1.	<i>Keskonnanaäitajate täitmine, mille alusel hinnatakse Rohelise Pealinna tiitli saamiseks linna keskkonnaseisundit ja -arengut</i>																	
25.1.1.	Indikaatorite seadmine keskkonnanaäitajate täitmise jälgimiseks ja igaaastase keskkonnanaruande koostamine		Keskonnaruanne	Iga-aastane keskkonnanaruanne valminud	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
25.1.2.	Taotluse koostamine ja esitamine Euroopa Roheline Pealinn 2018 tiitli saamiseks 2015. aastal		Taotlus	Taotlus tähtajaks esitatud	0	5000	10000				15000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
25.1.3.	Komisjoni loomine linnavalitsuse juurde Euroopa Rohelise Pealinna tiitli saavutamiseks vajalike tegevuste koordineerimiseks ja elluviimiseks		Komisjon	Komisjon loodud	0	0	0				0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
25.1.4.	Mõttetalgute ja seminaride korraldamine Euroopa Rohelise Pealinna valdkondade teemadel		Seminar	9 seminari korraldatud	30000	30000	30000				90000	Tallinna keskkonnaamet		x	x	x	Tallinna ametid	Linnaeelarve
XI	KLIIMA JA ENERGIA																	303000
	26. Kliimamuutuse ulatuse ja mõjude väljaselgitamine																	
26.1.	<i>Kliimamuutuse mõjude prognoosimine ja negatiivsete mõjude leevendamine</i>																	
26.1.1.	Uuringu ja stsenaariumite koostamine kliimamuutuse prognoositava mõjude kohta loodus-, majandus- ja sotsiaalkeskonnale Tallinnas ja Eestis, käsitledes mõjusid sademevee kogusele ja näitajatele, rannikumerele, põhja- ja pinnavee kvaliteedile, haljastusele, elurikkusele, ökosüsteemiteenustele, energiakasutusele		Uuring	Uuring valminud		40000					40000	Tallinna keskkonnaamet		x				Linnaeelarve
26.1.2.	Kliimamuutusega kohanemise tegevuskava koostamine		Kava	Kava valminud		10000	10000				20000	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
	27. 2018. aastaks energiatarbimise efektiivsuse suurendamine 18%, taastuvenergia osakaalu tõstmine energiatarbimises 18%-ni ja CO₂ heitmete vähendamine 18% võrra.																	

Jrk nr	Valdkond/Eesmärk/Meede/Tegevus	Korduv	Mõõdik	Oodatav tulemus	Maksumuse prognoos (EUR)						Kokku: 2013-2018	Täitmise korraldaja	Kaasatud asutus või koostööpartner					Rahastusallikas
					2013	2014	2015	2016	2017	2018			TKK A	TKA	TTA	TLP A	Muu asutus	
27.1.	<i>Energiatõhususe suurendamine koos taastuvenergia osakaalu suurendamisega tootmises ja tarbimises</i>																	
27.1.1.	Uuringu koostamine Tallinna süsinikuneutraalsuse saavutamise võimaluste kohta		Uuring	Uuring valminud				15000			15000	Tallinna energiaagentuur	x	x	x	x		Linnaeelarve
27.1.2.	Analüüsi koostamine Tallinna vajadustele vastavate taastuvenergiaallikate kasutuselevõtu kohta		Analüüs	Analüüs valminud				12000			12000	Tallinna energiaagentuur	x					Linnaeelarve
27.1.4.	Tallinna säästva energiamajanduse tegevuskava regulaarne uuendamine		Tegevuskava	Kava koostatud ja elluviimisel			0			0	0	Tallinna keskkonnaamet						Linnaeelarve
27.2.	<i>Linnale kuuluvate hoonete energiatarbe vähendamine</i>																	
27.2.1.	Energiaauditi läbiviimine kõikides linnale kuuluvates hoonetes ja energiamärkiste saamine**		Auditeeritud hoonete osakaal	100% hoonetest auditeeritud	x	x	x	x	x	X	0	Tallinna linnakantselei						Linnaeelarve
27.2.3.	Uute linnavalitsuse ja allasutuste hoonete kavandamine madalenergia, liginullenergia- ja energiat tootvate hoonetena		Uute energiasäästlike hoonete osakaal	100% uutest hoonetest energiasäästlikud			0	0	0	0	0	Tallinna linnakantselei						Linnaeelarve
27.3.	<i>Tänavavalgustuse ökonoomsuse tõstmine</i>																	
27.3.1.	Tallinna linna välisvalgustuse arengukava uuendamine		Kava	Kava valminud ja elluviimisel			0	0	0	0	0	Tallinna kommunaal- amet						Linnaeelarve
27.4.	<i>Kaugküttepiirkondade laiendamine, soojusvõrgu tõhususe suurendamine ja keskkonnasõbralike kütelahenduste soodustamine</i>																	
27.4.2.	Määruse "Tallinna kaugküttepiirkonna piirid, kaugküttevõrguga liitumise ning eraldumise tingimused ja kord, kaugkütte üldised kvaliteedinõuded, soojuse piirhinna kooskõlastamine ja soojusettevõtja arenduskohustus" ajakohastamine		Õigusakt	Õigusakt kehtestatud		0	0				0	Tallinna kommunaal- amet				x		Linnaeelarve
27.4.3.	Kaugküttevõrkude renoveerimine soojuskadude vähendamiseks		Renoveeritud trasside pikkus aastas	5 km/a	0	0	0	0	0	0	0	Tallinna linna- planeerimise amet		x			Ettevõtted	Kaasrahastus
27.4.4.	Taastuvkütuste kasutamise osakaalu suurendamise toetamine nii Tallinna kaugküttes kui lokaalkatlamajades		Taastuvkütuste osakaal küttes	Taastuvkütuste osakaal vähemalt 20%			0	0	0	0	0	Tallinna linna- planeerimise amet	x				Ettevõtted	Kaasrahastus
27.5.	<i>Kütusesäästlikkuse suurendamine ja alternatiivkütuste kasutuselevõtmine</i>																	
27.5.1.	Tallinna linna liikuvuse arengukava koostamine ja elluviimine	Korduv 23.1.1.									0							
27.5.3.	Analüüsi koostamine linnavalitsuse ja allasutuste ning allhankijate sõidukipargi kütusesäästlikkuse suurendamiseks ning madala ja nullemissiooniga sõidukite osakaalu suurendamiseks	Korduv 24.3.2.									0							
27.5.4.	Kütusesäästlikumate ning alternatiivkütustega sõitvate ametiautode kasutuselevõtt		Sõidukite osakaal	Sõidukite osakaal 75%		0	0	0	0	0	0	Tallinna linnakantselei	x	x	x	x	Tallinna asutused	Linnaeelarve
27.6.	<i>Energiasäästulase teadlikkuse tõstmine</i>																	
27.6.1.	Iga-aastaste energiapäevade korraldamine		Osavõtnute arv	2000 aastas	14000	14000	14000	14000	14000	14000	84000	Tallinna energiaagentuur	x				Kesk-konnakogu	Linnaeelarve, võimalusel kaasrahastus

* - tegevus pärineb Tallinna sademevee strateegiast; ** - tegevus pärineb Tallinna säästva energiamajanduse tegevuskavast

Lisa 3. Ülevaade Euroopa Rohelise Pealinna tiitli laureaatide 2010-2014 keskkonnanäitajatest

Lisatud pdf-failina